

Ivo Andrić ni maral tržaške burje. Na njegovo kratko tržaško službovanje opozarja spominska plošča.

12-13

Z materialom od izkopa nastajajo terase

7

Da v Milanu živi in dela Evgen Ban, smo že pisali. Kl.OP pa tokrat

razkriva njegovo pevsko dejavnosti, izšla je namreč njegova cd-plošča

22

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.it

Primorski dnevnik

PETEK, 4. MAJA 2007

št. 105 (18.888) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

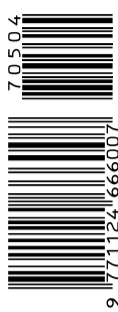
Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,75€ (180 SIT)

Zasuk v miselnosti in dnevni praksi

BREDA PAHOR

Zaenkrat besede, slediti bi morala dejanja. Odkar se je, najprej v ženskem političnem gibanju, nato pa tudi na splošni politični sceni, uveljavil pojem enakih možnosti, se o njem veliko govori, dejanja pa imajo še največkrat podoben najrazličnejših dokumentov. Se pravi preiščeno izbranih besed. Nekoč se je govorilo o enakopravnosti med moškim in žensko, nato so bile aktualne tako imenovane zagotovljene kvote, nakar so prevladale enake možnosti. S teoretskega vidika so nedvomno sprejemljivejše, saj je njihova osnovna značilnost, da so »enake«, se pravi, da vključujejo in a priori ne izključujejo, kot bi lahko dojemali npr. zagotovljene kvote ali pa zajamčena mesta. Vendar je v tem tudi njihova slabost: idejno so zelo privlačne, vendar operativno šibke. In zato so povsem logični pozivi, izrečeni ob uradnem začetku leta enakih možnosti. Ministrica Barbara Pollastini, ki v Prodijevi vladi vodi prav resor »enakih možnosti«, je bila zelo jasna in odločna obenem, ko je rekla, da sta nujna zasuk in udaren program s predznakom učinkovitosti. Na raznih ravneh, od državne do krajevne, je treba doreči programe, ki naj bi prevetrili dojemanje in sprejemanje najrazličnejših drugačnosti, od spolne preko verske in kulturne do rasne. Drugačni ali nekoliko manj enakopravni, ki so, če vse seštejemo, začeni z ženskami, prej večina kot manjšina, se vsak dan srečujejo z večjimi ali manjšimi konkretnimi težavami, še težje premagljivi pa so trdno zasidrani presodki. Naj bo leto enakih možnosti namenjeno odpravljanju enih in drugih.

TRST - Od 10. do 12. maja v priredbi G8 in UNESCO

Svetovni forum o znanju in trajnostnem razvoju

Uvedla ga bosta italijanski premier Prodi in direktor UNESCO Matsuura

TRST - Od 10. do 12. maja bo v Trstu Svetovni forum o izobraževanju, inovaciji in raziskovanju. Prirejata ga skupina industrijsko najbolj razvitih držav in Rusije (G8) ter Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), za njeno izvedbo pa skrbita italijanska vlada in Mednarodni center za teoretsko fiziko Abdusa Salama (ICTP) iz Miramara pri Trstu.

Kot je na včerajšnji predstavitvi povedal direktor ICTP Katapalli R. Sreenivasan, ne bo šlo za sestanek voditeljev G8, in niti za zasedanje, na katerem bi sprejeli kak sklep ali izjavo. Forum bo predvsem priložnost za izmenjavo idej na svetovni ravni o problemih trajnostnega razvoja. Zasedanja se bo udeležilo kakih 600 politikov, znanstvenikov in gospodarstvenikov iz 60 držav, odprla pa ga bosta predsednik italijanske vlade Romano Prodi in glavni direktor UNESCO Koichiro Matsuura. Med vidnejšimi udeleženci bo evropski komisar za znanost, Slovenec Janez Potočnik.

Na 6. strani

Sovodnjam se obeta večja in smotrnejše urejena obrtna cona, z deli naj bi začeli naslednje poletje

Na 15. strani

Romi še razburjajo, tokrat pravzaprav Dipiazza, nad izjavami katerega sta ogorčena Burno Rupel in Marko Milkovič

Na 8. strani

Na včerajšnji predstavitvi so sodelovali (z desne) direktor ICTP Katapalli R. Sreenivasan, deželni odbornik Roberto Cosolini in namestnik direktorja ICTP Claudio Tuniz

KROMA

LJUBLJANA - Zagotovilo ministrstva za okolje

V koprskem pristanišču niso predvideni plinski terminali

LJUBLJANA - Na slovenskem ministrstvu za okolje zagotavljajo, da na območju Luke Koper ni predvidena gradnja plinskih terminalov. Ob tem tudi še ni pripravljen prostorski načrt za luško območje, vendar v Ljubljani zagotavljajo, da bo nared še pred koncem tega leta. Svoj glas proti uplinjevalnikom v Kopru je dvignila tudi koprška Občina, ki poudarja, da je v njenem interesu predvsem zdravo bivalno okolje in varnost prebivalcev občine. Poslanec Aurelio Juri pa je od ministra Podobnika zahteval, da naj slovenska vlada, tako kot nasprotuje gradnji morebitnih terminalov na italijanski strani, nasprotuje tudi podobnim zamislim v Sloveniji.

Na 4. strani

KOROŠKA - Dvojezični napisi

Haiderjeva stranka išče zaveznike

CELOVEC - Na avstrijskem Koroškem Haiderjeva stranka BZO-e stalno skrbi za dvigovanje temperature zaradi dvojezičnih krajevnih napisov in drugih zadev, ki zadevajo slovensko manjšino. Tokrat je koroški deželni glavar molčal, »v ogenj« pa je poslal predsednika koroške podružnice svoje stranke Stefana Petznerja, ki je včeraj zagotavljal, da naj bi se socialdemokrati na Koroškem že odpovedali zagovarjanju tako imenovane razširitvene klavzule, ki naj bi omogočila postavitev dodatnih dvojezičnih napisov.

Na 3. strani

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi še segrevajo ozračje

Haiderjevo zavezništvo računa na pomoč socialdemokratov

Predsednik koroške BZOe Petzner izjavlja, da naj bi se v PSOe odrekli razširitveni klavzuli

CELOVEC - Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZOe) koroškega deželnega glavarja Joerga Haiderja v pogajanjih o dvojezični topografiji računa na podporo socialdemokratov (SPOe). Predsednik koroške BZOe Stefan Petzner je včeraj v Celovcu dejal, da so socialdemokrati izvedli "zgodovinsko spremembo smeri" in se odpovedali razširitveni klavzuli, ki naj bi omogočila postavitev dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Razširitvena klavzula je kamen spotike v pogajanjih o rešitvi vprašanja dvojezične topografije. Manjšinske organizacije vztrajajo pri tem določili, ki naj bi določenemu deležu prebivalstva v nekem kraju omogočilo prošnjo za dvojezični krajevni napis. Predstavnikom koroških Slovencev, zlasti Narodnemu svetu koroških Slovencev (NSKS), se zdi število tabel, o katerem so tekla pogajanja z zvezno vlado, prenizko.

Razširitvena klavzula je tudi eden od temeljev t.i. Karnerjevega predloga, ki ga podpirata Zveza slovenskih organizacij (ZSO) in Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS) ter nemško nacionalno usmerjeni Heimatdienst. Po Petznerjevih besedah je predsednica koroških socialdemokratov Gaby Schaubig pred kratkim dejala, "da lahko opustimo razširitveno klavzulo".

Socialdemokrati so torej prevzeli stališče BZOe, je poudaril Petzner. S tem je "umrl" tudi Karnerjev predlog, Haiderjeva taktika premikanja krajevnih tabel in privijanja dodatnih slovenskih tablic na enojezične table pa se je naknadno izkazala za pravilno, je menil vodja koroške BZOe in Haiderjev tiskovni predstavnik Petzner.

Schaubigova je v odzivu za APA zavrnila Petznerjeve izjave in poudarila, da se stališče SPOe "ni spremenilo". Iz dobro obveščenih krogov na Dunaju pa je že nekaj časa slišati, da razširitvena klavzula za avstrijskega kanclerja Alfreda Gusenbauerja predstavlja "problem" in da stavi na celovito rešitev vprašanja topografije. Veliko število občin, ki bi prišle v poštev za razširitveno klavzulo, ima namreč socialdemokratske župane, ki se branijo vnašanja manjšinskega konflikta v občinsko politiko.

Joerg Haider (levo) išče pomoč v boju proti dvojezičnim tablam na vseh straneh

Petzner je poudaril, da naj bo prag za postavitev dvojezičnih krajevnih napisov najmanj 15 odstotkov slovensko govorečega prebivalstva v določenem kraju.

Predsednika koroške BZOe ne moti nestrinjanje slovenskih organizacij s predlagano opustitvijo razširitvene klavzule. "Dokončno rešitev lahko najdemo tudi brez slovenskih organizacij," je dejal Petzner. Udeležba manjšinskih organizacij pri pogajanjih o topografiji je namreč po njegovem mnenju bil le izraz "dobre volje".

Nova rdečo-črna avstrijska zvezna vlada je v svoj vladni program zapisala, da bo vprašanje dvojezične topografije rešila še v prvem polletju 2007. Avstrija se je sicer postavila dvojezičnih krajevnih napisov zavezala v državni pogodbi leta 1955, ob začetku 70. let prejšnjega stoletja pa je propadel prvi poskus uresničitve te zaveze zaradi nasilnega poriranja tabel na Koroškem.

Leta 2001 je avstrijsko ustavno sodišče odločilo, da je v kraju Škocjan, v katerem je delež slovensko govorečega prebivalstva desetodstoten, treba postaviti dvojezične napise. Od takrat so se stranke, predstavniki manjšine in t.i. domovinske organizacije neuspešno pogajali o uresničitvi odločbe. (STA)

LJUBLJANA, KRANJ - Že petič po vrsti

Koroški kulturni dnevi pred vrati

LJUBLJANA - Društvo slovensko-avstrijskega prijateljstva (-DSAP) bo v prihodnjem tednu priredilo 5. koroške kulturne dneve v Ljubljani in Kranju. Niz likovnih, glasbenih in znanstvenih prireditev, ki se bo začel v ponedeljek, 7. maja, naj predstavi pestrost kulturnega dogajanja onstran Karavank in potrди slovensko kulturno širino, je ob predstavitvi programa včeraj v Ljubljani dejala podpredsednica DSAP Majda Fister. Višek in zaključek kulturnih dnevov bo v petek, 11. maja, z gala koncertom moškega Okteta Suha v Narodni galeriji. Predsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani Janez Stergar je izpostavil, da se v Sloveniji premalo ve o kulturnem življenju na avstrijskem Koroškem, ki ga je "neizmerno veliko" na likovnem, gledališkem in glasbenem področju. Koroški kulturni dnevi naj prispevajo k preseganju meja v glavah ljudi, ki

obstajajo tudi po vstopu Slovenije v Evropsko unijo in ki ovirajo vzpostavitev skupnega slovenskega kulturnega prostora, je dodal predsednik DSAP Peter Vencelj.

Niz šestih večernih prireditev se bo v ponedeljek začel z razstavo slik in skulptur družine Hrobath iz okolice Baškega jezera v Galeriji Družina na Krekovem trgu v Ljubljani. Ob odprtju bo spregovoril evropski poslanec Lojze Peterle. Na isti lokaciji bo v torek predstavitev knjige "Besedolomnice" o mlajših slovenskih avtorjih na Koroškem, v sredo predavanje o vlogi Cerkev za koroške Slovence in v četrtek okrogla miza o razlogih na majhno zastopano žensko na vidnih položajih v slovenskih kulturnih in političnih organizacijah na Koroškem. V Glasbeni šoli v Kranju bo v četrtek zvečer koncert gencev glasbenih šol iz Celovca in Kranja. (STA)

Glasilo koroške kmetijske zbornice še naprej brez strani v slovenščini

CELOVEC - Zbornična svetnika Južnokoroških kmetov (SJK) v koroški kmetijski zbornici Štefan Domej in Franc Jožef Smrtnik sta na zasledanju kmetijskega parlamenta pred dnevi v gradu Hrastovica pri Celovcu vnovič kritizirala, da slovenščina v glasilu kmetijske zbornice »Kärntner Bauer« (Koroški kmet) še vedno nima prostora. »To čudi toliko bolj, ker je medtem drugi deželni jezik tudi eden izmed uradnih jezikov Evropske unije«, je dejal Domej. Ob tem je opozoril, da je bila prav enakopravnost slovenščine v kmetijstvu za Južno Koroško ena izmed glavnih zahtev Skupnosti južnokoroških kmetov na volitvah 5. novembra lani, na katerih je SJK osvojila dva sedeža v 36-sedežnem kmetijskem parlamentu za Koroško.

Zbor svetnikov kmetijske zbornice je na zasledanju sprejel računski zaključek za leto 2006, pri čemer je zbornični svetnik (SJK) Domej izrazil zadovoljstvo s storitvami zbornice za kmetice in kmete.

Videmski finančni stražniki odkrili več delavcev na črno

VIDEM - Videmski finančni stražniki so na številnih gradbiščih v videmski pokrajini odkrili 46 delavcev na črno, za katere so delodajalci utajili plačilo za skupno 27.287 delovnih ur. Akcija je trajala približno 30 dni, preverjanje pa je potekalo z zasledovanjem vozil posameznih podjetij, s katerimi so prevažali delavce z enega gradbišča na drugega. Poleg tega so odkrili tudi veliko tako imenovanih delavcev »na sivo«. Gre za delavce, ki so sicer redno vpisani v plačilne sezname podjetij, toda pri plačilu niso bile navedene ure opravljenega dela.

Kršitelje so finančni stražniki odkrili tudi med živinorejci. Tako so ugotovili, da je neki lastnik več hlevov z govedom popolnoma neznan davčnim oblastem. Davčna utaja naj bi znašala približno 300 tisoč evrov. Živinorejec namreč ni vpisal faktur, ki jih je izdal kupcem govedi ter strankam, za katere je redil teleta.

Od začetka letošnjega leta so videmski finančni stražniki odkrili 45 popolnih ali delnih davčnih utajevalcev, ki davčnim oblastem niso prijavili več kot 10,5 milijona evrov dohodkov.

ZAGREB - Pokopali so ga v sredo

V hrvaškem saboru žalna seja za Ivico Račanom

ZAGREB - V hrvaškem saboru so se včeraj z žalo sejo poslovili od nekdanjega poslanka Socialdemokratske stranke (SDP) in bivšega hrvaškega premiera, Ivica Račana. Predsednik sabora Vladimir Šeks je posebej poudaril Račanovo vlogo, ki je kot pravnik sodeloval pri pripravi prve ustave samostojne Hrvaške. Račan je bil eden izmed štirih poslancev, ki so jim hrvaški volivci zaupali vseh pet zaporednih saborskih mandatov. Kot je poročala hrvaška televizija (HTV) je Šeks, »vidno pretresen« povedal, da je Račan živel »odgovorno in pošteno do svojih najbližjih, prijateljev in domovini«. Od Račana sta se poslovila tudi saborska podpredsednika Mato Arlovič (SDP) in Vesna Pusić iz Hrvaške narodne stranke (HNS), ki sta izpostavila Račanova prizadevanja za demokratizacijo hrvaške družbe in države.

Na žalni seji so bili tudi člani Račanove družine, hrvaški premier Ivo Sanader, predstavniki verskih skupnosti ter diplomatskega zbora iz Hrvaške, med njimi tudi slovenski veleposlanik na Hrvaškem Milan Orožen-Adamič. Najožja družina in najbližji prijatelji so se v sredo na zagrebškem pokopališču Mirogoj poslovili od Račana.

Račan se je umaknil iz politike in javnega življenja 31. januarja, ko so zdravniki ugotovili, da ima raka, po poslabšanju zdravja pa je 11. aprila uradno od-

IVICA RAČAN

stopil s čela SDP. V svet politike je vstopil leta 1972, ko so ga izbrali v centralni komite Zveze komunistov Hrvaške (SKH). Leta 1989 je prevzel vodenje SKH, ki je pod njegovim vodstvom zapustila 14. kongres Zveze komunistov Jugoslavije leta 1990. Potem si je prizadeval za ustanovitev močne Hrvaške socialdemokratske stranke, s katero je leta 2000 zmagal na parlamentarnih volitvah. V njegovem štiriletnem mandatu predsednika vlade je Hrvaška začela proces demokratizacije in med drugim začela pogajanja o pridruženju in stabilizaciji z Evropsko unijo. (STA)

AVSTRIJA - Nov sistem že preizkušajo

Na avtocestah nadzor vinjet kmalu s kamerami

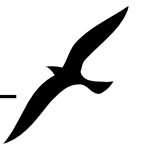
DUNAJ - Vožnja brez vinjete na avstrijskih avtocestah bo v bodoče še bolj tvegano početje kot doslej. Avstrijska družba za gradnjo avtocest Asfinag namreč trenutno preizkuša sistem za avtomatiziran nadzor vozil s kamerami, ki preverjajo, ali je na vetrobranskih steklih veljavna vinjeta, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. Napoved avtocestne družbe prihaja le nekaj dni zatem, ko so z ministrstva za promet sporočili, da bodo prihodnje leto zvišali ceno za letno vinjeto z 72,60 na 73,90 evra. Prvi poskus z novim sistemom se bo začel v drugi polovici leta, je napovedal predstavnik Asfinag Marc Zimmermann. Naprave, ki jih izdeluje nemško podjetje Siemens, imajo sicer še nekaj otroških bolezni. »Ni težko slikati vetrobranskega stekla ob lepem vremenu,« je dejal Zimmermann. Sistem pa ima težave s prepoznavanjem vinjet na umazanih steklih ter ob slabem vremenu. Tehnikom dela preglednice tudi razločevanje nalepk, saj je na mnogih avstrijskih vozilih poleg veljavne vinjete še vrsta starih nalepk. Zaradi teh negotovosti v sistemu kršiteljev zaenkrat še ne bodo kaznovali, je poudaril Zimmermann.

Nadzorni organi avtocestne družbe so nadzor doslej izvajali tako, da so zaprli vozišče in vsa vozila preusmerili na parkirišče, kjer so jih pregledali.

Na odsekih z zelo gostim prometom, npr. na dunajski jugovzhodni obvoznici, pa take naključne kontrole niso izvedljive, saj bi takoj prišlo do dolgih zastojev. Prav na teh odsekih bodo namestili nove sisteme za video nadzor, ki stanejo 230.000 evrov.

Lani se je število voznikov brez vinjete na avstrijskih avtocestah dvignilo za dvajset odstotkov, so zaskrbljeni v avtocestni družbi, ki ji primanjkuje denarja za gradnjo nujno potrebnih hitrih cestnih povezav z vzhodnimi sosedami Češko, Slovaško in Madžarsko. Dva odstotka avtomobilov na avstrijskih avtocestah nima veljavne vinjete, od tega je 80 odstotkov tujcev.

V Avstriji so sistem plačila cestnine z nalepkami uvedli leta 1997 po švicarskem vzoru. Celoletna vinjeta omogoča eno leto neomejene vožnje na avstrijskih avtocestah in hitrih cestah. Okoljevarstveni kritizirajo, da ta sistem nima usmerjalnega učinka in kaznuje voznike, ki le redko uporabljajo svoj avto. Pravičnejši sistem cestninjenja za prevoženo razdaljo, kot ga poznajo v mnogih evropskih državah, v Avstriji nima velikih možnosti za uresničitev. Niti Zeleni se ne zavzemajo za ta med Avstrijo skrajno nepriljubljeni sistem, ki sicer že nekaj časa velja za tovrstnega s skupno maso nad 3,5 tone. (STA)

LJUBLJANA - Zagotovila ministrstva za okolje in prostor

Plinski terminali v Lukih Koper niso predvideni v nobenem aktu

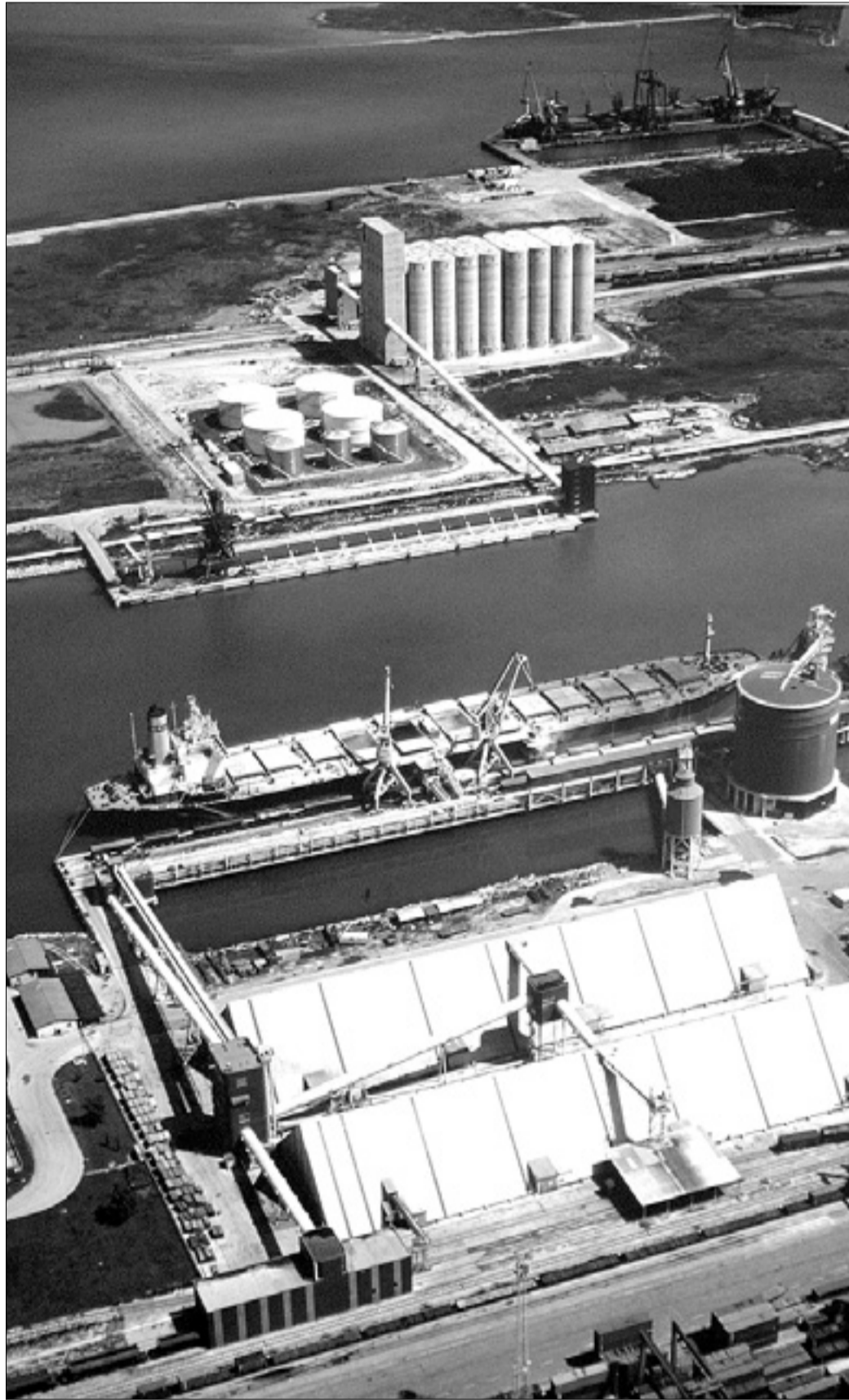
Prostorski načrt za območje pristanišča še letos - Proti terminalom tudi Občina Koper

LJUBLJANA - Gradnja plinskega terminala na območju Luke Koper ni predvidena v nobenem aktu ministrstva za okolje in prostor, so včeraj za STA pojasnili na ministrstvu. Dodajajo pa, da bodo prostorski načrt za območje Luke Koper pripravili v najkrajšem možnem času, predvidoma še letos, lahko pa se še pojavijo nove pobude za dopolnitev načrta. Na ugibanja o gradnji terminala pa so se včeraj odzvali tudi v Mestni občini Koper, kjer gradnji nasprotujejo. V koprski občini niso seznanjeni z nikakršnimi načrti o morebitni postavitvi plinskega terminala na območju Luke Koper. Ne glede na to pa je stališče občine jasno: »Občina Koper nasprotuje gradnji plinskega terminala in bo budno spremljala vsa morebitna dogajanja in aktivnosti na tem področju.« »V interesu Mestne občine Koper je predvsem zdravo bivalno okolje in varnost občanov in občanov, katerih interese bo ščitila z vsemi možnimi sredstvi,« še dodajajo.

Na okoljskem ministrstvu so še pojasnili, da so dejavni pri reviziji mednarodnih študij o plinskih terminalih, ki kažejo, da umestitev slednjih v Tržaškem zalivu zaradi okoljskih omejitev ni sprejemljiva. O gradnji plinskega terminala v Tržaškem zalivu pa že dlje časa razmišlja sosednja Italija. Po pisanju časnika Dnevnik naj bi deželna vlada Furlanije - Julijske krajine končno odločitev o načrtovanih plinskih terminalih sprejela in objavila čez 15 dni. Mnenje deželne vlade je v nasprotju s stališči vseh prizadetih občin, končno odločitev o terminalu na morju pa bo sprejela vlada v Rimu.

Sicer pa je na ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika včeraj pisno poslansko vprašanje naslovil poslanec Aurelio Juri (SD). Ministra sprašuje, ali lahko vse prizadete prebivalce na obeh straneh meje pomiri, da bo ta vlada, dosledno s svojimi dosedanjimi prizadevanji zoper uplinjevalnika na italijanski strani, ravnala enako tudi ob morebitni podobni zamisli v Sloveniji. Zanima ga še, kako daleč so postopki za izgradnjo terminalov v Tržaškem zalivu oziroma, kaj je Slovenija sploh dosegla s svojim nasprotovanjem. (STA)

Slovenska vlada zagotavlja, da v Lukih Koper ni predvidena gradnja plinskih terminalov

BRUSELJ - Letno poročilo o območju evra

Almunia: Slovenija naj izboljša informiranje javnosti o evru

BRUSELJ - Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia je včeraj v Bruslju ob predstavitvi letnega poročila o območju evra za STA poudaril, da je Slovenija s tehničnega vidika uvedla evro izredno dobro, bi pa morale oblasti več pozornosti nameniti izboljšanju informiranja javnosti. Prav tako bi morali več pozornosti posvetiti zlorabam, do katerih je prihajalo povsod, kjer se je doslej uvajal evro, je dodal. V poročilu o območju evra je Evropska komisija Slovenijo in uvedbo evra omenila takoj na začetku poročila. Slovenija je z uvedbo evra 1. januarja 2007 opogumila tudi druge države, ki se pospešeno pripravljajo na vstop v območje evra, poudarja komisija.

Ob tem je Almunia Malto in Ciper, ki sta zaprosila za predčasno oceno možnosti za prevzem skupne evropske valute z januarjem 2008, opozoril, naj se izogiba napakam, ki so jih storile nekatere članice ob prevzemanju skupne evropske valute. Katere so te napake, komisar sicer ni natančno pojasnil. Evropska

komisija in Evropska centralna banka (ECB) bosta predčasno konvergenčno poročilo za sredozemski državi predstavili 16. maja, torej čez dva tedna.

Včeraj predstavljeno poročilo o območju evra sicer izpostavlja trenutno izrazito ugoden gospodarski položaj v območju evra. »Smo v ciklično zdravem obdobju rasti. Dobre rezultate imamo tudi glede zaposlovanja in produktivnosti. Države so znatno izboljšale tudi proračunsko stanje,« je zadovoljen Almunia.

»Ne moremo si privoščiti zapravljajanja časa, pa tudi ne več ponavljanja napak,« je poudaril komisar in na ta način - kot že večkrat - države pozval, naj izkoristijo ugodne gospodarske razmere in čim hitreje dosežejo svoje srednjeročne proračunske cilje. Države evra so se namreč na neformalnem srečanju aprila v Berlinu dogovorile, da bodo najkasneje do leta 2010 dosegle svoje srednjeročne proračunske cilje in tako uravnovežile proračunski položaj, kar bi dejansko pomenilo ničelni deficit območja evra. »Močna gospodarska rast za države z evrom

JOAQUIN ALMUNIA

predstavlja zlato priložnost, da svoje fiskalne hiše spravijo v red,« je slikovita komisija v poročilu, v katerem tudi poziva države, da se bodo lahko na ta način uspešno spopadle s starajočim se prebivalstvom. Ob tem pa je pomembna tudi kakovost javnih financ, poudarja poročilo. Ključni izziv ostaja doseganje proračunskih ciljev ob zagotavljanju učinkovite alokacije sredstev med na eni strani davničnimi prilivi in na drugi izdatki države.

Almunia je včeraj tudi napovedal, da bo komisija danes predstavila poročilo o uvedbi evra v Sloveniji. (STA)

FINCANTIERI

Dobiček lani višji za 21 odstotkov

TRST - Delničarji skupine Fincantieri so na včerajšnji skupščini potrdili bilanco za leto 2006. Iz bilance je razvidno, da je čisti dobiček v lanskem letu znašal 58,7 milijona evrov, kar je 21 odstotkov več kot leta 2005. Že tretje leto zapored so se delničarji odločili da od dobička 10,1 milijona evrov namenijo za dividende (3% glavnice), 2,9 milijona v obvezne rezerve in 45,7 milijona evrov v izredni rezervni sklad.

Kot so sporočili iz Fincantierija, so lani s komercialno dejavnostjo dosegli rekordne rezultate, saj so dobili za 4,1 milijarde evrov novih naročil, tako da skupna naročila s proizvodnjo, ki jo morajo še dokončati, znašajo 10,2 milijarde evrov oziroma 31 odstotkov več kot leta 2005. Vrednost naročil pa skupaj z letošnjimi znaša že 11 milijard evrov, kar raznim obratom družbe zagotavlja delo za več let naprej.

Evropska centralna banka

03. maja 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	03.5
ameriški dolar	1,3613	1,3588
japonski jen	163,47	163,28
kitajski yuan	10,4873	10,4681
ruski rubelj	35,0250	34,9870
danska krona	7,4517	7,4523
britanski funt	0,68280	0,68210
švedska krona	9,1413	9,1650
norveška krona	8,1220	8,1265
češka krona	28,137	28,127
švicarski frank	1,6479	1,6518
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	246,69	246,83
poljski zlot	3,7584	3,7689
kanadski dolar	1,5086	1,5096
avstralski dolar	1,6496	1,6450
bulgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3085	3,3266
slovaška krona	33,618	33,662
litvanski litas	3,4528	3,4528
latviski lats	0,6969	0,6987
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	86,67	86,91
turška lira	1,8450	1,8450
hrvaška kuna	7,3490	7,3555

Zadružna Kraška banka

03. maja 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3746	1,3464
britanski funt	0,6897	0,6738
švicarski frank	1,6751	1,6343
japonski jen	168,77	158,55
švedska krona	9,3765	8,9280
avstralski dolar	1,68346	1,61244
kanadski dolar	1,5400	1,4813
danska krona	7,59355	7,30745
norveška krona	8,3126	7,9404
madžarski florint	244,672	234,608
češka krona	32,341	25,310
slovaška krona	38,786	30,354
hrvaška kuna	7,8841	7,0302

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

03. maja 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3823	1,3483
britanski funt	0,6939	0,6768
danska krona	7,564	7,378
kanadski dolar	1,5320	1,4943
japonski jen	165,98	161,89
švicarski frank	1,6726	1,6314
norveška krona	8,244	8,041
švedska krona	9,273	9,045
avstralski dolar	1,6762	1,6349
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

03. maja 2007

delnica	Indeks MIB 30: -0,37	
	cena €	var. %
ALLEANZA	10,43	-1,00
AUTOSTRADE	24,4	+0,58
BANCA ITALEASE	41,66	-6,97
MONTE PASCHI	4,95	-0,64
BPI	12,21	-0,03
BPM	12,23	-1,67
BPVN	24,40	-0,85
CAPITALIA	6,93	-0,22
ENEL	8,31	-0,47
ENI	24,96	+0,77
FIAT	21,61	-0,73
FINMECCANICA	22,37	-1,15
GENERALI	34,07	-0,44
IFIL	8,12	-1,55
INTESA	6,17	-0,40
LOTTOMATICA	29,74	-1,23
LUXOTTICA	25,16	-0,75
MEDIASET	8,11	-2,98
MEDIOBANCA	17,10	-0,77
MEDIOLANUM	6,20	-2,61
PARMALAT	3,277	+0,35
PIRELLI	0,88	-1,24
SAIPEM	23,17	-1,99
SNAM	4,73	+0,19
STMICROELEC	14,33	-0,08
TELECOM ITA	2,13	-0,86
TENARIS	17,03	+0,08
TERNA	27,475	-0,09
UBI BANCA	22,37	-0,71
UNICREDITO	7,58	-0,18

Podružnica Trst
ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

MEDIJI - Uspela prevzemna ponudba za osrednjo slovensko časopisno-založniško hišo

Pivovarna Laško lastnik nad 94 odstotkov Dela

Ob prevzemu pa se postavlja vprašanje, če so Laščani zadnji lastniki

LJUBLJANA - Pivovarna Laško, Radenska in Talis so v času trajanja prevzemne ponudbe za odkup delnic družbe Delo pridobili 49,94 odstotka vseh delnic časopisno-založniške hiše. Skupaj z deležem, ki so ga imele družbe ob objavi prevzemne ponudbe, imajo skupaj sedaj v lasti 94,09 odstotka vseh delnic Dela. Ob uspešno izvedeni prevzemni ponudbi pa se znova pojavlja vprašanje, ali ima pivovarna v Delu dolgoročne načrte ali pa Laščani morebiti le niso zadnji lastniki Dela. V času trajanja prevzemne ponudbe od 2. aprila do 3. maja je ponudbo pivovarne in njenih družb sprejel 201 delničar, ki so bili skupaj lastniki 333.306 delnic. Skupaj z 294.738 delnicami Dela, ki so jih imeli prevzemniki v lasti na dan objave prevzemne ponudbe, imajo sedaj v lasti 628.044 delnic Dela, so družbe zapisale v sporočilu za javnost, v četrtek objavljenem na spletnih straneh Ljubljanske borze.

Vse delnice, pridobljene na podlagi prevzemne ponudbe, je pridobila Pivovarna Laško, ki je nakup tudi v celoti financirala. Za delnico Dela je ponudila 135,50 evra, kar pomeni, da so za nekaj manj kot 50-odstotni delež odšteli 45,16 milijona evrov. Pivovarna Laško ima tako sedaj v lasti 500.096 delnic oz. 74,92 odstotka Dela, Radenska ima v lasti 127.928 delnic oz. 19,17 odstotka vseh delnic Dela, družba Talis pa ima v lasti 20 delnic oz. 0,003 odstotka vseh delnic Dela.

V prevzemni ponudbi so prevzemniki dopustili možnost, da bodo v prihodnosti delnice Dela prenesli s pivovarne na druge družbe, ki so pri prevzemni ponudbi delovale usklajeno ali na konzernsko povezane družbe. Tako bi jih lahko zaradi morebitne koncentracije sorodnih dejavnosti znotraj skupine povezanih podjetij Pivovarne Laško prenesli na družbo Talis, ki je v stoođstotni lasti pivovarne, so pojasnili v prevzemnem prospektu.

Namen prevzema je konsolidacija ciljne družbe, so zapisali v prevzemni ponudbi in dodali, da ne načrtujejo prestrukturiranja, združevanja poslovnih funkcij ali spremembe lokacije poslovanja Dela in spreminjanja pogojev zaposlovanja. Prevzemna ponudba tudi ne bo vplivala na obstoječa delovna mesta delavcev in poslovodstva ciljne družbe, so še zapisali.

V Pivovarni Laško včeraj za komentarje niso bili dosegljivi. Je pa STA pred časom iz virov blizu pivovarne izvedela, da ti v Delu nimajo dolgoročnih interesov, čeprav uprava pivovarne ocenjuje, da gre za uspešno podjetje. Tako naj bi Pivovarna Laško po prevzemu Dela pripravljala scenarij o prodaji svojega lastniškega deleža, ki pa ga naj ne bi prodali tujcem, temveč slovenskemu podjetju.

Tudi na Delu za komentarje včeraj niso bili dosegljivi. V službi za odnose z javnostmi so le ponovili, da so spremembe v lastniški strukturi stvar odločitve lastnikov. Ob objavi prevzemne ponudbe pa je uprava Dela izrazila pričakovanje, da bo konsolidacija lastništva prispevala k večji stabilnosti Dela kot gospodarskega subjekta in tako dodatno utrdila njegov položaj na trgu.

Sta pa spremembe lastniške strukture v Delu za STA danes komentirala urednika dveh večjih časopisnih hiš. Po mnenju odgovornega urednika Dnevnika Mirana Lesjaka je prav, da se paradržavni skladi umaknejo iz medijev, vprašanje pa ostaja, kaj bo s svojim deležem v časopisno-

založniški hiši Delo sedaj naredila Pivovarna Laško. »Kaj pomeni prevzem Dela, je težko reči, ker ostaja vprašanje, kaj bo Pivovarna Laško s tem paketom delnic naredila. Če so zadnji kupec delnic, ali ne,« je dejal Lesjak, ki ne bi bil presenečen, če bi imel zadnji kupec Dela »politično poreklo«.

»Da je Pivovarna Laško prevzela Delo, je za časopisno hišo zelo dobro. S tem bo namreč dobila lastnika, kakršnega si je vedno želela,« pa je svoj komentar strnil odgovorni urednik in direktor Financ Peter Frankl.

Strokovnjak za področje financ Matej Tomažin je za STA povedal, da je pridobitev tako velikega lastniškega deleža v Delu za Pivovarno Laško dobra novica, saj bo lahko zdaj iztisnila male delničarje iz družbe in umaknila Delove delnice z borze. Laščani bodo lahko z Delom razpolagali kot bodo hoteli in tudi sprejemali nekatere odločitve, ki so jim dosedanjim delničarjem nasprotovali, je povedal Tomažin.

Tomažin je še ocenil, da ima Delo poleg tržnega deleža na slovenskem trgu časnikov tudi zelo zanimivo lokacijo poslovne stavbe, ki bi jo lahko

novi lastnik tudi prodal. Da je lokacija dobra, se strinja tudi direktor nepremičninske agencije ABC Nepremičnine Andrej Kuplenk, ki pravi, da bi moral prodajalec pri morebitni prodaji poslovnih prostorov Dela v celoti iztržiti vsaj 2000 evrov za kvadratni meter, v primeru prodaje po etažah pa bi bila cena za kvadratni meter 25 odstotkov višja.

Ob objavi prevzemne ponudbe 2. aprila je bila Pivovarna Laško lastnica 24,99-odstotnega deleža Dela, Talis je imel v časopisni hiši 0,003-odstotni delež. Med večje lastnike se je tik pred objavo namere za prevzem Dela, 12. marca, uvrstila tudi Radenska, ki je 9. marca skupno 19,17-odstotni delež pridobila od Probanke (10 odstotkov) in Infonda ID (9,17 odstotka).

Da so sprejeli prevzemno ponudbo, so včeraj sporočili iz Slovenske odškodninske družbe, ki je imela v Delu 11,72-odstotni lastniški delež. Ob objavi prevzemne ponudbe so bili med večjimi lastniki še Infond Holding (10,68 odstotka), Maksima ID (7,8 odstotka) in Kapitalska družba (6,17 odstotka). (STA)

LJUBLJANA - Konec prihodnjega tedna Pot ob žici kot spomin na zgodovino mesta

LJUBLJANA - V sklopu prireditvev, s katerimi bo Ljubljana obeležila mestni praznik, dan miru, ki ga v prestolnici zaznamujejo 9. maja, bo od 10. do 12. maja potekala športno-rekreativna prireditev Pot ob žici 2007. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedal ljubljanski župan Zoran Jankovič, ima prireditev dva dobra namena: vključuje ohranjanje naše zgodovine in rekreacije. Pohod namreč poteka po 35 kilometrov dolgi poti, kjer so Ljubljano okupatorji med drugo svetovno vojno obdali z bodočo žico.

Prireditvev se bo začela v četrtek, 10. maja, ko se bodo na pot najprej podali otroci iz ljubljanskih vrtcev, naslednji dan pa bodo na vrsti pohodni osnovnošolci in srednješolci, je povedal direktor Agencije za šport Ljubljana Marko Trškan.

Osrednji del prireditve bo v

soboto, 12. maja, razdeljen pa bo na rekreativni pohod in tek trojk. Rekreativci bodo lahko prehodili del oziroma celotno Pot ob žici, ki je dolga 35 kilometrov. Tisti, ki bodo prehodili celotno pot, bodo prejeli posebno kolajno.

Kot vsako leto se bo mogoče na pohod odpraviti z različnih startnih mest v vseh predelih Ljubljane. Za tiste, ki si želijo nekoliko zahtevnejše rekreacije, pa bo potekal tek trojk. Članske in veteranske ekipe se bodo pomerile na 12 oziroma 28 kilometrov dolgi progi, osnovnošolske in srednješolske tričlanske ekipe pa se bodo podale na tri kilometre dolgo pot. Prijave za tek trojk sprejemajo do 8. maja, je povedal direktor Timinga Ljubljana Gojko Zalokar.

Pohod in tek se bosta sklenila s prireditvijo na Prešernovem trgu, kjer bo po 11. uri razglasitev rezultatov teka. (STA)

PLANINSTVO - Opozorila predsednika GRZS Mira Pogačarja

Spomladi se razmere v gorah izredno hitro spreminjajo

LJUBLJANA - Predsednik Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS) Miro Pogačar je pred glavno sezono obiskovanja gora v pogovoru za STA opozoril na spremenljive razmere v visokogorju, kjer je v Julijskih Alpah na 2500 metrih nadmorske višine še vedno do 130 centimetrov snega.

Priporočljivo je, da se ljubitelji gora na pot odpravijo čim bolj zgodaj, da se izognejo hoji navkreber v opoldanskim urah, ko se ozračje ogotli in sneg zmehta, svetuje Pogačar. Med opremo morajo zato še vedno biti cepin in dereze, posebej še pri dostopih preko prisojnih leg. Pomladanske razmere v gorah se namreč zelo razlikujejo na prisojnih in osojnih območjih. V Karavankah, ki so najnižje gorovje v Sloveniji, je tako sneg na južnih pobočjih skoraj skopnel. Kljub temu pa ne gre zanemarjati manjših površin snega, »za katere vemo, kakšno opremo potrebujemo,« je opozoril Pogačar.

Višje ležeče na severnih straneh Julijskih in Kamniško Savinjskih Alp pa je

tega snega bistveno več. »Tja se je treba podati primerno opremljeni in pripravljeno. Seveda pa je treba znati uporabljati to opremo,« je še dejal Pogačar in opozoril na raznovrstnost snega. Zjutraj je namreč sneg pomrznjen, zato so razmere za hojo boljše, sicer obenem tudi bolj nevarne. Popoldan pa se sneg »ojuži in se zelo predira«. Ob tem pa obstaja tudi nevarnost padajočega kamenja.

Predsednik GRZS je ob tem poudaril, da zavedanje obiskovalcev gora glede nevarnosti, ki na njih prežijo na poti, narašča. Napredek v opremi je očiten, tako da se vedno več ljudi bolje pripravi na teže ture, je ocenil Pogačar. Bolj kot sama oprema pa je po njegovem mnenju pomembno to, da jo znajo planinci tudi uporabljati. »Še 15, 20 let nazaj smo se smejali, ko so Avstrijci po naših hribovih hodili na težjih zavarovanih poteh s čelado na glavi. Tudi pri naših planincih opažamo, da se je to prijelo,« je še dodal.

Vsak obisk gora pa se začne, ne pod hribovom, temveč še doma. Tako je treba

Smrtna nesreča poljskega kajakaša na Soči

BOVEC - V bližini Trnovega ob Soči se je včeraj smrtno ponesrečil 31-letni poljski kajakaš. Kot prvi v skupini štirih kajakašev se je spuščal po Soči, ko ga je rečni tok v tolmu potegnil pod vodo. Potapljači so se ves dan trudili, da bi prišli do trupla ponesrečenega pod skalo, saj je na tistem delu reke tolmu precej globok, so povedali na novogoriškem operativno-komunikacijskem centru, kjer so bili o nesreči obveščeni nekaj pred 13. uro. Preostali trije poljski kajakaši niso poškodovani.

Rop na cestninski postaji

LJUBLJANA - Na avtocestni cestninski postaji Krtina je včeraj okoli 4. ure zjutraj prišlo do oroženega ropa. Po pripovedovanju uslužbenca je neznan storilec pristopil do cestninske postaje in ob grožnji s pištolo zahteval denar. Koliko denarja je odnesel, še ni znano. Po ropu se je odpejal v smeri proti Domžalam.

Zaradi utopitve dečka sodstvu ovadili tri uslužbenke vrtca

LJUBLJANA - Kriminalisti Policijske uprave Ljubljana so konec aprila na ljubljansko okrajno državno tožilstvo podali kazensko ovadbo zoper tri uslužbenke vrtca Fara pri Kočevju zaradi suma storitve kaznivega dejanja povzročitve smrti iz malomarnosti eno leto in pol starega dečka in nezneženega dela v službi, so včeraj sporočili s policije. Kot je znano, se je leto in pol stari Tedi Bauer 16. februarja izmuznil nadzoru vzgojiteljic v vrtcu in utonil v 40 centimetrom globokem potoku. Inšpektorici inšpektorata za šolstvo in šport sta sicer le nekaj dni po tragediji ob pregledu okoliščin smrti ugotovili zanemarjanje varnosti otrok v vrtcu Fara in kršitve predpisov s področja vzgojno-izobraževalnega dela, zlasti v delu, ki se nanaša na spoštovanje normativov o številu vključenih otrok, na delo strokovnih organov vrtca ter na nadzor nad delom delavcev. Ker je za opisane kršitve odgovorna ravnateljica, sta inšpektorici predlagali njeno razrešitev.

Poleg tega sta svetu Osnovne Šole Fara predlagali, naj ugotovi tudi njeno odgovornost v zvezi z izvajanjem vzgojno-izobraževalnega dela v kombiniranem oddelku vrtca, neustreznim pedagoškim vodenjem vrtca ter opustitvijo varnosti otrok. (STA)

G8-UNESCO - Na pomorski postaji od 10. do 12. maja

Svetovni forum o znanju in o trajnostnem razvoju

Odprla ga bosta predsednik italijanske vlade Romano Prodi in generalni direktor UNESCO Koichiro Matsuura

Več kot 600 politikov, znanstvenikov in gospodarstvenikov iz 60 držav se bo udeležilo Svetovnega foruma o izobraževanju, inovaciji in raziskovanju, ki se bo odvijal od četrтка, 10., do sobote, 12. t. m., v kongresnem središču na Pomorski postaji v Trstu. Forum prireja skupina industrijsko najbolj razvitih držav in Rusije (G8) ter Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), za njeno izvedbo pa skrbita italijanska vlada in Mednarodni center za teoretsko fiziko Abdusa Salama iz Miramara (ICTP) pod pokroviteljstvom predsednika italijanske republike.

»To ne bo srečanje med voditelji držav G8,« je na večrajšnji predstavitvi na sedežu deželne vlade poudaril direktor ICTP Katepalli R. Sreenivasan. »To tudi ne bo zasedanje, na katerem bi sprejeli kako odločitev ali izjavo. Forum bo predstavljal predvsem priložnost za izmenjavo idej na svetovni ravni o relaciji med znanjem na eni strani ter trajnostnim razvojem na drugi, pri čemer je znanje mišljeno v treh temeljnih oblikah, v katerih se pojavlja, in sicer kot izobraževanje, inovativnost ter raziskovanje. Šlo bo za realizacijo projekta, ki ga je odobril vrh G8 lanskega julija v ruskem Sankt Petersburgu,« je pojasnil.

Na forumu bo nastopilo skupno 68 govornikov in poročevalcev. Med njimi bo 22 državnikov oz. politikov, začenši s predsednikom italijanske vlade Romanom Prodiem, ki bo srečanje odprl skupno z generalnim direktorjem UNESCO Koichiro Matsuuro. Med politiki velja omeniti še evropskega komisarja za znanost in raziskovanje Janeza Potočnika ter nekatero ministre. Italijansko vlado bodo poleg Prodija zastopali ministri za znanost Fabio Mussi, za šolstvo Giuseppe Fioroni in za inovacijo Luigi Nicolais, iz Nemčije bo predvidoma prišel zvezni minister za izobraževanje in raziskovanje Ludger Viehoff, iz Rusije njegov kolega Andrej Aleksandrovič Fursenko, pričakujejo pa tudi več ministrov iz Afrike. Govorilo bo nadalje 24 univerzitetnih profesorjev, akademikov in raziskovalcev, med njimi Nobelovca Carlo Rubbia in Martin Perl, ter 7 industrijcev oz. gospodarstvenikov, kot sta podpredsednik korporacije Microsoft Umberto Paolucci in donedavni predsednik japonske multinacionalke Koychera Solar Group Isao Yukawa.

Namestnik direktorja ICTP Claudio Tuniz je na večrajšnji predstavitvi dejal, da bodo na forumu prek svojih strokovnjakov in še v drugih oblikah sodelovale vse pomembnejše znanstvene ustanove, ki domujejo v Trstu, od visoke šole SIS-SA ter Mednarodnega centra za genetski inženiring in biotehnologije (ICGEB) do Mednarodnega centra za visoko znanost in tehnologijo (ICS-UNIDO). »Brez njihovega doprinosa bi si takšnega svetovnega srečanja v Trstu preprosto ne mogli predstavljati,« je poudaril.

Deželni odbornik za raziskovanje Roberto Cosolini je na tiskovni konferenci izrazil zadovoljstvo, da bo Trst lahko gostil tako pomembno srečanje. »To bo še potrdilo njegov mednarodni značaj ter ugled,« je poudaril. Podobno misel sta izrekla tržaški občinski odbornik Maurizio Bucci in njegov pokrajinski kolega Denis Visioli.

Seveda pa bo dogodek predstavljal tudi velik organizacijski napor. Že zagotovitev 600 dostojnih prenočišč v mestu je bil problem, še zlasti odkar je zaradi obnovitvenih del zaprt ho-

Director ICTP
Katepalli
Sreenivasan na
večrajšnji
predstavitvi

KROMA

tel Savoia Excelsior. Poleg tega bo treba poskrbeti za varnost. O tem je bil govor na nedavnem vrhu na prefekturi med predstavniki vseh organov javne varnosti. V dneh zasedanja bodo uvedli tudi nekatere prometne omejitve, zlasti na območju okrog pomorske postaje. »Računamo, da vse skupaj ne bo posebno prizadelo mestnega prometa. Pomorsko postajo je sorazmerno lahko zavarovati, sicer pa je Trst kar mirno mesto,« je dejal Bucci. (mb)

UNABOMBER - Ekspertiza tržaškega sodstva prinesla novost Izvedenec Plebe: Ploščica naj ne bi bila poškodovana namerno

V Benetkah bo 8. maja soočanje o domnevni vpletenosti izvedenca Zernarja

Medeninaste ploščice, ki so jo svojčas našli v peklenem stroju v cerkvi v Portograru v okviru preiskav proti neznanemu atentatorju unabomberju, naj ne bi bila poškodovana namerno, ampak naj bi utrpela škodo po nesreči. Zato naj bi se sledovi, ki se nahajajo na ploščici, ujemale s tistimi, ki jih puščajo škarje, katere so odkrili in zaplenili na domu inženirja Elva Zornitte v Azzanu Decimu, ki ostaja edini osumljenec za vrsto atentatov, ki so v preteklih letih sejali strah in negotovost po Venetu in Furlaniji Julijski krajini. To stališče naj bi po pisanju časopisa Corriere del Veneto vsebovalo poročilo izvedenca Alessia Plebeja, ki je opravil ekspertizo po naročilu tržaškega sodnika za predhodne preiskave Enza Truncellitta. Sodnik Truncellitto je namreč Plebeju naročil novo ekspertizo, potem ko je tista, ki so jo opravili izvedenci po naročilu Zornittovih zagovornikov, potrdili pa v znanstvenem laboratoriju karabinerjev Ris v Parmii, pokazala na morebitno poškodova-

nje medeninaste ploščice s strani neke tretje osebe, za kar se je v skripcih znašel priznani policijski izvedenec iz laboratorija za kriminalistične preiskave v Benetkah Ezio Zernar. Prav Zernar je namreč prvi odkril usklajenost med znaki na ploščici in tistimi, ki jih puščajo škarje, ki so jih zaplenili pri Zornitti.

Po besedah tržaškega glavnega tožilca Nicole Marie Paceja se po opravljeni Plebejevi ekspertizi vračamo v stanje, ki je nastalo ob prvi ekspertizi, ki je pokazala na usklajenost med znaki na ploščici in škarjami. Izvedenec, ki ga je imenoval sodnik Truncellitto, se sicer nagiba k oceni, da je bila ploščica poškodovana, vendar ne namerno ampak po nesreči, kar pa po Pacejevem mnenju ne pomaga tezi tožilstva. Tržaški glavni tožilec vsekar čaka na rezultate nove ekspertize v okviru soočanja, ki bo potekalo 8. maja v Benetkah v okviru preiskave o domnevni vpletenosti Ezia Zernarja v poškodovanje medeninaste ploščice. Beneški sodnik za predhodne

preiskave Stefano Manduzio je medtem imenoval še tretjega izvedenca: poleg Luigijske Calorija in Antonelle Guidazzoli, ki sta bila imenovana že pred časom, se bo z medeninasto ploščico ukvarjal še Daniele Veschi z Univerze v Bologni, kjer na tamkajšnji fakulteti za inženirstvo predava o splošnih tehnoloških materialov. Veschi je izvedenec v termičnih in mehanskih preizkusih na materialih, zlasti na kovinah. Calori in Guidazzoli jeva pa delata pri meduniverzitetnem konzorciju Cineca pri Bologni, ki predstavlja največje italijansko računalniško središče, svojčas pa sta se ukvarjala tudi s tragedijo na avtomobilski dirki formule ena v Imoli, kjer je izgubil življenje brazilski pilot Ayrton Senna.

V zvezi z novo ekspertizo, ki bo potekala v Benetkah, je tamkajšnji glavni tožilec Vittorio Borraccetti izrazil upanje, da bo dala po možnosti jasen in gotov odgovor, soočanje, ki bo 8. maja, pa bi lahko imelo odločilne posledice za preiskavo.

G8-UNESCO - Svetovni forum

V treh dneh razprav bo sodelovalo 68 govornikov

Forum se bo začel v četrtek ob 9.30. Udeležence bodo uvodoma pozdravili direktor ICTP Katepalli R. Sreenivasan, generalni direktor UNESCO Koichiro Matsuura, italijanski ministrski predsednik Romano Prodi, italijanski minister za šolstvo Giuseppe Fioroni, predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Riccardo Ily in predstavniki nekaterih sodelujočih organizacij. Sicer pa se bodo dela odvijala po tematskih sklopih.

V četrtek dopoldne bo govor o vlogi univerz, raziskovalnih ustanov in industrije v razvoju globalne družbe inovacije. Med drugimi bodo nastopili podpredsednik italijanske zveze industrijcev Pasquale Pistorio, rektor bolonjske univerze Pier Ugo Calzolari, kitajski podminister za šolstvo Zhang Xinsheng ter predstavnika univerz v Moskvi in v Standfordu (ZDA). Popoldanski del se bo pričel z razpravo na temo: »Izobraževanje in družba, osnovana na znanju«, pri kateri bodo sodelovali nemški minister za izobraževanje in raziskovanje Ludger Viehoff ter rektorja miramarske visoke šole SISSA Stefano Fantoni in videmske univerze Furio Honsell. Prvi dan se bo zaključil z okroglo mizo o globalnih izzivih na okoljskem področju.

Italijanski minister za inovacijo Luigi Nicolais, direktor CERN v Žene-

vi Robert Aymar in podpredsednik korporacije Microsoft Umberto Paolucci bodo med protagonisti zasedanja o inovaciji in družbi, s katerim se bo pričel drugi dan foruma. V petek dopoldne bo govor tudi o trajnostnem razvoju in zdravju, popoldne pa o trajnostnem razvoju in energiji. Petkov program se bo sklenil z okroglo mizo o vlogi vlad v pospeševanju raziskovanja in inovacije, pri kateri bodo nastopili ministri za raziskovanje Italije Fabio Mussi, Rusije Andrej Fursenko in Južne Afrike Mosibudi Mangena, evropski komisar za znanstveno raziskovanje Janez Potočnik ter Nobelovca Carlo Rubbia in Martin Perl.

V soboto dopoldne bo najprej govor o znanju in trajnostnem razvoju, nakar bo na sporedu posebno zasedanje o perspektivah znanstvenega in tehnološkega razvoja v Afriki, na katerem bodo govorili tudi ministri za znanost iz Egipta, Kenije, Ruande in Senegala. Forum se bo sklenil v soboto popoldne z razpravo na temo: »Znanje in trajnostni razvoj: Prihodnost.«

Program predvideva tudi nekaj družabnih srečanj. V četrtek zvečer bo gala večerja na tržaški prefekturi, v petek zvečer pa bo v Rossettijevem gledališču balet Capriccio italiano Pjotra I. Čajkovskega v izvedbi baletne skupine Državne akademije iz Rima. (mb)

DOLINSKO BRDO - Gradnja predora za hitro cesto nad Frankovcem

Posrečena in koristna poteza: z materialom od izkopa nastajajo terase

Uporabili jih bodo v splošno dobrobit, na območju bodo namreč uredili vinograde in oljčne nasade

Na pričetek gradnje predora za hitro cesto nad Frankovcem je najprej opozoril kup materiala v bližini Dolge krona, kjer je tudi hlev istoimenske zadruge. Kup se je iz dneva v dan večal, istočasno se je širila rjava lisa nad Frankovcem, na pobočju Dolinskega brda, kot domačini pravijo področju, ki gre vse od Mačkolj do Žavelj: podjetje, ki vrta predor, je odstranjevalo zgornjo, rodovitno plast zemlje, ki jo sedaj spet nanaša na kraj, kjer je prvotno ležala. Področje, ponekod tudi precej strmo, je medtem povsem spremenilo videz, začele so nastajati terase. Nasploh lahko rečemo, da celotno Dolinsko brdo spreminja podoba, namesto opušenih travnatih površin so ga začeli prekrivati lepo urejeni vinogradi in nasadi oljk, spet se vrača življenje, po načrtih naj bi uredili kar 65 hektarov nasadov.

Trenutno so največje spremembe že od daleč opazne nad Frankovcem, nedaleč od vhoda v predor, kjer nastajajo velike terase, spodnji del je iz laporja, na zgornjega polagajo zemljo, ki so jo svojčas odstranili. »Vse se je začelo pred dvema letoma,« pravi Vojko Kocjančič, predsednik zadruge Dolga krona Dolina, »tedaj je bilo predvideno, da bi material iz predora odvažali proti Lazaretu, v Marino Muja, vendar je področje pod sodno zaplembo. Tudi če bi ne bilo, se poraja vprašanje, kako bi lahko rešili problem na stotine tovnjakov, ki bi naloženi z zemljo vozili skozi Milje. Zatem je bil govor o nasipu v Barkovljah, ki ga je doletela ista usoda kot Marino Muja, pa o kamnologu Faccanoni, ki prav tako ni prišel v poštev. O problemu se je razvedelo, ker je bila dolinska občina zaskrbljena, kaj se bo zgodilo, in smo kot Zadruga Dolga krona, Srenja Dolina ter kmetije Parovel Euro, Elena Parovel, Rado Kocjančič in Kmetijska družba Brdo stopili v stik s podjetjem Collini, ki mu je družba Anas dala koncesijo za gradnjo predora. Na razpolago smo imeli 14 hektarov površine, ki bi jo s kmetijskega vidika le težko izkoristili, in smo ponudili možnost, da tam odlagajo material, vendar tako, da bo v obliki teras.«

Podjetje se je zamislilo strinjalo, prefektura je sklicala sestanek, na katerem so bili zastopani zainteresirane občine Dolina, Milje in Trst (slednja kot komitent hitre ceste), pokrajina in Anas. Predlog so z veseljem sprejeli, saj niso vedeli, kam bi z materialom, a kamorkoli bi ga odvažali, bi povzročili še preglavice v prometu. Tako so rešili dva problema hkrati, saj moramo pomisliti, da je

Posegi v prostor zaradi urejanja cestne povezave so zelo opazni

KROMA

predviden izkop kar 480 tisoč kubičnih metrov materiala, s katerim bi naložili 64 tisoč tovnjakov.

Terasa, ki se sedaj vzpenjajo nad Frankovcem, so torej sad tedanje zamisli. »Tedaj pa se je šele začel pravi križev pot,« je tedanje dogodke ocenil Kocjančič. Ker gre dejansko za melioracijo, je bil potreben načrt, z geološkimi študijami in študijo kmetijskih izvedencev. Načrt je najprej vzela v pretres deželna komisija pri direkciji za okolje in javna dela in ko je proučila načrte (na primer naklon teras, vrsto kultur, ki pridejo v poštev, vmesne poti itd.), je izdala povoljno mnenje s celo vrsto predpisov, ki se jih je treba držati. Enako mnenje je izdala tudi deželna direkcija za načrtovanje teritorija. Deželna direkcija za gozdove je prav tako prižgala zeleno luč, vendar s hudo omejitvijo, in sicer, da ne smejo zasuti širšega jarka, ki se nad Frankovcem zarezuje v hrib, s čimer so izgubili okrog dva hektara uporabne površine. Obenem se je pojavilo vprašanje, kam z okrog 110 tisoč kubičnimi metri materiala, ki bi jih jarek požrl. Problem so rešili z varianto k načrtu, predvidevala je, da terase nad-

gradijo na zgornji strani, čeprav tam terase niso potrebne. Ustrezno dovoljenje je izdala tudi gradbena komisija dolinske občine.

»Na kratko povedano, potrebnih je bilo sedem mesecev, da smo pridobili vsa ta dovoljenja,« je povedal še Kocjančič, »vendar je treba tudi upoštevati, da smo vse te ustanove povabili na ogled, tako da se same na licu mesta prepričajo, če je načrt sploh možen. Ako ne bi ponudili prostora za odlaganje materiala, se zastavlja vprašanje, kaj bi z njim počeli. Prav deželni uradi pa so zavlačevali z izdajanjem dovoljenj, ne glede na to, da ni bilo druge možnosti, in čeprav je dežela tista, ki financira hitro cesto, in bi bili torej stroški večji, če bi material morali odvažati drugam.«

Zaradi predpisa gozdne službe, da jarka ne smejo zasuti, so morali načrte znova narediti, z nemajhnimi stroški. Nadgrajevanje teras pa bi odjedlo skoraj poldrugo ha orne zemlje, zato je podjetje Collini sklenilo, da 100 tisoč kubičnih metrov materiala pelje v Italcementi. Pravkar so v teku načrti, prošnje, dovoljenja za odvoz.

Pri gradnji teras ne gre za navadno nanašanje materiala, saj morajo preprečiti morebitno drsenje. Zato najprej izkoplje jarka, v katere položijo drenažne cevi. Na tako pripravljen teren nanašajo izkopani material in na vrhu še orno zemljo. Podjetje mora na terasah tudi posejati travo, da jih ne načne erozija.

Oglasili so se tudi prebivalci Frankovca: ko so začeli vrtati predor, so mine pokale v njihovi neposredni bližini. Poleg tega so se bali, da se ne bi do 40 metrov visoka gora zemlje začela drseti proti naselju. Pomisliti je tudi treba, da podjetje dela ponoči in podnevi, tako da se ropot in prah ne poležeta niti za trenutek. Zato se predstavniki občine, podjetja in prebivalcev srečujejo vsake tri mesece in iščejo sprotne rešitve za nastalo težavo. Podjetje se je tudi obvezalo, da morebitno škodo povrne.

Kot da raznih zapletov ne bi bilo dovolj, se je oktobra lani oglasilo še kmetijsko podjetje Fiore Rosso, ki ima v najemu zemljišče, last ustanove za industrijsko cono Ezit. Zemljišče meji s tistim, kjer trenutno poteka kmetijska meliora-

cija. Podjetje je vložilo protest, češ da bodo dela poškodovala izvir, iz katerega je črpalo vodo, in da bo zaradi tega utrpele precejšnjo škodo. Že isti mesec je gozdna služba prepovedala opravljati dela, kjer naj bi se nahajal domnevni izvir. »Domačini, ki zelo dobro poznajo področje,« je ugotavljal Vojko Kocjančič, »pa so trdili, da tam nikoli ni bilo nobene izvira.« Zanimivo je nadaljevanje zgodbe. Na tistem področju je bilo treba opraviti bonifikacijo terena, ker je obstajala nevarnost, da je še kakšna neeksplozivna letalska bomba iz druge svetovne vojne, ko so bombardirali bližnjo rafinerijo Aquila. Bonifikacijo je opravilo neko podjetje iz Parme, teren so pregledovali z metal detektorjem in res so našli na kovino, vendar ni bila nobena bomba, temveč cevi vodovoda Trst - Milje, ki je na načrtu označen nekoliko nižje. Na te cevi bi morali pri gradnji teras nanesti do šest metrov visoko plast zemlje in so se zato obrnili do Acegasa z vprašanjem, kaj naj ukrenejo.

Pregled cevi je rešil zagonetko o domnevni izviri in potrdil, kar so pravili domačini, in sicer, da tam ni vode. Ugotovili so namreč, da cevi precej puščajo, v zemljo je odtekalo baje okrog 10 tisoč kubičnih metrov letno. AcegasApS je okvaro popravil in »izvir« je usahnil. Lastnik pa se s tem ni sprijaznil in sedaj grozi s tožbo zaradi domnevne škode, ki naj bi jo utrpel. »V pričakovanju, da se kaj zaplete,« je pojasnil Kocjančič, »smo bili zelo previdni in na področju, po katerem naj bi tekla žila vode, ki naj bi oskrbovala izvir, sploh nismo posegali. Poleg tega obstaja tudi prepoved gozdne službe. Zato res ne vemo, zakaj pri podjetju Fiore Rosso vztrajajo in najavljajo tožbo. Vsekakor je za zgornji del teras potrebna nova varianta in seveda z njo povezani dodatni stroški. Omenil bi, da nam je vse načrte izdelal geometer David Bandi iz Doline.«

Dela v predoru bodo predvidoma končali avgusta letos. Napredujejo namreč samo z ene strani, od Frankovca proti Štramarju. »Zatem bodo dokončali s kmetijsko melioracijo in računamo,« je pogovor zaključil Vojko Kocjančič, ki nas je peljal na ogled teras, »da bo področje, namenjeno kmetijskim nasadom, nared konec letošnjega leta. Tako bodo kmetje, Zadruga Dolga krona in Srenja Dolina, ki je lastnik terenov, skupno jih ima okrog 250 ha (kmetje in Zadruga imajo terene v najemu) pridobili nekaj čez 10 ha orne zemlje, kar je za naše področje ogromno.« (db)

VARNOST PRI DELU - Javno srečanje v baru Knulp v priredbi krožka Che Guevara

Brez primerne izobrazbe ne sme nihče v svet dela

Laureni: Kulturo varnosti pri delu je treba širiti na vseh ravneh - Poostrene kontrole števila nesreč pri delu ne bodo bistveno zmanjšale

Za reševanje problematike nesreč pri delu in sploh učinkovitejšo preventivo je nujno širiti kulturo varnosti pri delu na vseh ravneh, od univerzitetnih tehničnih panog in domala vseh produktivnih področjih do podjetniškega sveta, šol za poklicno izobraževanje, višjih in nižjih srednjih šol ter osnovnih šol. Med ljudmi, ki nameravajo v svet dela, in delovnim trgovinami je treba skratka zgraditi zid. Brez primerne izobrazbe in ozaveščenosti o varnosti pri delu oz. o preventivi ne bo smel tega zidu premostiti nihče.

To je osnovna misel, ki jo je podal docent varnosti pri delu na tržaški univerzi Umberto Laureni na javnem srečanju Nesreče pri delu - preventiva in izobraževanje, ki ga je priredil krožek Che Guevara včeraj popoldne v kavarni-knjigarni Knulp. Laureni je pač mnenja, da poostrene kontrole in drugi sorodni ukrepi števila nesreč pri delu in smrtnih žrtev ne bodo bistveno zmanjšali. Nujen je torej v prvi vrsti kulturni zasok oziroma sprememba miselnosti, ki mora zaobjeti vso družbo, začenši prav z univerzitetnim svetom.

Laureni v tem smislu napoveduje med drugim na tem področju sodelovanje med tržaško in videmsko univerzo, ki bosta oktobra tudi priredili temu namenjen pomemben posvet.

Srečanje v Knulpu je uvedel predsednik krožka Che Guevara Riccardo Devescovi, po Laurenijevim predavanju pa je zaključno besedo imel didaktični ravnatelj tržaške gradbene šole Paolo Petrini. Devescovi se je sprva spomnil pred kratkim preminulega senatorja Paola Seme, ki je bil med ustanovitelji krožka in do zadnjega njegov podpredsednik. Zamisel za srečanje je vsekakor nastala že pred dva meseca, je povedal Devescovi, to je v obdobju, ko v medijih sploh ni bilo govora o dramatični problematiki nesreč pri delu. Zda pa je ta pojav - zahvaljujoč se v prvi vrsti pozivu predsednika republike Giorgia Napolitana - k sreči postal zelo aktualen. Devescovi je nato podal zgodovinski oris in segel v začetek 70. let, ko so sindikati izbojevali vrsto pravic, še zlasti glede nesreč pri delu, smrtnih žrtev in poklicnih boleznih. To je privedlo do

zdravstvene reforme, ko je leta 1978 preventiva postala prioriteta in podlaga za delovanje na zdravstvenem področju. Vendar je kasneje pozornost upadla, zadevo pa so rešile evropske direktive, ki so med drugim v Italiji privedle do uvedbe zakona 626 o varnosti pri delu.

Napolitanovim besedam so vsekakor sledili ukrepi, ki so hvalevredni, toda ne bodo rešili problema, je povedal Laureni. Tudi pojem izobraževanja je treba spremeniti: danes je mnogo tečajev za delavce oz. uslužbence, toda njihovi nadrejeni navadno o preventivi vedo zelo malo. Zato je nujno izobraževanje na tem področju razširiti na vse, od delavcev in kadrov do študentov, kasneje pa tudi dijakov in učencev. Problem tečajev je kočljiv še zlasti v gradbenem sektorju, je naglasil Petrini. Delavci so namreč vselej zaposleni za določen čas in se udeležujejo tečajev le, ko so obvezni. Ni pa ga podjetnika, ki bi iz lastnega žepa plačeval za izobraževanje delavca, ko bo slednji v kratkem šel delat kam drugam...

Aljoša Gašperlin

Pri gradnji predora je pred nedavnim prišlo do hude nesreče

KROMA

NOMADSKO VPRAŠANJE - Predsednika obeh kraških rajonskih svetov

Rupel in Milkovič ogorčena nad županovimi besedami

Predsednika sta pisala Dipiazza v zvezi z »romskim vprašanjem«, vendar jima ni odgovoril

Predsednika kraških rajonskih svetov Bruno Rupel in Marko Milkovič sta besna na tržaškega župana Roberta Dipiazza. Vzrok: njegov včerajšnji časopisni »odgovor« na njuno pismo o nesojenem nomadskem naselju na Vejni. Tržaški župan ju je obtožil, da »govorita neumnosti« in da so njune izjave »populistične.«

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Rupel in njegov vzhodnokraški kolega Milkovič sta pisala županu Dipiazza 26. aprila pismo, v katerem sta izrazila »začudenost« in »grenkobo«, ker občinska uprava ni posredovala rajonskima svetoma nobene uradne informacije o nameravani ureditvi nomadskega naselja na Vejni. Zato sta želela formalno izvedeti, kaj naklepa mestna vlada z upravljanjem ozemlja, ki se neposredno tiče obeh rajonskih svetov.

Namesto da bi jima uradno odgovoril, saj je rajonski svet navsezadnje občanom najbližja občinska institucija, se je šel prvi občan časopisno polemiko. V kateri je celo namignil, da bo - namesto rajonskih svetov - sprejel spontane odbore, ki tačas na vzhodnem in zahodnem Krasu zbirajo podpise proti nomadskemu naselju.

Od obeh predsednikov je bil do Dipiazza najbolj oster Marko Milkovič. »Če nekdo v Trstu govori neumnosti, je to prav Dipiazza, saj se je - odkar je postal tržaški župan - že nič kolikokrat izkazal v tej luči.« In še: »Mene in Rupla je ožigosal, češ da naj bi bila populist, a večjega populista od njega menda ni v bližnji okolici.«

Bruno Rupel je bil sprva bolj rezerviran. »Dokler ne dobim uradnih informacij z občine, ne bom dal nobenih izjav,« je napovedal. Zatem pa je prisedel k telefonu in v kratkem izvedel za mnenja rajonskih svetnikov levosredinske večine v rajonskem svetu. Domala vsi so bili nad Dipiazovimi izjavami zaprepani. Mnenja so si bila podobna: gre za grob napad na predsednika, torej na uradno institucijo, na predstavnike, ki so jih s svojimi glasovi izvolili občani. Dipiazza ne spoštuje institucije, kar je za župana zelo hudo.

Rupel se je sploh vprašal, kakšno naj bi bilo delo rajonskih svetov, če ima sam župan tako nespoštljiv in omalovaževalen odnos do njih. Rajonski svet kontaktira z občinskimi uradi, posreduje in sprejema informacije uradov; pošilja uradom prošnje, zahteva pojasnila. Mnogokrat minejo tedni, meseci, preden prejme odgovor. Vse pa poteka po uradni poti, ker pač tako veleva že leta veljavna in ustaljena institucionalna praksa. Večkrat pa se je - po drugi strani - dogodilo, da je zahtevala občinska uprava takojšnje sklicanje rajonske seje, ker je potrebovala obvezno (a ne obvezujoče) mnenje rajonskega sveta, kajti brez slednjega ne bi mogla odobriti kakega nujnega sklepa.

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta je - po nesprejemljivem županovem napadu - skušal izvedeti, kaj o zadevi meni tržaški občinski odbornik za decentralizacijo Paolo Rovis. Odgovora ni dobil, ker je bil pač - tako mu je bilo povedano - odbornik zaseden na seji občinskega odbora...

To ni prvič, da se je med tržaškimi županom in predstavniki kraških rajonskih svetov zaiskrilo. Pred leti se je Dipiazza »znesel« nad takratnim predsednikom vzhodnokraškega rajonskega sveta Zoranom Sosičem, ker si je ta »upak« izreči pripombo o plakatu razstave o kraškem medvedu brez slovenskega napisu. Po nekaj tednih se je spor Dipiazovskega poleg ob krožniku cvrtih sardonov...

Na zahodnem Krasu pa se še spominjajo poprejšnjega odborника za decentralizacijo Lorenza Spagne in njegovega ponesrečenega izraza o svetnikih, ki naj bi bili »buzzurri«. Zadeva je odjeknila v dvorani tržaškega občinskega sveta in odbornik se je moral za nepremišljeno besedo opravičiti.

Nomadski kamp v Ul. Pietraferrata v Trstu

DEVIN-NABREŽINA - Tretji županski kandidat

V igri tudi Vlahov

Župan Giorgio Ret odločno obsodil prvomajsko provokacijo kandidata NZ De Vita

Pol ure pred iztekom roka za vložitve kandidatnih list se je v soboto opoldne na devinsko-nabrežinski politični sceni po petletnem premoru ponovno pojavil Romano Vlahov, ko bo na majskih upravnih volitvah poleg Giorgio Reta in Massima Veroneseja nastopal s svojo listo kot tretji županski kandidat. Na njegovi listi, ki se predstavi s simbolom »Popolari - Udeur per Duino Aurisina«, nastopa šestnajst kandidatov za občinski svet, od katerih sta le dva spremljala Vlahova leta 2002, ko se je potegoval za županski stolček z občansko listo »Libertà e Partecipazione« in zbral 244 glasov, se pravi nekaj manj kot pet odstotkov. Nepričakovanega nastopa tretjega županskega kandidata se morda najbolj veselijo v levi sredini,

saj izhaja Vlahov iz desničarskih političnih krogov, pa tudi ostali kandidati na njegovi listi ne veljajo ravno za levičarje. Pred petimi leti je Giorgio Ret postal župan z nekaj čez štiridesetimi odstotki glasov, kar pa bi bilo v današnjih pogojih, ko je leva sredina ponovno enotna, za zmago odločno premalo.

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret pa je v sporočilu za javnost odločno obsodil prvomajsko provokacijo kandidata Nacionalnega zavezništva in predsednika mladinske konzulte na Občini Devin-Nabrežina Giuliana De Vite, ki je v Medji Vasi z droga snel rdečo zastavo, postavljeno za prvi maj. Ret je mnenja, da so takšna dejanja še posebno huda, če jih storijo osebe z javno odgovornostjo, »kar dokazuje njihovo

ROMANO VLAHOV

ARHIV

popolno nezrelost in zaradi česar takšne osebe ne morejo absolutno nadaljevati s predstavniško funkcijo.« Po Retovem mnenju dejanja, kot je bilo De Vitovo, niso sprejemljiva in dokazujejo popolno nespoštovanje dneva, posvečenega delavcem.

SSK - Milkoviču in Ruplu Močnikova solidarnost

Pokrajinski tajnik stranke SSK Peter Močnik je v zvezi z izjavami Dipiazza posredoval sledečo izjavo:

Slovenska skupnost izraža popolno solidarnost obema predsednikoma kraških rajonskih svetov, Milkoviču in Ruplu, zaradi grobega napada, ki sta ga doživela s strani tržaškega župana Dipiazza.

Populistično, skoraj hajderjansko izvajanje mestnega župana, da on se bo pogovarjal le z odbori protestnikov proti namestitvi Romov na kontovelskem jusu, ne pa z izvoljenimi predsedniki institucionalnih teles, katere ni niti obvestil o namerah občinske uprave, vsaj dokler ne bodo govorili, kot si on želi, je skregano z demokracijo in s spoštovanjem ljudi ter tistih zakonov, na katere je župan zaprisegel ob njegovi umestitvi.

Dipiazza, in verjetno tako tudi ostali del večinske uprave, meni, da je Kras prostor za prosti čas mesta, kjer vsak lahko počenja, kar se mu zljubi, saj so »mestni ljudje« in imajo zato po njihovem mnenju tudi pravico tako delati.

Sedanja uprava je tako zanemarila okolico, samo zato, ker iz nje ne črpa glavnine svojih glasov. Zato je treba raje ugoditi volivcem desnice iz Naselja sv. Sergija in potrebi okoličane. Po logiki, ki je veljala v tržaškem mestnem svetu sredi 19. stoletja. Ne zavedajo pa se, da bi prav s pazljivostjo lahko pridobili veliko glasov, predvsem s strani priseljencev iz mesta, ki sedaj trpijo kot domačini. Verjetno je napočil čas, da si tržaška kraška okrajna pridobita večjo upravno avtonomijo in o tem bo stranka v kratkem tudi sklepala, kako politično nastopati v tem smislu.

ČRNA KRONIKA - Sinoči v Ul. Flavia in na Akvedotu

V nesreči in pretepu hudo ranjeni dve osebi

Pripadniki sil javnega reda in reševalci službe 118 sinoči niso imeli miru, saj mora črna kronika beležiti dva hujša dogodka, v okviru katerih sta dve osebi kot vse kaže zadobili precej resne poškodbe. Žal vam s podrobnejšimi podatki ne moremo postreči, saj do zaključka redakcije nam ni uspelo izvedeti veliko podrobnosti, le operaterji so nam povedali, da sta obe osebi, ki sta bili vpleteni v oba dogodka, v hudem stanju, eno so celo prepeljali v bolnišnico s kodeksom za najhujše primere, kar kaže na izredno resnost njene stanja.

V primeru prvega dogodka gre za prometno nesrečo, ki se je pripetila okoli 19.30 na križišču med ulicama Flavia in Caboto. Gre sicer za zelo prometno območje, kjer se nesreče rade dogajajo, čemur največkrat botrujejo prekomerna hitrost, izsiljevanje prednost in nepazljivost. No, v tem primeru nam sinoči ni uspelo točno izvedeti, kaj se je dejansko zgodilo, povedali so nam le, da sta na križišču trčila avtomobil in motorno kolo, pri čemer je ena oseba zadobila hude poškodbe, tako da so jo reševalci službe 118

koj prepeljali v katinarsko bolnišnico. Na kraj nesreče so prispeli tudi agenti občinske policije, ki pa nam do zaključka redakcije niso znali povedati nič konkretnega o dinamiki trčenja. Kaže pa, da nesreča ni povzročila hujših težav tamkajšnjemu prometu. V pomoč kolegom, ki so preiskovali dinamiko nesreče, je prišla druga patrola redarjev, ki je urejala promet, ki pa je naposled potekal normalno. Na prizorišče je prispelo tudi vozilo za avtoleko, da bi odpeljalo poškodovani vozili.

Okoli 21. ure pa je prišlo na začetku Drevoreda XX. septembra, v bližini kina Excelsior, do drugega sinočnjega hudega dogodka. Izbruhnil je namreč hud pretep, katerega vzroki niso znani, znano je le, da je v pretepu krajši konec potegnila oseba, ki je zadobila tako težke rane, da so jo z rešilcem morali nemudoma prepeljati v katinarsko bolnišnico in sicer s kodeksom za najhujše primere. Z dogodkom se ukvarjajo agenti tržaške kvesture, ki so sinoči prihiteli na prizorišče pretepa, a kot že rečeno do zaključka redakcije nam sinoči ni uspelo izvedeti nobene podrobnosti.

DEVIN - Drevi Kongres sekcije SSK v znamenju volitev

Na sedežu pevskih zborov v Devinu se bo drevi ob 20.30 zbral kongres krajevne sekcije Slovenske skupnosti. Šlo bo za redno zasedanje devinsko-nabrežinske vede stranke lipove vejice, ki pa bo tudi izrazito volilno obarvano, saj se bo odvijalo le nekaj tednov pred krajevnimi občinskimi volitvami.

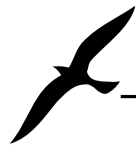
Uvodno poročilo bo podal sekcijiski tajnik Edvin Forčić. Po pozdravu gostov dnevni red predvideva predstavitev programa liste Insieme-Skupaj, ki jo je SSK sooblikovala skupno z devinsko-nabrežinskimi sekcijami Levih demokratov, Marjetice, Stranke italijanskih in slovenskih komunistov, Italijanskih demokratičnih socialistov, Italije vrednot in Zelenih ter s predstavniki nekdanje občanske liste Uniti-Združeni in civilne družbe. Stranka lipove vejice je določila tri kandidate, in sicer Edvina Forčića, Sidonijo Radetič ter Daniela Suligoja. Za stranko to predstavlja tudi znatno prenovo, saj je od »stare ekipe« ostal le Forčić. Večletna občinska svetnika Vera Tuta Ban in Viktor Tance sta se odločila, da ne kandidirata.

Kongresa se bo udeležil tudi županski kandidat Massimo Veronese, ki ga poleg liste Insieme-Skupaj podpirata še listi Cittadini-Občani in Rifondazione-Prenova. Veronese bo seveda sodeloval pri predstavitvi volilnega programa. Dnevni red kongresa pa predvideva še poročilo o nadaljnjih pobudah sekcije ter poročilo o perspektivah za nadaljnje delo v občinski upravi.

V vrstah devinsko-nabrežinske SSK vlada optimizem glede volilnega izida. »Tokrat leva sredina nastopa enotno, pa tudi naša stranka je srečno presešla boleče delitve, ki so jo prizadele ob prejšnji volilni preizkušnji,« nam je dejal Forčić. »Zavedamo se, da je le v enotnosti moč, pa tudi, da so sedanje volitve velikega pomena za razvoj občine in še zlasti za vlogo, ki jo bomo Slovenci lahko odigrali v njej,« je še povedal.

Politično zasedanje bodo popostrili Fantje izpod Grmade, ki bodo pod vodstvom svojega dirigenta Iva Kralja zapeli nekaj priloznostnih pesmi.

ENAKE MOŽNOSTI - Predstavitev dokumentarnega filma, nastalega v produkciji RAI

Politična pot italijanskih žensk v 20. stoletju

Film, ki ga je režirala Nella Condorelli, bodo razdelili šolam, je bilo povedano včeraj

Predstavitev je priklicala precej občinstva

KROMA

SKUPINA 85 Srečanje s Carminejem Abatejem

Skupina 85 prireja danes ob 18. uri v knjigarni Minerva v Ul. San Nicolò 20 v sodelovanju s krožkom Istra in znanstvenim licejem Michelangelo Buonarroti iz Tržiča srečanje s pisateljem Carminejem Abatejem, ki pripada albansko govoreči skupnosti arbëreshe v Kalabriji. Abate, ki se je rodil leta 1954 v kraju Carfizzi in že mlad emigriral v Nemčijo, danes pa živi in poučuje na Tridentinskem, je zaradi svojih knjižnih del prejel že vrsto državnih in mednarodnih nagrad. Pisatelja bo predstavil Sergio Adamo, docent primerjalne književnosti in literarne teorije na Univerzi v Trstu, medtem ko se bo z njim pogovarjala predsednica Skupine 85 Patrizia Vascotto. Vstop je prost.

Pogum, neustrašnost in brezkompromisnost žensk v 20. stoletju so elementi, stkani v zanimivo dokumentarno zgodbo, ki so jo včeraj popoldne predstavili v dvorani Tessitori deželne svete. Na odlično obiskanem srečanju so predstavili dokumentarni film, ki ga je pripravila rimska zveza žensk v Italiji (UDI) »La Goccia« v sodelovanju z drugimi ženskimi institucijami širom po Italiji, med katerimi je tudi naša deželna komisija za enake možnosti. Dokumentarec z naslovom »Viaggio nel 900 delle donne - Una storia politica« je nastal v produkciji nacionalne televizije Rai, za režijo pa je poskrbela Nella Condorelli.

Včerajšnje uradno predstavitev filma je uvedla predsednica deželne komisije za enake možnosti Renata Brovedani, ki je pohvalila širokoptezni projekt, v okviru katerega bodo širši javnosti predstavljali zgodovino, v kateri so ženske odigrale odločilno vlogo. Med gosti so bili tudi deželna svetnica Bruna Zorzini Spetič, deželni odbornik za kulturo Roberto Antonaz, direktor deželne televizije Rai Roberto Collini in predsednica rimske zveze žensk »La Goccia« Rosanna Marcodoppido. Vsem je bilo skupno, da so ženske pustile velik pečat v zgodovini 20. stoletja, gostja iz Rima pa se je zahvalila predvsem Robertu

Antonazu, ki je bil eden prvih deželnih predstavnikov, ki je podprl zamisel omenjene rimske zveze žensk. V svojem nagovoru je Rosanna Marcodoppido še povedala, da je bilo o ženski emancipaciji marsikaj napisanega in povedanega, vendar zelo malo posnetega na filmskem traku. Širši tim dejavnih dam se je tako odločil, da je napolnil čas za dokumentarec, ki v besedi in sliki analizira življenje italijanskih političnih aktivistk v 20. stoletju.

V nadaljevanju si je radovedno občestvo, med katerim so bile predstavnice institucij, akademskega sveta in raznih ženskih združenj, ogledalo dvehurni film, ki obravnava različne etape v boju za žensko emancipacijo. Pogled nazaj se je začel z začetkom 20. stoletja v Milanu, ko je gospodarstvo z vedno novimi industrijskimi obrati zaposlovalo velik odstotek žensk. Te so opravljale dela, ki so bila nekoč v domeni moških, njihov položaj pa je bil zelo težek, saj so jih neusmiljeno izkoriščali. V takšnih razmerah je delavski razred postajal močnejši in zavestnejši, ženske pa so se naposled začele bojevati za spremembo položaja v vsakdanjem družbenem življenju. V dokumentarcu so omenjene nekatere ženske ikone, ki so se postavile na čelo gibanja za večje pravice žensk. Med temi velja

omeniti Lindo Mainetti, Carlotta Clerici, Anno Kuliscioffo, Sibillo Alemamo... To so bile torej prve italijanske »sufražetke«, ki so uvedle velik napredek v načinu ženskega življenja. Borile so se denimo za izvolitev zakona, ki bi varoval ženske in otroke na delu, na prvem italijanskem kongresu žensk v Rimu leta 1908 so že zahtevale splošno volilno pravico za ženske in uvedbo kazni za spolno nadlegovanje pripradnic nežnejšega spola. Ves ta obetujoči reformistični razvoj je nato prekinila prva svetovna vojna, fašistična diktatura nekaj let pozneje je bila bolj kot ne neprizanesljiva in netolerantna do gibanja za emancipacijo žensk, na kar kaže okrnjeno zastopstvo žensk v krožkih, društvi in klubih. Odločne ženske so se tako v tridesetih letih minulega stoletja morale ponovno ukloniti moškemu svetu, ki je poskrbel za to, da je bila emancipacija spolov še zelo daleč.

Dokumentarni film obravnava celotno 20. stoletje, gledalec lahko spozna zanimive etape ženske emancipacijske politike, ki je morda prvi pomembnejši preobrat doživela med drugo svetovno vojno, ki predstavlja obdobje korenitega preloma glede na družbeni položaj žensk. K enakosti spolov je namreč najbolj prispevala težko pričakovana volilna pravica iz leta 1945. Vse to in še veliko več analizira z različnih zornih kotov dokumentarni film »Viaggio nel 900 delle donne. Una storia politica«, ki ga bodo, kakor sta izjavili predsednica deželne komisije za enake možnosti Renata Brovedani in zastopnica rimske zveze žensk v Italiji Rosanna Marcodoppido, razdelili šolam širom po Italiji. Le tako bodo mlajše generacije spoznale prehojeno politično pot italijanskih žensk, sta sklenili govornici. (sč)

Alice Zen in verske skupnosti v Trstu

V Društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 7. maja, predstavitev najnovejše knjige Alice Zen »La religione a Trieste«. O knjigi bo govoril Dušan Jakomin. Obenem bo tudi otvoritev razstave bogatega slikovnega gradiva objavljenega v knjigi. Predstavitev bo v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3), ob 20.30.

Sporočilo slovenskim kandidatom

Tudi letos bo Primorski dnevnik omogočil vsem slovenskim kandidatom za devinsko-nabrežinski občinski svet, ki to želijo, kratko predstavitev na straneh dnevnika.

Kandidati, ki nameravajo izkoristiti to priložnost, morajo dostaviti uredništvu v Trstu, Ulica Montecchi 6, naslov elektronske pošte redakcija@primorski.it:

- fotografijo, po možnosti v digitalni obliki (format jpeg);
- predstavitev v slovensčini, ki ne sme biti daljša od 1500 znakov (presledki so vključeni), po možnosti v elektronski obliki (program Word ali kompatibilni programi) najkasneje do petka, 4. maja ob 20. uri. Rok je nepreklicen in ne bo podaljšan. Predstavitev bodo objavljene na tržaški strani Primorskega dnevnika ob delavnikih med 8. in 20. majem.

Danes stavka zdravstvenega osebja

Sindikati so za danes napovedali vsedržavno stavko zdravstvenega, tehničnega in upravnega osebja državne zdravstvene službe. Na podlagi veljavnih določil bodo zagotovljena temeljna minimalna oskrba.

Roveredo in Baglioni v Muzeju Revoltella

Združenje občanov in svojcev za preventivo in boj proti odvisnosti prireja danes popoldne v avditoriju Muzeja Revoltella ob 17. uri predstavo Pina Rovereda, Giovannija Baglionija in igralcev skupine Compagnia Instabile z naslovom Predstava življenja: med kľofuto in božanjem. Vstop je prost.

V DSI Alice Zen o religiji v Trstu

V Društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 7. maja, predstavitev najnovejše knjige Alice Zen »La religione a Trieste«. O knjigi bo govoril Dušan Jakomin. Obenem bo tudi otvoritev razstave bogatega slikovnega gradiva objavljenega v knjigi. Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3, ob 20.30.

Srbski konzulat bo polagal vence

V počastitev Evropskega dne - 62. obletnice zmage nad nacifašizmom bo Generalni konzulat Republike Srbije v Trstu v torek, 8. maja 2007 položil vence na spomenike padlih borcev NOVJ po sledečem razporedu: Trst - (bivše) vojaško pokopališče pri Sv. Ani ob 10.30, Opčine - pokopališče ob 11.00, Dolina - Spominski park ob 11.30.

Financarji iz Forlija preiskovali tudi v Trstu

Preiskava finančne straže iz Forlija na račun nekega tamkajšnjega gradbenega podjetnika o domnevem lažnem stečaju se je dotaknila tudi Trsta. Operacija, pri kateri sodeluje preko petdeset agentov, je privedla do zasega nepremičnin, avtomobilov in bančnih računov v skupni vrednosti približno deset milijonov evrov, poleg tega so opravili 17 hišnih in osebnih preiskav, v okviru katerih so našli veliko koristne dokumentacije. Preiskava se nanaša na delovanje znanega gradbenega podjetnika kalabrijskega porekla iz Forlija ter na drugi dve osebi in na podjetja, s katerimi so povezani. Kaže, da sta omenjeni gradbincev in predstavnik neke krajevne uprave imela ne ravno jasne gospodarsko-finančne odnose. V teku preiskave sta dve gradbinčevi podjetji šli v stečaj, zatem je stečajni upravitelj zahteval razširitev tega ukrepa na drugih osem podjetij, povezanih z gradbincem, in na tri osebe. Sodstvo je v nadaljevanju odredilo preventivni zaseg premoženja in računovodskih knjig.

SKAVTIZEM - Včeraj popoldne odprtje filatelistične razstave v Narodnem domu

Skavtstvo skozi znamke

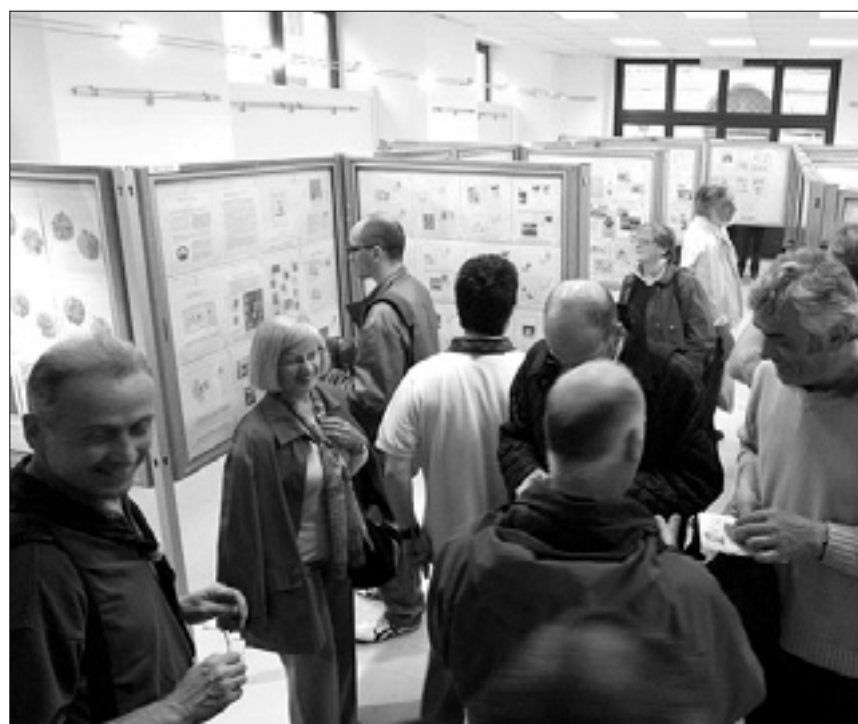
Prireditev v okviru pobud ob stoletnici skavtizma - Na 60 panojih so do jutri na ogled znamke in žigi 17 razstavljalcev

V okviru pobud proslavljanja stoletnice nastanka skavtizma so včeraj popoldne v dvorani Narodne in študijske knjižnice v Narodnem domu v Ul. Filzi odprli razstavo skavtske filatelije. Do jutri si bo namreč v Narodnem domu na 60 panojih, ki so last slovenske pošte, mogoče ogledati zbirke poštne znamke in žigov na skavtsko tematiko, ki so last 17 razstavljalcev. Kot je na včerajšnjem odprtju v imenu organizatorjev dejal Igor Tuta, je vsak pano posvečen določeni tematiki. Tako razstavljeno gradivo prikazuje zgodovino skavtizma, vsebino tega gibanja, skavtsko življenje, dejavnosti raznih skupin idr. Odprtja sta se udeležila tudi pokrajinska odbornica za šolstvo Adele Pino in predsednik Italijanskega združenja za skavtsko filatelijo Maurizio Cavalli, ki je med drugim poudaril, kako sta si skavtizem in filatelija precej blizu, saj je ustanovitelj gibanja Baden Powell kot britanski častnik med bursko vojno uporabljal mlade fante za prenašanje pošiljk raznim enotam. Ob priložnosti filatelistične razstave so tržaška skavtska združenja, ki prirejajo pobude ob stoletnici, izdala dvojezično razglednico (druga dvojezična razglednica je bila izdana ob zgodovinski razstavi v palači Costanzi), Slovenska zamejska skavtska organizacija pa je izdala priložnostno ovojnico ob stoletnici skavtizma in 85-letnici delovanja slovenskih skavtov.

Razstava skavtske filatelije bo odprta še danes in jutri. Danes si jo bo mogoče ogledati med 9. in 13. ter med 14. in 19. uro (ob 18. uri bo nastopil tržaški skavtski zbor, ki ga vodi Stefano Lapel), jutri pa med 9. in 13. uro.

V Narodnem domu je na ogled gradivo 17 razstavljalcev

KROMA

REPEN - Fotografiska razstava v Kraški hiši

Kruh v fotografskem objektivu Viljema Cigoja

Razstavo je postavila Zadruga Naš Kras - Fotografije bodo na ogled do 20. maja

Od petka je v galeriji Kraške hiše v Repnu na ogled fotografska razstava Kruh vipavskega umetnika Viljema Cigoja. Razstavo je postavila Zadruga Naš Kras, umetnika pa je na otvoritvenem večeru predstavil novinar in urednik goriškega tednika Novi Glas. Za glasbeno kuliso sta tokrat poskrbeli Martina Feri in Aljoša Starc.

Paljka in Cigoja veže že dolgoletno prijateljstvo, saj sta takorekoč doma iz sosednjih vasi. Kruh je tematika, ki je pri srcu obema. Viljem Cigoj je namreč zaposlen v podjetju Mlinotest, s pomočjo mladega kolege je v Lokavcu pri Ajdovščini ustvaril pričujočo razstavo. Paljk pa v svojih glosah na straneh tednika Novi Glas večkrat piše o kruhu. Lansko leto je izpod njegovega peresa izšla publikacija z naslovom O kruhu in naših stvarih. Postavitve razstave o kruhu Viljema Cigoja je še kako umestna tudi na Krasu, saj sta si kraška in vipavska stvarnost v marsičem podobni.

Viljem Cigoj ima za seboj že dolgo fotografsko pot. Leta 1999 je izdal svojo prvo fotomonografijo o Vipavskem križu, naslednje leto je posnel reko Hubelj, leta 2003 pa je med ljubitelje prišla knjiga z naslovom Burja. Njegove črno-bele fotografije nam posredujejo smisel umetnika za svetlobo (vse fotografije so bile posnete brez uporabe bliskavice) in smisel za enostavnost. Fotografije so v galeriji postavljene v vrstni red, po katerem nastaja kruh, od umešanja testa, do peke in posredovanja pečenega kruha sočloveku.

Kruh nam danes sicer ne manjka več, zato bi se ga morali znova naučiti ceniti. Še posebno na Slovenskem je tradicija kruha zelo bogata. Pomislimo samo, koliko različnih vrst kruha lahko najdemo na policah slovenskih prodajal. V nekaterih državah pa je sama proizvodnja kruha postala že prava industrija, tako da bomo v mestih, kot je New York, le težka našli še kako pristno pekarno. Nenekadnje ima kruh velik pomen tudi v slovenski književnosti. Pomislimo samo na Cankarjevo črtico Sveto obhajilo. Posebno simboliko pa ima seveda kruh za krščanskega človeka. Lomljenje kruha ponazarja namreč evharistijo, pri kateri se zbere krščanska skupnost.

Razstava bo v prostorih galerije Kraške hiše v Repnu odprta vse do 20. maja, in sicer ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 ter od 15. do 17. ure.

Primož Sturman

Ogled fotografij Viljema Cigoja v Kraški hiši

KROMA

GLEDALIŠČE MIELA - Literarno branje

Poklon Tondelliju

Poslanica Vladimir Luxuria podala osemdesetminutni monolog

Luxuria v gledališču Miela

KROMA

BAVISELA - Glasbene pobude

Prišel bo tudi sloviti Neffa

Tudi letošnjo izvedbo Bavisela bo spremljalo bogato glasbeno dogajanje v izvedbi obetajočih in tudi že znanih imen italijanske in mednarodne scene lahke glasbe (naj omenimo samo pevca Neffa). Danes in jutri zvečer bo tako na Velikem trgu potekal niz koncertov lahke glasbe BaviFestival 2007, spored katerega so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci. Prvi večer, potem ko so sinoči že nastopile nekatere tržaške glasbene skupine, bo drevi ob 20.30, ko se bosta na koncertnem odru, ki je postavljen med Velikim trgom in Nabrežjem padli za italijanstvo Trsta publiki predstavila italijanska indie rock skupina Magenta (sodelovala je tudi z Eliso, letos pa je kot spremljevalna skupina igrala na koncertih italijanske turneje ansambla Red Hot Chili Peppers) s svojimi agresivnimi in spontanimi zvoki in britanski glasbenik James Kakande (slednji je svojčas za nastopil na tržaškem koncertu Festivalbara). Jutri pa bo ob 20. uri najprej na vrsti koncert v okviru projekta Strade, ki ga je s sodelovanjem Občine Trst izvedla Glasbena šola 55 in v okviru katerega so besedila pesmi napisali invalidi, uglasbil pa jih je Fabio Míni, koordinator projekta, ki je doživel tudi izdajo zgoščenke. Za 21. uro pa je predvidena glavna točka dvodnevne glasbene prireditve, saj bo na oder stopil znani italijanski glasbenik Neffa.

Pokojni pisatelj Pier Vittorio Tondelli in poslanica Vladimir Luxuria imata marsikaj skupnega. V prvi vrsti sposobnost sprejemanja lastne drugačnosti, o kateri sta na tak ali drugačen način vedno znala spregovoriti širšemu občinstvu: Tondelli s svojimi knjigami, zaradi katerih se je na začetku osemdesetih let moral celo zagovarjati na sodišču, Luxuria s svojimi gledališkimi in političnimi nastopi. Najbrž je zato Vladimir Luxuria, prvi »transgender« v italijanskem parlamentu (nekoliko poenostavljeno: moški, ki čuti in živi kot ženska), z navdušenjem sprejela ponudbo Giorgia Albertazzija in pripravila literarni hommage italijanskemu pisatelju, ki je pri samih šestintridesetih letih umrl za aidsom. Predstava je v soboto zvečer zaživela tudi v tržaškem gledališču Miela, kjer je Vladimir Luxuria z osemdesetminutnim monologom popeljala gledalce v svet Tondellijevih romanov. Najprej med narkomane iz prvega romana Altri libertini, ki skušajo v nekem ostudnem stranišču premagati abstinenčno krizo. Nato v konzervativne šolske kroge, ki niso sposobni sprejeti vzgojitelja s homoseksualnimi nagnjenji (roman Rimini), in med vojake iz romana Pao Pao, ki se v neki italijanski vojašnici spopadajo z domotožjem in nasiljem starejših »tovarišev«.

Največ pozornosti pa je Luxuria posvetila romanu Camere separate, ki je med Tondellijevimi njen najljubši, in tržaškemu občinstvu prebrala nekaj lirčnih odlomkov: o istospolnih ljubzenskih zvezdah, ki jih družba zavrača, o bolečini zaradi umirajočega prijatelja ... Svojo pripoved je obogatila s pevskimi vložki (Batisti, De Andrè, Luo Reed) in sproščnim pogovorom z občinstvom, kateremu je posredovala osebne vtise in spomine na leta 1955 v Correggiu rojenega pisatelja. Kot vedno z veliko mero človeške toplote in poguma, a tudi ironije, ki zaznamujejo njeno življenjsko in umetniško pot. (pd)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 4. maja 2007
CVETO

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 20.15 - Dolžina dneva 14.26 - luna vzide ob 22.58 in zatone ob 6.19.

Jutri, SOBOTA, 5. maja 2007
ANGEL**VREME VČERAJ OB 12. URI:** temperatura zraka 15,9 stopinj C, zračni tlak 1015,7 mb, veter 18 km na uro vzhodnik, vlaga 40 odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,6 stopinj C.

Lekarne

Od srede, 2. maja,
do sobote, 5. maja 2007**Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00**
in od 16.00 do 19.30.**Lekarne odprte tudi od 13.00**
do 16. ure

Ul. Rossetti 33 (040-633080), Ul. Mascagni 2 (040-820002).

Opčine - Nanoški trg 3/2 (040-2110001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12.

Opčine - Nanoški trg 3/2 (040-211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 (040-367967).**www.farmacistitrieste.it**

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.30, 19.15, 21.00 »Centochiodi«.

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30

»Spider-man3«.

ARISTON - 18.00 »Mille lire al mese«; 20.00 »Piccolo mondo antico«; 22.00 »La vita ricomincia«.

CINECITY - 16.30, 17.30, 18.10, 19.15, 20.10, 21.30, 22.00 »Spider-man3«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Doppia ipotesi per un delitto«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Epic movie«; 18.00, 20.05, 22.10 »The number 23«; 16.00, 20.00 »Svalvolati on the road«; 16.30, 22.00 »L'ombra del potere«; 16.10 »Mr.Bean's holiday«.

EXCELSIOR - 16.20, 19.00, 21.40 »La vie en rose«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Mio fratello è figlio unico«.

FELLINI - 17.00, 22.15 »Voce del verbo amore«; 18.45, 20.30 »The Illusionist«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) - 16.30, 19.15, 22.00 »L'ombra del potere«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) - 16.00 »Un ponte per Terabithia«; 17.30, 19.50, 22.10, »Le vite degli altri«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 19.00, 21.40 »Življenje drugih«; 21.00, 23.30 »Zadnji škotski kralj«; 15.40, 18.30, 21.20, 00.10 »Spider-Man 3«; 16.00, 18.40 »Artur in Minimojčki«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.20 »Spider-man3«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Epic movie«; Dvorana 3: 16.30, 20.15, 22.15 »The Number 23«; 18.20 »Svalvolati on the road«; Dvorana 4: 16.30 »Mr. Bean's holiday«; 18.15, 20.15, 22.15 »L'ultimo inquisitore«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18.letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.30 »Spider-man3«; Dvorana 2: 19.40, 22.20 »Spider-man3«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Epic movie«; Dvorana 4: 17.20, 19.50, 22.15 »Le vite degli altri«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.10 »Doppia ipotesi per un delitto«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je na oglasni deski v Ul. S. Anastasio 12, na ogled razpis za vključitev učnega osebja slovenskih šol v pokrajinske (nekdanje permanente) lestvice. Obrazci za vložitev prošnje bodo na razpolago na šolah in na Uradu za slovenske šole v uradnih urah. Prošnjo za vključitev v lestvice za Tržaško pokrajino je treba oddati Uradu za slovenske šole (Ul. S. Anastasio, 12) do ponedeljka, 7. maja 20047. Razpis je na ogled tudi na spletni strani www.scuol@fvg.it

Loterija 03. maja 2007

Nazionale	3	78	76	17	12
Bari	69	39	48	57	42
Cagliari	84	43	44	13	40
Firenze	1	45	79	12	53
Genova	66	48	46	47	42
Milano	11	15	87	37	23
Napoli	20	90	88	45	39
Palermo	88	11	57	15	18
Roma	66	71	90	51	14
Torino	35	60	59	47	80
Venezia	3	78	76	17	12

Super Enalotto št. 53

1	11	20	66	69	88	jolly	35
						Nagradni sklad	3.304.750,50 €
						Brez dobitnika s 6 točkami-Jackpot	63.373.112,00 €
						1 dobitnik s 5+1 točkami	660.950,10 €
						28 dobitnikov s 5 točkami	23.605,37 €
						2.474 dobitnikov s 4 točkami	267,15 €
						78.893 dobitnikov s 3 točkami	8,37 €

Superstar 3

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
9 dobitnikov s 4 točkami	26.715,00 €
230 dobitnikov s 3 točkami	837,00 €
3.038 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
17.226 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
35.248 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

TRST - Danes bodo na pročelju nekdanjega konzulata Kraljevine SHS odkrili ploščo v s

Burjo je sov

Ob izjemnih stvaritvah in dosežkih, ki so Iva Andrića postavila na sam vrh jugoslovanske književnosti, navadno posvečamo manj pozornosti njegovi diplomatski karieri - poklicu, ki mu je med obema svetovnima vojnoma omogočil prepotovati dober del Evrope ter bogatiti poznavanje sodobne stvarnosti in zgodovinskih dogodkov na Stari celini. Med svojim poklicnim »vandranjem« je nekaj hladnih zimskih mesecev preživel tudi v Trstu, in sicer na prehodu med letoma 1922 in 1923, ko je služboval na generalnem konzulatu Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sedež konzulata je bil takrat v palači Škuljević na Trgu Venezia.

Po razgibanih študentskih letih – obiskoval je filolo-

zoške fakultete v Zagrebu, na Dunaju in v Krakovu – ter gorečem vojnem obdobju, ko ga je avstrijska policija najprej aretirala in kasneje še internirala, ker se je bil izognil splošni mobilizaciji, je bil Andrić jeseni leta 1918 med pobudniki Narodne skupščine Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zagrebu. Kmalu zatem se je skupščina dogovorila s predstavniki Kraljevine Srbije, da skupaj sestavijo novo državno tvorbo, ki bi združevala številne narode vzdolž Balkanskega polotoka.

Andrić se je prvič zaposlil leta 1919 na katoliškem odseku Ministrstva za veroizpovedi. V pismu, ki ga je naslovil zunanjemu ministru Anteju Trumbiću, je zaprosil za delo v diplomaciji. Prošnja je bila takoj uslišana in leta 1920 se je odpravil na poslaništvo pri Svetem Sedežu v Rimu, v vlogi vicekonzula tretjega razreda. Kmalu zatem je romal na konzulat v Bukarešto, 9. decembra 1922 pa v Trst, ravno v tednih, ki so sledili fašističnemu pohodu na Rim.

Ob prihodu tridesetletnega vicekonzula drugega razreda je generalni konzulat v Trstu vodil Aleksandar Cincar Marković, ki je pozneje zasedel mesto jugoslovanskega zunanjega ministra, zaslovel pa aprila 1941, ko je podpisal kapitulacijo pred nemškimi, madžarskimi in italijanskimi silami. Z njim in Andrićem sta na tržaškem konzulatu sodelovala tudi slovenska uslužbenca Karel Ukmar in Karel Fonda. Slednji je mnogo let pozneje pisal Andriću: »[...] Včeraj sem te videl po televiziji. Še si lep, a zdi se, kot da nisi več ti, dragi moj Andrić, zato sem se v duši nekoliko prestrašil. [...] Mnogo sončnih dni ti želi nekdanji prijatelj, kateremu si svojčas iz svoje svetlosti vлил nekaj topline«.

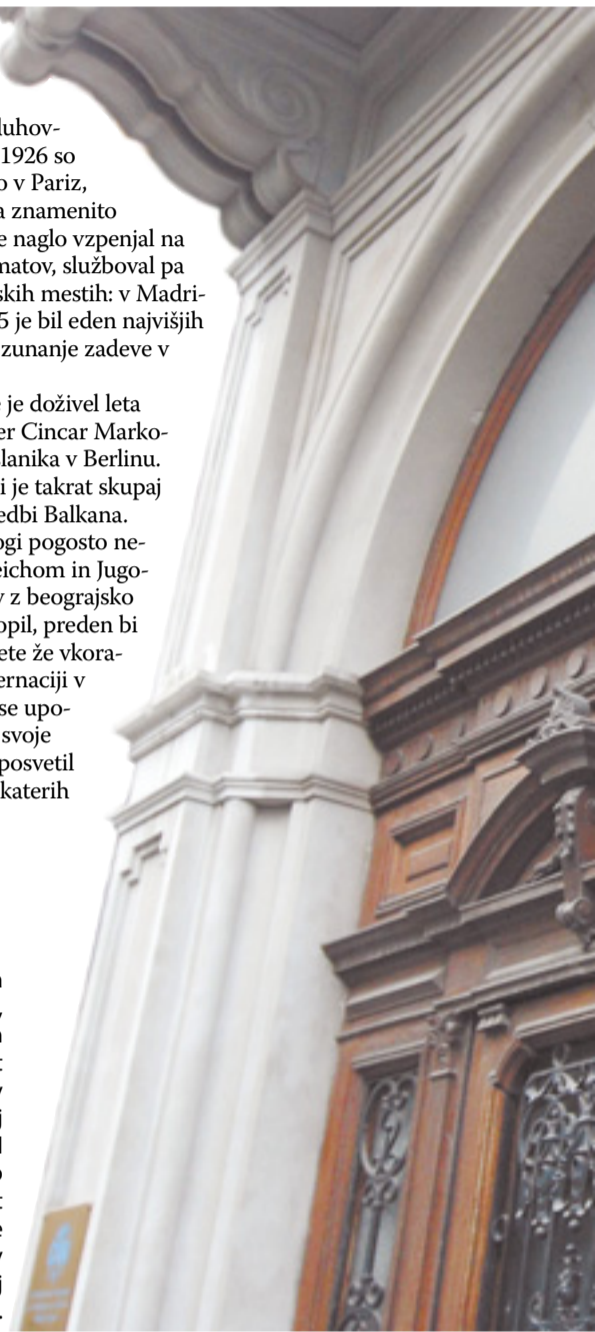
Andrić je prišel v naše mesto zdelan od bolezn, ki so ga mučile v tistem času in tudi v bodoče. Bil je anemičen, bolehal je za bronhitisom in verjetno tudi za jetiko. V mestu ob zalivu se mladi bosanski diplomat ni znašel. Sam je trdil, da mu je tukajšnje podnebje škodilo, kot potrjuje tudi edini shranjeni zapis iz tistega časa. V Andrićevem pismu svojemu založniku Svetislavu Cvijanoviću (objavljenem v beograjski reviji Zvezki sklada Ive Andrića) piše namreč sledeče: »Že dolgo sem vam želel pisati. Medtem mi je zaradi burje in slabega razpoloženja zmrznilo še črnilo. V zadnjih dveh mesecih sem dovolj trpel. Zdravnik mi je svetoval, naj nemudoma zapustim Trst, k sreči me bodo premestili v Gradec«. Po slabih dveh mesecih je Andrić iz Trsta odšel v Avstrijo, za seboj pa je le pustil nekaj spominov. Med temi gre omeniti članek, ki ga je v tem kratkem obdobju napisal za revijo Misao, z naslovom »Vojna povest Gabrieleja D'Annunzia«. V njem je ostro kritiziral delo Il Notturmo in se zgražal nad mišljenjem znamenitega italijanskega pesnika in nacionalista.

Med službovanjem v Gradcu je Andriću le uspelo zaključiti univerzitetni študij z diplomsko nalogo o vplivu turške vladavine nad duhovnim življenjem v Bosni. Leta 1926 so ga premestili v Marsej in nato v Pariz, kjer je začel zbirati gradivo za znamenito Travnisko kroniko. Z leti se je naglo vzpenjal na lestevici jugoslovanskih diplomatov, služboval pa je v najpomembnejših evropskih mestih: v Madridu, Bruslju, Ženevi. Leta 1935 je bil eden najvišjih funkcionarjev ministrstva za zunanje zadeve v Beogradu.

Višek (in konec) kariere je doživel leta 1939, ko ga je zunanji minister Cincar Marković postavil na mesto veleposlanika v Berlinu. Osebnostno je spoznal Hitlerja, ki je takrat skupaj z Mussolinijem že težil k zasedbi Balkana. Andrić se je znašel v težki vlogi pogosto nemočnega posrednika med Reichom in Jugoslavijo. Zaradi nesporazumov z beograjsko vlado je 20. marca 1941 odstopil, preden bi ga premestili pa so nemške čete že vkorakale v Slovenijo. Po krajši internaciji v Švici se je vrnil v Beograd in se upokojil. Med vojno se je zaprl v svoje stanovanje in se popolnoma posvetil ustvarjanju literarnih del, po katerih ga danes pozna ves svet.

Aljoša Fonda

Pročelje poslopja na Trgu Venezia v Trstu, kjer je v dvajsetih letih bil konzulat Kraljevine SHS in v katerem je nekaj mesecev služboval mladi diplomat Ivo Andrić. Spodaj most na Drini, ki ga je Andrić opisal v svojem najbolj znanem romanu.

pomin na službovanje Iva Andrića leta 1920

ražil

Na sončni strani

Navado imam povpraševati ljudi, kaj radi berejo in prav presenečena sem, koliko mojih prijateljev in prijateljic, tudi tistih, ki niso bili rojeni v nekdanji Jugoslaviji, ima Iva Andrića (1892-1975) še vedno za enega najboljših pripovedovalcev. Za mojstra pripovedi. Njegovo prozo lahko beremo kot podobo neskončno kompleksnega življenja. Pomaga nam spoznati življenjske vrednote, obenem pa se nam prikaže kot slovar brezmejnega števila nagonov in subverzivnih potez. Ko gradi mostove med Vzhodom in Zahodom zna Andrić pripovedovati o globokih koreninah ljubezni, a mu uspe prikazati tudi anatomijo sovraštva. Njegova povest je široka in razgibana zgodovinska kronika, a v njej prepoznamo tudi psihologijo našega vsakdana in celo napoved bodočnosti. Topografija neznanih otomanskih krajev se zna sprebrniti v mehko podobo težkega in počasnega prehoda neke vaške kulture v mestno.

Ni pomembno, o čem ta mojster pripoveduje, temveč kako. Kako nas uvaja in zavaja v pripoved. Zelo slikovito in duhovito je Isidora Sekulić - pisateljica, ki so jo že na začetku umetniške kariere priznavali kot veliko in uspešno ustvarjalko, kar je bilo v prvih desetletjih dvajsetega stoletja izjemna in redka stvar - prav ob Andrićevih povestih izpostavila (seveda simpatično pretirano, karikirano) razliko med zahodnoevropskim in vzhodnoevropskim tipom pripovedovanja. »Zdi se, da je pripovedovalcu z Vzhoda potrebno le zapreti oči in povest je že pred nami. (...) Na Zahodu je povest del življenja, študija, resnica, dokaz. Vzhodna povest, tudi tista moderna, je čisto navadno tkanje, čarovnija, fantazija in razkošna pisana podoba; pekel in nebo, Sodoma in Gomora krvi, šepet globoko skritih skrivnosti«. Andrićeva »vzhodnjaška« povest zabava

bralca in mu istočasno »odpre« vsa čutila, s katerimi dojema odnose in vezi med številnimi liki. Kakor kitajski mojstri umetnin v orehovi lupini, tudi Andrić ustvari v desetih vrsticah podobo nekega fratra, hajduka, hodže, ki ga potem bralec z veseljem spremlja v dolgi in zelo kompleksni povesti. Ti liki so razsejani po poteh, kavarnah in ulicah,

je živel kot priznan in zelo cenjen pisatelj.

Začel je kot pesnik v sarajevski reviji Bosanska vila (1911), v kateri je objavljaval vrsto prevodov evropskih pesnikov, med drugimi tudi Županciča. Prve zbirke Ex ponto in Nemiri je objavil v Zagrebu takoj po prvi svetovni vojni in šele leta 1920 se je v beograjski reviji Srpski književni glasnik razkril njegov prozni talent. V medvojnem obdobju je potem publiciral le povesti (tri zbirke), a takoj po drugi vojni tri romane: Most na Drini, Travniška kronika, Gospodična. Po kratkem romanu Preketo dvorišče (1954) se je Andrić vrnil h kratki prozi (Obrazi, Hiša na samem, Znaki ob poti), iz zapuščine pa so bili potem objavljeni še roman Omer-paša Latas ter fragmenti nedokončanega romana Na sončni strani. Iz tega nedokončanega romana, objavljenega šele leta 1994, smo izbrali tudi štiri fragmente, ki bodo kot štiri

po skromnih hišah, bogatih serajih in zaporih, po trgih in trgovinah.

Andrić, pripovedovalec, ki velja za enega najboljših poznavalcev kulturno-antropološke podobe Otomanskega imperija, je po svoji življenjski poti tipično srednjeevropski pisatelj: rojen v Bosni, se je šolal tudi v Zagrebu, na Dunaju, v Krakovu in Gradcu, kot diplomatski uslužbenec in nato kot veleposlanik prve južnoslovenske države, Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in prve Jugoslavije dlje časa bival in delal v Italiji, Romuniji, na Portugalskem, v Španiji in Nemčiji. Kot člana projugoslovanske organizacije Mlada Bosna ga je za časa prve svetovne vojne Avstrija zaprla, od splitskega in šibeniškega je prispel v mariborski zapor, nato pa bil interniran v bližino rojstnega Travnika. Zapor se je potem kot topos velikokrat pojavil v Andrićevih delih, najprej v liriki in nato še v prozi, v vseh mogočih odtenkih. Ujetniki trpijo, toda tudi iščejo poti življenja in si med drugim krajšajo čas s pripovedovanjem. Čas druge svetovne vojne je Andrić, dotedanji veleposlanik v Berlinu, prebil skrivajoč se pri prijateljih v Beogradu. In šele po drugi svetovni vojni, posebej pa po letu 1961, ko je za svoje literarno delo prejel Nobelovo nagrado,

kratkem objavljeni v italijanskem prevodu pri založniku Mondadori. Za slovensko kulturo bo posebej zanimiva povest pod naslovom Prekleta zgodovina, umeščena med Trstom, Dunajem in »Monfalconejem«; to zadnje mesto Andrić dosledno imenuje Tržič in če pomislimo, da je proza nastajala v tridesetih letih prejšnjega stoletja, bomo z lahkoto ugotovili, kako subtilen način je ta pisatelj uporabil v odgovor raznorovalnemu fašizmu.

V času, ko je Jugoslavija še funkcionirala kot večkulturna družba in bila kot taka neke vrste pravzorn današnje Evrope, je Andrić prejel Nobelovo nagrado. Kot prostor dogajanja največjega števila svojih prozskih del si je izbral prav Bosno, deželo v kateri je križanje kultur najbolj vidno. Enako so ga pritegovale tako težave kot lepote dotikanja in prepletanja. Vse kaže, da si je v sicer nedokončanem romanu Na sončni strani izbral Trst kot mejo, kot kraj, v katerem pride od stika in dotika slovansko-italijansko-nemškega sveta. Veseli me, da se je ravno v trenutku priprave italijanske izdaje tega nedokončanega »tržaškega« romana, Lions club iz Trsta odločil postaviti spominsko ploščo na hišo, v kateri je Andrić leta 1922/23 služboval nekaj mesecev in od blizu opazoval ter dojemal raznolikost in raznovrstnost tega konca sveta.

Marija Mitrović

Ponarejeno blago iz Bosne

Osebe goriškega carinskega urada je zaseglo razno blago s ponarejeno blagovno znamko »Made in Italy«, ki je prihajalo iz Bosne in Hercegovine, vredno pa je bilo približno 25 tisoč evrov. Blago, ki je bilo namenjeno v Furlanijo, Veneto in Emilijo-Romagno, so zasegli v treh operacijah. Med zaseženimi artikli je bilo med drugim 287 telovadnih copat in 1.272 avtomobilskih svečk.

Kmalu spremembe statuta

Svet Splošne bolnišnice dr.Franca Derganca Nova Gorica bo o spremembah statuta zavoda, ki ga bo, kot je z odlokom v začetku aprila predvidela vlada, v prihodnje vodil le en direktor, odločal na seji 8. maja, je povedal predsednik sveta Zorko Debeljak. Na isti seji bodo razpravljali tudi o razpisu za direktorja, ime novega prvega moža šempetrške bolnišnice pa naj bi bilo znano v začetku junija, ko poteče tudi rok, ki ga je določila vlada, je še pojasnil.

V Tržiču nov sedež redarjev

Ob prisotnosti deželnega odbornika Franca Iacopa so včeraj v Tržiču odprli nov sedež občinskih redarjev, ki letos praznujejo 75. obletnico delovanja. Redarji bodo odslej v prenovljeni palači v ulici Rosselli, kjer je bil svojčas policijski komisariat.

Odslej skupne storitve

Devet županov občin tržiškega mesta krožja in deželni odbornik Franco Iacop so včeraj podpisali konvencijo, na podlagi katere bodo na Tržiškem uvedli skupne storitve. Med novostmi velja omeniti predvsem sodelovanje med redarskimi službami in na področju informatike.

Dan Evrope na Goriškem

Dan Evrope bodo na Goriškem praznovali z nizom prireditev, ki jih je včeraj v Gorici predstavil pokrajinski odbornik Marko Marinič. Osrednji dogodek pa bo po Mariničevih besedah v sredo, 9. maja, v avditoriju slovenskega višješolskega centra v Gorici. Spregovorili bodo predsednik goriške Evropejske akademije Claudio Cressati, profesor na milanski univerzi Cattolica Lino Sartori in direktor zavod British School iz Trsta Peter Brown.

Odprtje Piranesijeve razstave

V palači Attems-Petzenstein v Gorici bodo danes ob 18. uri odprli razstavo starih svetil, posvečeno Giovanniiju Battistu Piranesiju.

GORICA - Včeraj so na županstvu predstavili tridnevno prireditev

Revolucije rdeča nit zgodovinskega festivala

Od 18. do 20. maja predavanja in okrogle mize z zgodovinarji svetovnega slovesa

Gorica bo med 18. in 20. majem ponovno postala pomembna kulturna delavnica evropskega in hkrati svetovnega zgodovinskega festivala. Včeraj so na goriški občini predstavili javnosti že tretjo izvedbo tridnevnega zgodovinskega festivala, ki se letos predstavlja z novim imenom »è Storia«. Poleg domačega župana Vittorija Brancatija ter odbornikov Claudia Cressatija in Oliviera Furlana so spregovorili deželni odbornik Roberto Antonaz, predsednik goriške Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata in predsednik družbe APT Paolo Poli. Cressati je goriški zgodovinski festival označil za pomembno kulturno-turistično etapo s katero bo obogatelo celotno mesto in pri tem poudaril, da so bili že lanski številni obiski radovednežev tudi iz sosednjih držav nadvse zadovoljivi in nepričakovani. V priložnostnem pozdravu je čestitke vsem organizatorjem v imenu dežele FJK podal Roberto Antonaz in ob tem izpostavil dejstvo, da je goriški zgodovinski festival »è Storia« ena izmed osrednjih kulturnih prireditev na deželni ravni.

V okviru festivala bodo organizatorji priredili tudi vodene avtobusne izlete po poteh prve svetovne vojne. Predvideni so ogledi Kobariškega muzeja in drugih boj-

nih prizorišč goriškega prostora iz obdobja prve svetovne vojne. Pobuda, pri organizaciji katere z goriško občino sodeluje dežela FJK, goriška Trgovinska zbornica, Fundacija Goriške hranilnice, združenje trgovcev ASCOM, finančna družba KB 1909, bančni zavod Friuladria in tematska satelitska televizijska mreža History Channel, bo potekala na različnih lokacijah mestnega središča. Najvažnejša točka bo goriški Ljudski vrt, kjer bodo pod šotiri uredili namenu primerne predavalnice. Letošnja rdeča nit festivala so revolucije, o katerih bodo spregovorili ne le kot nasilen prevzem oblasti, temveč kot pomemben mejnik, s katerim vsaka napredna družba zaznamuje radikalne spremembe družbenih, gospodarskih, znanstvenih in političnih odnosov.

Predavanj, okroglih miz in skupnih debat se bodo udeležili priznani zgodovinarji, publicisti in novinarji, med katerimi so Luciano Canforam, Fulvio Salimbeni, Khaled Fouad Allam, Sergio Romano, Ernesto Galli Della Loggia, Mario Luzzato Fegiz, Piero Dorfler, Robert Kagan in Tatiana Yankelevič, hči prejemnika Nobelove nagrade za fiziko Andreja Saharova. Slovenske zgodovinarje bosta predstavljala Jože Pirjavec in Nevenka Troha. (vs)

Župan Vittorio Brancati in deželni odbornik Roberto Antonaz predstavljata tretjo izvedbo zgodovinskega festivala; v ozadju plakat s fotografijo Tine Modotti

BUMBACA

GORICA - Vzdrževalni poseg

Nepomuku vračajo nekdanjo lepoto

Pri restavriranju starega kipa je potrebna velika natančnost

FOTO VIP

Na pobudo okrožnih svetov Pevma, Štmaver in Oslavje ter Stražice opravljajo te dni specializirano podjetje iz Vidma vzdrževalni poseg na kipu sv. Janeza Nepomuka, ki stoji na desnem bregu Soče tik pevskega mostu. Ta svetnik, ki je bil po rodu iz Češke, je spričo svoje mučeniške smrti, v stoletjih postal zavetnik mostov. Janez Nepomuk je bil duhovnik in je živel v štirinajstem stoletju. Imenovan je bil tudi za uradnega spovednika na dvoru kralja Vaclava. Ker kralju ni hotel razodeti tega, kar mu je njegova žena Ivana zaupala v spovednici, ga je vladar dal vreči z mostu v reko Vltavo, kjer je mladi duhovnik utonil. Od tu gre iskati povezavo sv. Janeza Nepomuka z mostovi.

V Gorici sta češkemu svetniku posvečena dva kipa. Eden stoji na križišču na Placuti (na vogalu med ulicama Brass in Seminario), kjer je še pred drugo svetovno vojno stal most čez potok Koren, drugi pa na pevskega mostu. Po nekaterih zgodovinskih virih so prvi pevske most postavili v 15. stoletju. Večkrat je bil porušen in ponovno zgrajen. Sedanega so zgradile

zavezniške pionirske enote leta 1946. Postavitev kipa zavetniku mostov pa sega v leto 1750. Kip je preživel vse grozote, ki so se v stoletjih dogajale na Goriškem, med drugim dve svetovni vojni. Kip je bil precej poškodovan med prvo svetovno vojno, a so ga po njej uspeli kar dobro popraviti. Vzdrževalna dela na njem so bila v zadnjih desetletjih neprepogosta, tako da sta oba okrožna sveta v sodelovanju z združenjem »Italia nostra« pravilno ocenila, da je napočil čas za nujen poseg. Med priložnostnim klepetom s tehnikom, ki čisti spomenik, smo izvedeli, da je spomenik izdelan iz nabrežinskega kamna in da mu glavne težave povzročajo mahovi in drugi rastlinski pa tudi živalski zajedalci. Poleg temeljitega čiščenja kipa (stoji na ozemlju pevskega okraja in župnije), bosta okrožna sveta poskrbela še za ureditev cvetlične gredice pred njim. Vsa dela naj bi bila zaključena v drugi polovici maja, ko bo na sporedu tudi uradno odkritje pomenljivega zgodovinskega obkležja. Združenje »Italia nostra« namerava ob tej priložnosti izdati tudi spominsko brošuro. (vip)

NOVA GORICA - Odzivi na novelo zakona

Lastniki igralnic se bojijo prepovedi kajenja

Slovenija se pripravlja na novelo zakona o prepovedi kajenja v vseh javnih prostorih. S poletjem naj bi se v javnih lokalih nehala kaditi, to pa najbolj vznemirja lastnike lokalov in igralnic. Na Novogoriškem je novela zakona prebivalstvo prepolovila na tiste, ki se jim zakon zdi smiseln in na tiste, ki ga ne odobravajo. Davorin Lozej, lastnik nekaterih igralnic v Novi Gorici, meni, da gre država s takšnim predlogom v skrajnost. »Spominjam se, da je tak zakon v Ameriki veljal že pred leti in ko smo z letalom prileteli na njihovo ozemlje, smo morali cigarete ugasniti,« pravi Lozej in dodaja, da je pred dnevi na obisku v igralnicah Las Vegas videl, da se v tamkajšnjih igralnicah kadilo. »V Sloveniji smo prvošolčki in v Evropi smo zelo ubogljivi. Kar nam mamica naroči, mi hitro izpolnimo,« meni Lozej, ki je prepričan, da bo novi zakon, če že ne poguben za igralnice, gotovo zmanjšal število gostov. Na drugi strani se ena od lastnic picerije in restavracije v Novi Gorici strinja z novelo zakona, saj je po njeno dim moteč in k hrani ne sodi. Zatrjuje, da je povpraševanje po prostoru za kadilce v njihovi restavraciji nizko in da se vse več kadilcev odloča za nekadijske prostore. Poleg tega so se pred tremi leti odločili, in med prvimi v mestu odprli lokal, kjer je v celoti prepovedano kaditi. Zaradi strahu, kako bodo sprejeli morebitni gostje lokala, so pred odprtjem opravili anketo in se na koncu le odločili za tveganje, ki se je obrestovalo, saj danes lokal uspešno posluje.

Koliko bo novela zakona pravzaprav vplivala na število kadilcev in pokajenih cigaret, smo vprašali psihologa Ivana Kodeljo, ki vodi skupino za odvajanje v Zdravstvenem domu Nova Gorica. »Po prvem kadilskem zakonu iz leta 1996 imamo dobre izkušnje,« je povedal in pojasnil »Pred zakonom je bilo v Sloveniji med odraslim prebivalstvom petdeset odstotkov kadilcev, po nekaj letih veljave tega zakona pa se je število prepolovilo tako, da danes kadilo ena četrtnina odraslih.« A vrtno

se k igralnicam, ki bodo po zakonu gotovo najbolj na udaru. Gostu, ki bo igral na igralnem avtomatu ali na igralni mizi, bo težko dopovedati, naj ne kadilo. Davorin Lozej temu dodaja, da je ob sodobnih tehnoloških možnostih prostore možno popolnoma prezračevati in zatrjuje, da bi njegovi gosti, tudi nekadilci, gotovo glasovali proti zakonu. Kakšno mnenje imajo o noveli zakona, smo vprašali tudi Novogoričane, ki so se v večini strinjali z uvedbo takšnega zakona. Kot razlog so navajali škodljivost pasivnega kajenja, smrad v lokalih in zdravje kadilcev, ki bodo po prepovedi gotovo kadili manj.

Saška Jug

GORICA - Mladinski dom in Sončnica

Šport, zabava, izleti in delavnice

Lokostrelstvo, tarzaning, jadrnanje, rafting, pustolovščine z ribiči in lovci za mlade do 14. leta starosti, za otroke med 4. in 12. letom starosti pa kopanje v bazenu, odbojarski kamp, ekskurzije in razne delavnice. Poletno središče z naslovom Srečanja in izzivi, ki ga prirejata Mladinski dom in skupnost družin Sončnica, bo tudi letos pestro in zabavno. Od 11. junija do 13. julija in od 3. do 7. septembra bodo v Zavodu svete Družine in v Mladinskem domu (ulica Don Bosco 60-66 v Gorici) potekale razne dejavnosti, na katerih bodo otroci lahko dali duška svoji ustvarjalnosti, ob tem pa bo čas tudi za sprostitve, šport in zabavo. Poletno središče bo delovalo od ponedeljka do petka med 7.45 do 13. uro, na voljo pa bo tudi podaljšan urnik s kosilom. Ker je število razpoložljivih mest omejeno, morajo zainteresirani pohiteti z vpisom, in sicer na sedežu na sedežu Mladinskega doma v Gorici, ulica Don Bosco 60 (tel. 0481-546549) od 15. do 18. ure. Informacije nudijo tudi na sedežu SSO na drevore-

du 20. septembra 85 (tel. 0481-536455 in 0481-546549). Središče prirejajo s podporo urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Fundacije Goriške hranilnice in Zadrudne banke iz Ločnika, Fare in Koprivnega.

Za otroke med 4. in 12. letom starosti so predvidene vodene igre z animacijami, proste igre v parku, kopanje v bazenu, delavnice in tečajji, ekskurzije in krajišnji izleti, srečanja in obiski, raziskovanja in pustolovščine. Ob tem bodo tudi izlet z vlakom v Vintgar, video-filmska delavnica, avtobusni izlet v Soško dolino, plesna delavnica s Francijem, kamp odbojke ter obisk in delavnice v centru Cisi. Za mlade med 12. in 14. letom starosti bodo na voljo ekskurzije s kolesi, lokostrelstvo, raziskovanje naravnih in umetnih jam, tarzaning (plezanje po vrveh v pustolovskem parku), jahanje, jadrnanje, ekskurzije s kopanjem v jezeru, orienteering, rafting po Soči, pustolovščine z ribiči in lovci, capoeira ter filmska in mehanska delavnica.

SOVODNJE - Gradbena dela naj bi se začela v poletnih mesecih leta 2008

Sovodenjsko obrtno cono bodo razširili in razvili

Petejan: »V okviru zveze ASTER smo vložili na deželo prošnjo za prekvalifikacijo Štradalte«

Površina obrtne cone bo po zaključku posega približno podvojena

BUMBACA

Sovodenjsko obrtno cono pri Malnišču bo občinska uprava razširila in razvila. Dela na območju, ki je danes nasičeno s tremi večjimi podjetji, njihovimi proizvodnimi objekti, hangarji in skladišči, naj bi se začela v poletnih mesecih leta 2008. Poseg bo financiran s sredstvi iz sklada »Fondo Gorizia« goriške Trgo-

vinske zbornice, vreden pa je 2.000.000 evrov.

»Površina obrtne cone bo po zaključku posega približno podvojena. V sklop del spada poleg njene širitve ter napeljave vode, elektrike in plina tudi gradnja nove ceste, ki bo povezovala območje obrtnih dejavnosti s Štradalto,« je povedal arhitekt Marcello Fiscelli iz tehničnega urada občine Sovodnje in dodal, da je širitev obrtne cone med najpomembnejšimi in finančno najtežjimi javnimi deli, za katera se je zavzela sovođenjska uprava. Le-teh je trenutno okrog dvajset: nekatera že potekajo, mnoga so skoraj zaključena, nekaj projektov je v fazi načrtovanja, za dodelitev ostalih del pa so v teku javne dražbe. »Skupna vrednost vseh javnih del znaša približno 5.000.000 evrov, kar je za tako majhno občino, kot so Sovodnje, vidna vsota,« je ocenil Fiscelli.

Po arhitektovih besedah se poseg širitve obrtne cone ne bo začel pred letjem prihodnjega leta, saj bo moralo pred tem priti še do odobritve izvršnega načrta, rešitve birokratskih težav, razlastitve nekaterih zemljišč in pridobitve dovoljenj za uporabo drugih zemljišč, ki ležijo v bližini železnice in reke Vipave. »Občinska uprava se zavzema tudi za druge posege, ki bi delovanje obrtne cone še dodatno pospešili,« je povedal Fiscelli, sovođenjski župan Igor Petejan pa je pojasnil: »V okviru medobčinske zve-

ze ASTER sta aprila občini Sovodnje in Gorica vložili na deželo FJK prošnjo za financiranje. Denar bi bil namenjen preureditvi Štradalte in križišča, na katerem se le-ta priključuje Tržaški cesti, pa tudi nekaterih drugih cest med Sovodnjami in Štandrežem.«

Celoten projekt medobčinske zve-

ze ASTER z naslovom »Posegi za racionalizacijo in potenciranje cestišč ter kolesarskih stez med občinama Gorica in Sovodnje« znaša približno 3.000.000 evrov. Za razširitev in posodobitev Štradalte, ki bi po posegu lahko omogočala prehod tudi težkim vozilom, je v sklopu načrta namenjenih 1.800.000 evrov. »Povečanje obrtne cone v Sovodnjah predvideva tudi gradnjo odseka ceste med obrtnim območjem in Štradalto. Če bomo dobili deželne prispevke za njeno razširitev, bodo lahko tovarnjaki vozili z obrtne cone preko Štradalte naravnost na Tržaško cesto. Na ta način bo sovođenjska obrtna cona, ki je sedaj nekoliko izolirana, bolj povezana z mejnimi prehodi, tovarnim postajališčem, odsekom hitre ceste in goriško obrtno cono,« je podčrtal arhitekt Marcello Fiscelli.

Prošnja za deželni prispevek, ki sta jo vložili občini Sovodnje in Gorica, predvideva tudi investicijo 500.000 evrov za ureditev kolesarskih stez. Načrt predvideva izključno to namembnost za pot, ki teče za mirenskim letališčem, pa tudi preureditev drugih že obstoječih cest in stez, ki se vijejo med polji ob Soči v Štandrežu. Kolesarska steza bi se nato priključila ulici Gregorčič v Štandrežu, poseg pa predvideva, da bi se zaključila na Rojcah. »S kolesarskimi stezami goriške občine bi tako nastala prava mreža,« je zaključil Marcello Fiscelli.

Aleksija Ambrosi

Rock večer v Verdiju

V gledališču Verdi v Gorici si bo dre- vi dalo duška dvanajst zgodovinskih rokarskih skupin, ki so delovale v zlatem obdobju beat in rock glasbe. Ne več rosno mladi rokerji so se na no- cojšni nastop dobro pripravili in za- gotavljajo, da bodo ustvarili vzdušje in utrip čarobnih šestdesetih let, ko je Goricaveljala za priznan center beat glasbe in si je prisluzila naziva »mali Liverpool«. Za drevisnjni koncert vlada izjemno zanimanje, tako da so vstopnice v predprodaji skoraj pošle že v nekaj dneh. Obeta se torej pravi revival večer, ki ga bodo pripravile skupine Otis Group, Cobra, Cadetti, Dogs, Gigi Lo Re delle Tigri, Catmen, Edda dei Lords, Flexy Gang, N.S.P.A., Menestrelli, Pantere, Provos. Večer, ki ga pod pokroviteljstvom goriške občine in Dežele FJK prireja Studio Audiomark, bo vodil Walter Birs.

GORICA - Deželni odbor Corecom

Izžrebali spored volilnih tribun

Deželni odbor za komunikacije Corecom je izžrebal spored volilnih tribun za goriške volivce, ki jih bodo predvajali na deželni mreži tretje državne televizije. Tribune v italijanskem jeziku bodo na sporedu med 16. in 22. majem ob 13.10, posvečene pa bodo volitvam v goriški občinski svet. Županski kandidati se bodo volivcem predstavili med 17. in 23. majem ob 13.10. Tribune v slovenskem jeziku bodo na sporedu med 15. in 21. majem (za občinski svet) in med 16. in 22. majem (za županskega kandidata) ob 20.50. Volilne spote bodo predvajale tudi zasebne televizije in radijske postaje Telemare, Video Regione, Rta Radio Tele Antenna, Radio Azzurra Lattemiele, Tpn Hit Energy in Radio Spazio 103.

Kandidat petih list leve sredine Andrea Bellavite bo danes nadaljeval niz srečanj z volivci. Ob 12. uri bo obiskal večnamensko središče v Podturnu, ob 13. pa dom za starejše občane Culot. Ob 15. uri bo prisoten na posvetu o organizacijah prostovoljcev v pokrajinski sejni dvorani, ob 17. uri na okrogli mizi o prihodnosti

goriškega zdravstva v Kulturnem domu, ob 18.30 pa na srečanju z Mitjo Volčičem v knjižnici Damirja Feigla. Dan bo zaključil v gledališču Verdi, kjer bo koncert z zgodovinskimi rock skupinami. Kandidat Stranke upokojencev Luigi Ferone se je v prejšnji dneh srečal z volivci pred sejamskim razstaviščem. »Če bom izvoljen, bom skrbel za dialog med občani in upravo, ob tem pa bom poskrbel za poenostavitev upravnih postopkov,« je poudaril Ferone. Kandidatka Državljanov za predsednika Donatella De Gironcoli se bo danes ob 12.15 srečala z volivci ob stojnici, ki je postavljena na korzu Italia 70. De Gironcoli jeva bo napovedala, komu bo namenila polovico županskega honorarja, v primeru da bo izvoljena. V prostorih bivšega bara Morocco na korzu Italia bodo danes ob 12. uri predstavili listo stranke Nuovo PSI, ki podpira kandidacijo desno-sredinskega kandidata Ettoreja Romolija. Ob 15.30 bo v baru spregovorila državna predsednica gibanja Azione giovani, poslanka Giorgia Meloni, ki bo podprla kandidacijo za občinski svet.

GORICA - Oljka predstavila program

Razvoj gospodarstva Mosettijeva prioriteta

Giulio Mosetti: »Program je nastal na podlagi potreb Goričanov«

BUMBACA

Od gospodarskega razvoja do skrbi za kakovost življenja občanov, od rasti industrije do uresničitve središča za otroke v dolini Korna. V programu Oljke, ki ga je županski kandidat na goriških upravnih volitvah Giulio Mosetti predstavil včeraj ob prisotnosti predstavnikov vseh strank koalicije, se skrbi za ekonomijo in ustvarjanje bogastva v mestu spaja s pozornostjo do šibkejših družbenih slojev, družin in posameznih občanov. Nobenega protislova, »gospodarstvo je namreč podlaga, ki bo omogočala razvoj na vseh ostalih področjih,« je navdušeno povedal Mosetti, ob katerem so se predstavitve udeležili predstavniki deželne sveta Gianfranco Moretton, Bruno Zvech, Mirko Špacapan in Mirio Bolzan, pokrajinska odbornika Marino Visintin in Maurizio Salomoni ter občinski odbornik Silvan Primosij.

Program je po kandidatih vseh besedah dostopen vsem občanom, ki bodo lahko preverjali vsebine ter izražali nasvete in kritike. »Program je nastal na podlagi potreb Goričanov. Rdeča nit je prav gotovo gospodarski razvoj, ki ga želimo uresničevati preko dialoga z občani. To bo naša metoda dela,« je razložil Mosetti. Povedal

je, da za oživitve mesta ne bosta zadostala razvoj trgovine in lepša urbana oprema, pri katerih se tako rada zadržuje desnica, pač pa bo potrebno skrbeti za nova delovna mesta in vključevanje mladih izobražencev, razvoj industrije nasploh, logistike, turizma in nekaterih sektorjev, kot je na primer slaščičarska industrija. »Razvoj gospodarstva bo dal novega zagona drugim področjem, kot je šport. Gorica bi lahko postala prestolnica mladinskega in amaterskega športa,« je povedal Mosetti. Zaustavil se je tudi pri pomenu kakovosti življenja in okolja in omenil novo pobudo gradnje otroškega središča v dolini Korna.

»V Gorici lahko zmagamo,« je dejal deželni svetnik Bruno Zvech in poudaril, da je gospodarski razvoj predpostavka za nudenje družbenih storitev. V možnost zmage leve sredine na goriških upravnih volitvah je prepričan tudi podpredsednik dežele FJK Gianfranco Moretton, ki Mosettiju popolnoma zaupa. »Goriška leva sredina ni razdeljena. Na volitve se je podala ločeno, da bo skupaj premagala nasprotnika in dosegla skupen cilj: gospodarski, družbeni in kulturni razvoj Gorice,« je podčrtal Moretton. (Ale)

VOLILNA TRIBUNA

Sporočilo slovenskim kandidatom

Tudi letos bo Primorski dnevnik omogočil vsem slovenskim kandidatom za goriški in krminski občinski svet, ki to želijo, kratko predstavitev na straneh dnevnika. Kandidati, ki nameravajo izkoristiti to priložnost, morajo dostaviti uredništvu v Gorici (ulica Garibaldi 9, naslov elektronske pošte: gorica@primorski.it) lastno fotografijo, po možnosti v digitalni obliki (format jpeg), predstavitev v slovenščini, ki ne sme biti daljša od 1.500 znakov (pre sledki so vključeni), po možnosti v elektronski obliki (program Word ali kompatibilni programi), in sicer najkasneje do danes, 4. maja, ob 20. uri. Rok je nepreklicen in ne bo podaljšan. Predstavitve bodo objavljene na goriški strani Primorskega dnevnika ob delavnikih med 8. in 20. majem.

Sosol o pomembni vlogi SKP

Kandidat za goriški občinski svet na listi Komunistične prenovе Marjan Sosol je v tiskovnem sporočilu poudaril pomembno vlogo štiri svetnikov SKP v petletnem mandatu župana Vittoria Brancatija. »V petletnem obdobju smo složno in dosledno podpirali programske smernice župana Vittoria Brancatija in njegove koalicije, ob tem pa smo sprejeli kar nekaj sklepov v prid slovenske narodne skupnosti,« je poudaril Sosol in omenil sprejetje zaščitnih zakonov 482 in 38, rešitev Jeremitišča, določitev sedeža za šolo Trinko in številne čezmejne projekte. »V bodoče se bomo še naprej posvetili izvajanju načrtovanih smernic ter se osredotočili na socialno varnost ostarelih, fizično in duševno prizadetih ter mladim zagotovili dostojno zaposlitev,« obljublja Sosol in poziva volivce, naj podprejo Bellaviteja oz. naj izberejo kandidate tako, da pod znakom SKP zapišejo njihovo ime in priimek.

Fiorelli poziva volivce

Kandidat za krminskega župana Renato Fiorelli poziva volivce, naj na upravnih volitvah podprejo njegovo listo Par Morar par Cormons, v kateri so predstavniki raznih generacij in z raznimi delovnimi izkušnjami. Na Fiorellijevi listi kandidirajo Mauro Pignataro, Verena Baldassi, Andrea Cassani, Orietta Altieri, Adriano Colognat, Veronica Donda, Franco Michelin, Fabrizio Dalla Costa, Fabia Cabrini, Luciano Giorgi, Mauro Radigna, Salif Saikoku, Ugo Scozzina in Giulia Bortolotti.

Greco in Moretti o Zagraju

Pokrajinska tajnika Levih demokratov Omar Greco in Marjetice Diego Moretti opozarjata volivce, da se v Zagraju za kandidacijo Beniamina Visintina skrivajo predstavniki desne sredine. Leva sredina se je po njunih besedah kompaktno opredelila za kandidacijo Elisabette Pian, za katero stoji lista Orizzonti comuni in lista Komunistične prenovе.

Marinčič za Bellaviteja

Marko Marinčič, kandidat Forumu za Gorico, je včeraj s tiskovnim sporočilom pozval volivce, naj podprejo Andreo Bellaviteja, saj je le-ta po njegovih besedah edini kandidat, ki lahko prepreči izvolitev nekdanjega misovca Romolija. »Leva sredina bi morala nastopiti enotno. Žal je del Marjetice vsilil Oljki razbitje leve sredine in kandidata iz kroga tistih, ki so se hoteli znebiti župana Brancatija tudi zaradi njegove prevelike odprtosti do Slovencev. Četudi bi se prebil v balotažo, bi Mosetti težko dobil glasove Brancatijeve struje. Veliko več možnosti ima Bellavite, ki je okrog sebe zbral ljudi iz vseh političnih in družbenih komponent leve sredine. Drugi ločujejo, Bellavite povezuje in vrača ljudem zaupanje v drugačno, čisto politiko,« je poudaril Marinčič.

RIM - Uradno odprli Evropsko leto enakih možnosti

Za resnično enakopravnost potrebno »ogromno delo«

Napolitano, Prodi in Barbara Pollastrini napovedali vrsto konkretnih prijemov

RIM - Da bi v Italiji ženske imele res enake možnosti kot moški, je treba opraviti ogromno delo, potrebni so tako zakonski kot drugi prijem. Vrh države je bil včeraj soglasen, da je treba vendarle odločno pospešiti, če Italija želi tudi v tem pogledu doseči socialno in družbeno najbolj razvite evropske države. Ministrica za enake možnosti Barbara Pollastrini pa je dodala, da bo treba »preplezati visoke in zahtevne gore«. Napovedala pa je tudi, da bo kmalu predlagala vladi zakonski predlog o enakopravnosti med žensko in moškim.

Priložnost za razmišljanje o položaju ženske v italijanski družbi je bilo včerajšnje slovesno odprtje Evropskega leta enakih možnosti, katerega sta se udeležila tudi predsednik republike Giorgio Napolitano in premier Romano Prodi, podpredsednica poslanske zbornice Giorgia Meloni in evropski komisar za enake možnosti Vladimir Špidla. Barbara Pollastrini pa je v svojem uvodnem posegu predlagala, da bi Evropsko leto enakih možnosti končali tako, da bi tako poslanska zbornica kot senat oblikovala 15. permanentno komisijo z zadolžitvijo, da obravnava problem pravic in enakih možnosti. Ministrica je napovedala, da se bo v kratkem na to temo pogovorila s predsednikom obeh domov. V tem okviru je tudi napovedala zakonski predlog o enakih možnostih. Šlo naj bi za inovativen pristop, ki naj bi zajamčil pristnost zadostnega števila kandidat na volilnih listah, obravnaval pa naj bi tudi imenovanje javnih funkcionarjev, podjetja in vprašanje enake plače za enako delo.

Premier Prodi pa je poudaril, da bo treba prav na področju enakih možnosti opraviti »ogromno delo«. Po njegovem pa se politika ne sme omejiti samo na zakone, ampak mora spodbuditi tudi drugačen vsakodnevni odnos do ženske. Zakoni obstajajo, poskrbeti pa je treba, da bodo udeleženi. »Glavna naloga v tem letu ni zagotoviti enakost z zakoni, ampak poskrbeti, da bo šlo za dejansko enakost,« je menil premier. V tem okviru je govoril tudi o »roza kvotah« na volilnih seznamih. Povedal je, da je pred leti nasprotoval taki rešitvi, vendar sedaj se je tudi zaradi razmer v italijanski družbi premislil. »Treba se je lotiti problema resno, roza kvote pa lahko prispevajo k večji enako-

Ministrica Barbara Pollastrini s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom

ANSA

pravnosti,« je še dejal Prodi.

Predsednik Napolitano pa je izpostavil predvsem nujnost »pozitivnega pristopa« in pri tem izpostavil, da tudi vlada s svojim zgledom lahko prispeva k večji enakopravnosti. Svetilnih tudi v uveljavljanju enakih možnosti v družbi pa mora biti Evropa.

Ministrica Pollastrinijeva je podrobno razčlenila problem enakih možnosti. Začela je kar pri volilnem

zakonu, ki bo moral odražati duh 51. člena ustave. Zagotovila je, da »vlada ne bo stala pri oknu in samo gledala, ampak se bo s konkretnimi predlogi zavzela, da bodo ženske imele prostor, ki si ga zaslužijo, na volilnih seznamih, na delovnem mestu, v vodilnih funkcijah, v prisotnosti v institucijah«. V tem okviru je ministrica govorila tudi o nasilju nad ženskami in zahtevala od Prodi, naj zagotovi več

sredstev za ta boj. Ob koncu pa še namig o zakonskem predlogu o partnerskih zvezah. Predlog, ki ga je oblikovala skupaj z ministrico za družino Rosy Bindi je označila kot »moderen pristop, ki ne krni pravic družin«. »Zato je obžalovala dejstvo, da so predlog »zlorabili za razdvajanje in vzburljanje nezadovoljstva« konservativni krogi v družbi pa tudi v vodilnih razredih.

Sodnik Vaccarella še ni preklical odstopa

RIM - Čeprav so kolegi soglasno zavrnil njegov odstop, se ustavni sodnik Romano Vaccarella še ni izjasnil o tem, ali bo pri odstopu vztrajal. Predsednik ustavnega sodišča Franco Bile je včeraj zaman čakal na dokočno odločitev kolega.

Kaže, da je bil včeraj Vaccarella ves dan zaprt v svojem uradu, mnogi pravijo, da je bil napet in slabo razpoložen, morda zaradi tega, ker je bila utemeljitev, s katero so kolegi zavrnil njegov odstop, kompromis. Po eni strani so ustavni sodniki sicer poudarili, da »predstavniki drugih državnih institucij ne smejo obrekovati ustavnega sodišča«, kot naj bi storili nekateri podsekretarji v izjavah za časnik Il Corriere della sera, po drugi pa so tudi priznali predsedniku vlade Romanu Prodi, da je že 29. in 30. aprila obsodil klevete, torej že dan preden je Vaccarella poslal odstopno pismo. Kaže pa vsekakor, da je to dogajanje znatno vznejevoljilo vse sodnike, ker je izpostavilo sodišče političnim polemikam.

Podjetnik iz Bologne umorjen v Caracasu

CARACAS - Med potjo z letališča v središču mesta je bil včeraj v Caracasu ubit podjetnik iz Bologne Carlo Zaccanti. Podjetnik je skupaj z dvema kolegom odpotoval v Caracas, kjer je imel dogovorjenih vrsto poslovnih srečanj. V venezuelskem glavnem mestu bi se moral zadržati dva ali tri dni in se nato vrniti v Italijo. Po pripovedi kolegov se je trojica Italijanov peljala z avtomobilom z letališča proti središču mesta, ko sta se jima v prometnem zastoju približala fanta z motornim kolesom in s pištolama v roki zahtevala denar. Zaccanti naj bi poskusil reagirati, z roparjem sta se začela ruvati, fant je pritisnil na petelina in podjetnik je smrtno zadet padel na tla. Medtem ko sta napadalca pobegnili, so podjetnika odpeljali v bolnišnico, vendar zdravniki mu niso mogli več pomagati.

Skrivnostno izginila ribiška ladja iz Trapanija

TRAPANI - Pred devetimi dnevi je skrivnostno izginila ribiška ladja Karol W, ki je imela matično luko v Trapaniju. Ladja je odplula 24. aprila, za njo pa se je izgubila vsaka sled, prav tako ni več ne duha ne sluha o kapitanu in treh mornarjih. Nedaleč od otoka Marettimo naj bi sicer našli mreže, ki bi lahko sodile v opremo ribiške ladje, vendar ni jasno, ali se je ladja Karol W potopila v bližini otoka. Zato bodo območje raziskali z robotom za podvodno snemanje. Svoji podatke pa zahtevajo, naj ob morebitni najdbi potopljeno ladjo takoj potegnejo na površje, saj se jim zdi nenavadno, da posadka ni prosila za pomoč.

DEMOKRATA STRANKA Različni pogledi pri Martjetici in pod Hrastom

RIM - Kongresa, s katerimi so Levi demokrati in Marjetica sklenili, da bodo ustanovili novo Demokratsko stranko, sta nastajajoči stranki dali novega zagona, povečalo se je zanimanje volivcev in njihova naklonjenost. Zato tako pri Hrastu kot pri Marjetici skušajo ohraniti zagon, ki sta ga novemu političnemu subjektu dala kongresa, toda pogledi glede organizacijskih prijemov so marsikdaj različni.

Voditelji obeh strank bodo bistvene probleme razčlenili skupaj s Prodiem najbrž že prihodnji teden, toda Marjetica bi želela, da bi že do junija izvolili člane ustanovne skupščine, medtem ko se Hrast predvsem iz organizacijskih razlogov nagiba na oktober.

Prodi je sicer včeraj že nakazal pot. V ustanovni skupščini naj bi bilo najmanj 50 odstotkov žensk, člane skupščine pa naj bi izvolili z volitvami, ki naj bi bile podobne primarnim in naj bi novi stranki zagotovile veliko podporo ljudi. Vendar glede skupščine so pogledi različni: Marjetica bi želela številčno omejeno skupščino, Levi demokrati pa bolj številčno telo, v katerem naj bi bilo prostora tudi za predstavnike civilne družbe in intelektualce.

Na srečanju s Prodiem pa bodo morali predstavniki strank rešiti tudi problem vodstva. Na vrhu nove stranke bo nesporno Prodi, vendar Hrast predlaga, da bi premieru pri vodenju nove stranke priskočil na pomoč koordinator. Pri Marjetici pa sumijo, da bi ta funkcija bila kot nalašč za sekretarja LD Piera Fasina.

NIGERIJA - Včeraj na območju delte reke Niger

Gverilci MEND napadli ploščad italijanske naftne družbe ENI

RIM - Gverilci organizacije MEND, ki se bori za osvoboditev območja delte reke Niger, so v zadnjih dneh zaostri svojo ofenzivo proti tujim naftnim družbam. Po sredinem napadu na plavajočo ploščad ameriške naftne družbe Chevron, med katerim so zajeli šest talcev (med njimi so štirje italijanski državljani), so včeraj napadli plavajočo ploščad družbe SAIPEM, ki sodi v italijanski naftni koncern ENI. Po napadu so se oddaljili z nekaj talci, ki so jih izpustili nekaj ur potem. Med včeraj ugrabljenimi in nato izpuščenimi delavci ni bilo italijanskih državljanov.

Včerajšnji napad je bil bliskovit. Gverilci so s svojimi hitrimi gliserji napadli ploščad SAIPEM, ki je bil zasidrana v delti nad ležiščem Okono 55 milj od pristanišča Port Harcourt. Gverilci so odvedli nekaj delavcev, ki so jih nekaj ur pozneje osvobodili.

Medtem pa ni novic o šestih talcih, ki so bili ugrabljeni v sredo in med katerimi so štirje Italijani. Krizni štab italijanskega zunanega ministrstva je že na delu, vendar ni znano, ali so italijanski diplomatski predstavniki že navezali stike z vodstvom gverilcev. Takoj po ugrabitvi je predstavnik MEND že sporočil, da organizacija noče odkupnine, talce pa bo osvobodila 30. maja.

Pred nekaj tedni je ob osvoboditvi drugih dveh ugrabljenih italijanskih delavcev predstavnik MEND že napovedal zaostrite ofenzive proti vsem naftnim družbam, ki so prisotne v delti reke Niger. Vse gverilci obtožujejo, da so dobesedno izropali območje, se polastili naravnega bogastva, medtem ko krajevno prebivalstvo živi v skrajni bedi na hudo zastrupljenem območju.

Gverilci MEND v akciji

ANSA

FRANCIJA - Zadnji dnevi volilne kampanje

Soočenje Segolene Royal z Nicolasem Sarkozyjem burno

Francois Bayrou pa je včeraj povedal, da kandidata desne sredine ne bo podprl

Segolene Royal in Nicolas Sarkozy med sredinim televizijskim soočenjem

ANSA

PARIZ - Francoska predsedniška kandidata, Segolene Royal in Nicolas Sarkozy, sta se v sredo, štiri dni pred drugim krogom predsedniških volitev, soočila pred televizijskimi kamerami. Razprava, ki utegne biti ključna za nedeljsko odločitev, je bila na trenutke burna, tekmeča pa sta si med njo izmenjala vrsto kritik na račun, kako se spopasti z gospodarskimi in socialnimi problemi, ki pestijo Francijo. Vodja desnosredinske Zveze za francosko demokracijo (UDF) in tretjevrščeni v prvem krogu predsedniških volitev Francois Bayrou pa je v pogovoru za včerajšnje izdajo časnika Le Monde izjavil, da v nedeljskem drugem krogu predsedniških volitev ne bo glasoval za kandidata desnice Nicolasa Sarkozyja. Vendar obenem v pogovoru pred nedeljsko odločitvijo tudi kandidatke socialistov Segolene Royal ni podprl.

V sredinem soočenju je bila bolj temperamentna kandidatka socialistov Royalova. Posebej buren je bil njen odziv, ko je tekmeču iz vladajoče Unije za ljudsko gibanje (UMP) Sarkozyju očitala »politično nemoralnost«, ko je izjavil, da bi invalidni otroci morali v običajne šole.

»Ogorčena sem, kar sem pravkar slišala,« je dejala Royalova in tekmeča obtožila, da skuša porušiti politiko socialistov glede izbora

ževanja invalidnih otrok. Sarkozy, ki je ostal miren, pa ji je v odzivu med drugim odvrnil, da zelo hitro izgubi svoje potrpljenje. »Da postaneš predsednik republike, moraš ostati miren,« je izjavil Sarkozy, sicer znan po ostrem jeziku.

Royalova je v nadaljevanju kritično ocenjevala Sarkozyjeve dosežke na položaju ministra, preden je postal predsedniški kandidat. Nekdanji notranji minister je bil ves čas debate presenetljivo miren, pogosto pretirano vljuden, tudi ko ga je Royalova prekinila. »Mi boste dovolili, da končam,« jo je vprašal, na kar mu je tekmeča odvrnila, da ne. »Ah,« je dodal.

Med soočenjem, ki je trajalo dve uri in 40 minut, tekmeča pri predstavitvi svojih stališč o posameznih politikah nista presenetila. Njuna mnenja so se razlikovala pri tem, kako oživiti francosko gospodarstvo in glede znižanja davkov, razlike so bile v mnenju glede članstva Turčije v Evropski uniji, pa tudi, ali bi Kitajski morali zagroziti z bojkotom olimpijskih iger zaradi podpore sudanske vlade, obtožene grozodejstev v sudanski pokrajini Darfur.

Sarkozy je v soočenju med drugim zagovarjal spremembe 35-urnega delovnika, s katerimi želi ljudi vzpodbuditi, da bi delali več.

Ukrep, ki so ga socialisti uvedli v 90. letih prejšnjega stoletja, je označil za »velikansko napako«. Royalova je delovnik zagovarjala in kandidata UMP med drugim vprašala, če mu tako nasprotuje, zakaj vlada, ki ji je služil, ni odpravila te zakonodaje.

»Kaj ste počeli pet let. Teh pet let ste imeli vso moč. Obstaja problem verodostojnosti,« je opozorila, medtem ko je Sarkozy v odzivu za njen gospodarski program dejal, da ne more delovati in da mu manjka natančnosti.

Sredino soočenje naj bi spremljalo več kot 20 milijonov gledalcev, analitiki pa si niso enotni, komu je pripadla zmaga. Kako prepričljiva sta dejansko bila zlasti pri zbiranju podpore še neodločenih volivcev, bo znano v nedeljo po zaprtju volišč ob 20. uri, ko bodo znane prve projekcije izidov. Te bodo pokazale, katero vizijo prihodnje Francije so volivci izbrali ali Royalove ali Sarkozyja.

Oba glavna tekmeča za predsedniški položaj sta se volivcem skušala približati z različnimi obljubami. Sarkozy je obljubil, da bo prekinil politiko preteklih vlad. Želi med drugim znižati število vladnih uslužbencev in omejiti moč sindikatov, njegova kampanja pa je bila še v znamenju vprašanj etike in narodne identitete. V zvezi s slednjim je predlagal

oblikovanje ministrstva o priseljevanju in narodni identiteti ter izzval mnoge kritike.

Kandidatka socialistov je v programu stotih točk izpostavila boj proti revščini in brezposelnosti ter se zavzela za zaščito obstoječega socialnega modela. Predlaga povečanje vladnih izdatkov, zlasti za programe dela in minimalne plače, in zvišanje slednje s 1250 na 1500 evrov. V stališču glede 35-urnega delovnika je bolj pragmatična in meni, da ima ta tako prednosti kot slabosti, ki jih želi izboljšati.

Vodja desnosredinske Zveze za francosko demokracijo (UDF) in tretjevrščeni v prvem krogu predsedniških volitev Francois Bayrou je v pogovoru za Le Monde izjavil, da v nedeljskem drugem krogu predsedniških volitev ne bo glasoval za kandidata desnice Nicolasa Sarkozyja. Vendar obenem v pogovoru pred nedeljsko odločitvijo tudi kandidatke socialistov Segolene Royal ni podprl. »Tako kot kaže sedaj, ne vem, kaj bom naredil. Vem pa, česa ne bom. Ne bom glasoval za Sarkozyja,« je dejal Bayrou za Le Monde. Bayrou, ki se je v prvem krogu predsedniških volitev 22. aprila vrstnil na tretje mesto, se je dotaknil tudi sredinega televizijskega soočenja med Sarkozyjem in Royalovo. Povedal je, da je Royalova nastopila »kar v redu«.

V Ulstru UFV Odložila orožje

BELFAST - Najstarejša probritanska paravojaška skupina na Severnem Irskem, Ulstrske prostovoljne sile (UVF), je včeraj sporočila, da se odreka nasilju, kar je nov znak napredka v smeri doseganja trajnega miru na tem območju. Izjavo je skupina podala le pet dni pred začetkom delovanja nove regionalne vlade za Severno Irsko, ki jo sestavljata obe glavni severnoirski stranki, protestantska Demokratična unionistična stranka (DUP) in katoliška Sinn Fein. UVF, protestantska organizacija, ki podpira zvezo Severne Irske z Veliko Britanijo in zavrača kakršne koli korake v smeri združene Irske, je sporočila, da bo odložila orožje, razpustila enote ter prenehala z vojaškim urjenjem in novačenjem ob 1. uri v petek. UVF je še sporočila, da je o svoji odločitvi obvestila Neodvisno mednarodno komisijo za demobilizacijo (IICD), ki je zadolžena za nadzor razoroževanja paravojaških skupin.

O pravici do splava pred irskim sodiščem

DUBLIN - Irski noseča najstnica, katere plod zaradi zdravstvene diagnoze po rojstvu ne bo živel več kot tri dni, se pred sodiščem v Dublinu bori za pravico, da v tujini opravi splav, ki ga irska zakonodaja prepoveduje. Na Irskem, kjer imajo eno najbolj restriktivnih zakonodaj glede splava, je to vprašanje sporno že desetletja, pred bližajočimi se splošnimi volitvami pa znova dobiva politične dimenzije. Zakon iz leta 1861 na Irskem prepoveduj splav, če nosečnost neposredno ne ogroža življenja matere oziroma če ta ni zaradi nosečnosti samomorilska. Splav zaradi fizioloških napak zarodka ni dovoljen. Pač pa je leta 1992 ustavnemu referendumu omogočil irskim dekletom in ženam, da splav opravijo v tujini. Za to možnost se vsako leto odloči več kot 6000 Irk.

V Kabulu ustrelili poslanca

KABUL - V afganistanskem Kabulu so v sredo zvečer ustrelili člana afganistanskega parlamenta in nekdanjega premiera Abdula Saborja Farida. Medtem pa je v prestolnici te nemirne države včeraj eksplodirala bomba, pri čemer je en človek umrl, 22 pa je bilo ranjenih, je sporočila afganistanska policija. Abdula Saburja Farida, člana zgornjega doma afganistanskega parlamenta, so neznanci ustrelili pred njegovo hišo na severu Kabula, so sporočili iz notranjega ministrstva. Odgovornost za umor ni prevzel še nihče, zločin pa še preiskujejo. (STA)

ŠARM EL ŠEJK - Konferenca o Iraku

Mednarodna pogodba za Irak sprejeta s konsenzom

ŠARM EL ŠEJK - Udeleženci mednarodne konference o varnosti v Iraku v egiptovskem letovišču Šarm El Šejk so včeraj s konsenzom podprli idejo o mednarodni pogodbi za Irak, petletnem načrtu za politično, gospodarsko in varnostno stabilizacijo nemirne države.

»Mednarodna skupnost se je zavezala, da bo podprla Irak v krizi,« je dejal posebni odposlanec generalnega sekretarja ZN Ašraf Kazi. »Pogodba predstavlja časovni načrt za prihodnjih pet let, ki bo Iraku pomagal doseči njegove dolgoročne cilje gospodarske blaginje, politične stabilnosti in trajne varnosti,« je ob pričetku srečanja poudaril generalni sekretar ZN Ban Ki Moon.

Načrt, ki se je na pobudo Združenih narodov in ob podpori Svetovne banke rodil 28. julija 2006, naj bi iraškemu premieru Nuriju al Malikiju omogočil doseči spravo med različnimi verskimi skupnostmi v Iraku ter med njimi pravično porazdeliti iraške naftne dohodke. Med ključnimi točkami načrta je tudi nov zakon, ki bo ob prihodnjih lokalnih volitvah v Iraku omogočil vrnitev nekdanje vladajoče stranke Baas na politično prizorišče.

Pogodba predvideva okrepitev iraških varnostnih sil ter ustanovitev mehanizma za zaščito

človekovih pravic. Na gospodarskem področju omenja investicije, finančno pomoč, odpis iraškega dolga v tujini ter tehnično in administrativno pomoč iraški vladi. Izvrševanje pogodbe bo nadziral sekretariat za pogodbo, ki bo v ta namen ustanovljen v Bagdadu.

Britanska zunanja ministrica Margaret Beckett je ob tem povedala, da bo Velika Britanija za obnovo Iraka namenila dodatnih 200 milijonov dolarjev, tako da bo skupna pomoč te države Iraku znašala milijardo dolarjev in pol.

Sicer pa so države udeležence konference obljubile, da bodo Iraku odpisale 30 milijard dolarjev dolga, je povedal Ban Ki Moon. Pri tem je omenil Bolgarijo, Kitajsko, Savdsko Arabijo, Grčijo, Veliko Britanijo, Avstralijo, Španijo, Dansko in Južno Korejo.

Iraški finančni minister Bajan Žabr pa je povedal, da je njegova država od prejšnjega režima podedovala 140 milijard dolarjev zunanjega dolga, od katerega ji je za plačilo ostalo še 40 do 50 milijard. Svojim investitorjem zato Irak kot pogoj postavlja, da mu odpišejo dolg, je dejal. Nobeni državi ne bodo dovolili vstopa na iraški trg, če ne bo najprej izpolnila tega pogoja, je poudaril Žabr. (STA)

BANGKOK - Vodilni svetovni klimatologi

Poziv za večjo uporabo obnovljivih virov energije

BANGKOK - Vodilni svetovni klimatologi, ki že več dni zasedajo na konferenci Mednarodne skupine ZN o podnebnih spremembah (IPCC) v Bangkoku, bodo v petek predvidoma podali poročilo. V osnutku poročila pozivajo k večji rabi obnovljivih virov energije, kot so vetrna, sončna in vodna energija, zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov pa naj bi se, iz ekonomskih razlogov, upirali zlasti Indija in Kitajsko. Klimatologi bodo podali tretje letošnje poročilo o klimatskih spremembah, ki naj bi bilo tudi zadnje. Tema pogovorov je predvsem vprašanje, kako se izogniti zvišanju temperatur za dve stopinji Celzija, ne da bi s tem prehudo prizadeli gospodarstvo.

Ena izmed glavnih tem pogovorov je, kako zmanjšati raven ogljikovega dioksida v atmosferi, vsebnost katerega se meni v delcih na milijon in danes znaša približno 400 delcev na milijon. Če države želijo do leta 2030 zadržati vsebnost ogljikovega dioksida na 640 delcih na milijon, bodo morale za to nameniti 0,2 odstotka povprečnega svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP) letno, je zapisano v osnutku poročila.

Za uresničitev bolj ambicioznih napovedi, po katerih bi vsebnost ogljikovega dioksida zadržali pri 445 do 535 delcih na milijon, pa bi morale države letno nameniti tri odstotke svetovnega BDP.

Takemu izračunu se upira predvsem Kitajska, katere industrija močno sloni na poceni premogu. Kitajska je prva med državami, ki jih skrbijo gospodarske posledice okoljevarstvene politike. Na osnutek poročila je tako vložila kar 10 dopolnil, v katerih ocenjuje, da bodo stroški zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov višji, kot se predvideva.

Okoljevarstvene organizacije so ob tem opozorile, da bi že vsebnost ogljikovega dioksida v atmosferi na ravni 535 delcev na milijon, pomenila suše, poplave in ostale naravne katastrofe, vsebnost na ravni 640 delcev na milijon pa bi za Zemljo pomenila katastrofo.

Na konferenci ZN o podnebnih spremembah sodeluje prek 400 podnebnikov in strokovnjakov iz 120 držav. Na prejšnjih dveh letošnjih zasedanjih so strokovnjaki že opozorili na neizbežnost podnebnih sprememb ter nujnost, da jih človeštvo poskuša vsaj omiliti. (STA)

KOŠARKA - V Atenah sklepni četverboj evrolige

Boj velikih klubov, velikih trenerjev in tudi Slovencev

Bečirovič za Panathinaikos, Smodiš za CSKA Moskva, Tušek za Unicaja Malaga

ATENE - Tau Ceramica ali Unicaja Malaga prvič, Panathinaikos četrtič v zadnji dekadi ali CSKA Moskva drugič zapored, je vprašanje pred zaključnimi boji košarkarske evrolige v atenski dvorani OAKA. S stališča Slovenije bo letošnji zaključni turnir v Atenah skoraj podobno zanimiv kot tisti pred desetimi leti v Rimu, kjer je edinkrat doslej sodelovala tudi slovenska ekipa, Union Olimpija. Za 51. naslov najboljšje ekipe v Evropi se bodo potegovali kar trije slovenski košarkarji - Sani Bečirovič, Matjaž Smodiš in Marko Tušek -, med osmimi izbranimi sodniki pa je tudi Saša Pukl.

Sani Bečirovič bo drugič po letu 2002 sodeloval na zaključnem turnirju evrolige. Tedaj je s Kinderjem na domačem parketu v Bologni v polfinalu premagal Benetton, v finalu pa klonil proti svojem zdajšnjemu klubu Panathinaikosu. Tega je že tedaj vodil Željko Obradović, ki bo v Atenah nastopil na desetem »final four« v karieri. »Pravijo, da če ga ne moreš premagati, se mu pridruži. V Panathinaikos sicer nisem šel takoj po

Božidar Maljković,
Želimir Obradović,
Ettore Messina in
Sergio Scariolo.
Kdo bo osvojil
pokal?

ANSA

letu 2002, sem pa seveda presrečen, da imam zdaj trenerja, kot je Obradović. Ob takih trenerjih, kot so Ettore Messina, Božidar Maljković in Sergio Scariolo, bo zaključni turnir tudi v rokah trenerjev,« je dejal Bečirovič.

Matjaž Smodiš v dresu CSKA Moskve bo v Atenah nastopil kot branilec lovorike in eden ključnih igralcev ekipe iz Rusije. Z 12,9 točkami v

povprečju na tekmo je 28-letni Smodiš drugi najboljši strelca CSKA v evroligi, le malenkost za Američanom Trajanom Langdomom (13,4). V današnjem polfinalu proti Unicaji iz Malage (17.30), največjemu presenečenju zaključnega turnirja, je CSKA nesporni favorit.

Medtem ko bosta Sani Bečirovič in Matjaž Smodiš nosilca igre svojih moštev, je vloga Marka Tuška pri

Unicaji bolj negotova. Konec aprila si je namreč na treningu poškodovano gleženj in zdravniki se trudijo, da bi ga še pravočasno usposobili za polfinalno tekmo.

Podobno kot v prvem polfinalu imamo tudi v drugem petkovega obračunu med Panathinaikosom in Tau Ceramicom (20.30) nespornega favorita. To je domači klub iz Aten, ki je v sezoni izgubil le štiri evroligaške tekme in še te, ko je bilo vse odločeno.

Panathinaikos lahko s končnim zmagoslavjem postane najuspešnejši evropski klub zadnjih dvajsetih let. Tri naslove (1996, 2000, 2002), kolikor jih je zbral od vzpona grške košarke, ki se je začel z osvojitvijo evropskega prvenstva 1987, imata le še Jugoplastika in Maccabi. Na drugi strani pa lahko CSKA postane drugi najuspešnejši klub v zgodovini evropske košarke. Štirje njegovi naslovi datirajo v sedemdeseta leta, petega pa so Rusi osvojili lani v Pragi. Rekord po evropskih naslovih je Real Madrid z osmimi pokali.

Tekma za tretje mesto bo v nedeljo ob 17.30, finale pa ob 20.30.

PEGAN & PETKOVŠEK

Olimpijske krivice

DIMITRIJ KRIZMAN

V prejšnjem tednu je športna Slovenija slavila (a niti pretirano) dva svoja junaka, telovadca Mitjo Petkovška in Aljaža Pegana, ki sta se z Evropskega prvenstva vrnila z zlato oziroma srebrno kolajno. Kljub tradiciji, ki sega nazaj do Leona Štuklja in ki ima v Miru Cerarju enega izmed najbolj vidnih predstavnikov slovenskega športa v povojni zgodovini, gimnastika ni med športi, ki bi bili v Sloveniji deležni velike medijske kritike. Majhna pozornost do teh dveh odličnih športnikov je najbrž tudi posledica pogostosti njihovih uspehov, ki so postali že kar samoumevni, morda pa tudi njihovi osebnosti, nagnjenih k skromnosti. Ob vseh uspehih, ki sta jih dosegla Petkovšek in Pegan, se zdi skoraj neverjetno, da nista nastopila na prejšnjih Olimpijskih igrah v Atenah in morda tudi ne bosta tekmovala naslednje leto v Pekingu. Kot izrazita specialista za posamezni orodji in predvsem kot pripadnika majhne države, ki (logično) ne premore dovolj dobre ekipe šestih telovadcev, so jim vrata Olimpiad zaprta. Peking bosta oba dva dočakala le, če bo prišlo posebno povabilo, to pa bo najbrž prišlo le, če bosta oba jeseni osvojila svetovni naslov. Omejeno, pa čeprav po dokaj dvomljivih kriterijih, število tekmovalcev v posameznih panogah pa je »nuja« olimpijskega komiteja, ki iz čisto logističnih razlogov

ne more povečevati števila nastopajočih na OI.

Na tekmi na drogu, v kateri je Pegan bil drugi, je Italijan Igor Cassina, olimpijski prvak iz Aten bil tretji. Zanj sem zasledil podatke, da je na prejšnjem EP po dveh večjih napakah v kvalifikacijah pristal na 142. mestu. V nasprotju s pričanjem mnogih, da je gimnastika šport, s katerim se ukvarja le peščica ljudi in sta torej številčnost ter kakovost konkurence vprašljivi, je torej možno priti do zaključka, da mora celo olimpijski prvak svojo vajo izvesti vsaj dostojno, da ga na evropskem nivoju ne prehitijo prav vse kar leze in gre.

Ob teh dejstvih, pa tudi nespornemu vidiku, da je gimnastika vendarle eden izmed športov, ki so ga že stari Grki (empirično) ovrjednili kot temeljnega v telesni kulturi, se mi zdijo želje in pritiski nekaterih panog, da bi jih vključili v olimpijski program, povsem nerealne. Z vsem spoštovanjem do mnogih tekmovalcev v t. i. »majhnih športih« si ne morem kaj, da ne bi pomislil, da gre pri njih vendarle za evropska ali svetovna prvenstva, v katerih je zastopanih dokaj malo držav, zmagovalci v različnih zvrsteh prihajajo v veliki večini iz peščice držav s tradicijo v tistem športu in da je tudi nepojmljivo, da bi svetovni prvak ob slabem dnevu zasedel 142. mesto.

(dimkrizman@yahoo.it)

BAVISELA 2007 - Veslaška Barcarola

Italijansko-slovenska dvojica na prvem mestu

TRST - Bliža se nedeljski vrhunec Bavisela 2007. V noči na soboto in nedeljo, ko bodo na sporedu Evropski maraton, mali maraton Dveh gradov in netekmovalni tek, bodo vsi tržaški hoteli srednjega in nižjega razreda polni, so sporočili lastniki hotelov. Nadaljujejo se medtem sprejme prireditve. Veslaško Barcarola na 150 m dolgi progi na morski gladini pred Velikim trgom je osvojila italijansko-slovenska dvojica Fabrizioo Cumbo (Saturnia) in Boštjan Božič. Petkratni osvajalec medalj na SP Cumbo in 10-uvrščeni na SP v Etonu v dvojcu brez krmarja Božič sta v finalu premagala mladinskega reprezentanta Federica Ustolina (Saturnia) in Slovenca Igorja Novaka. V malem finalu sta Leo Grbec in Matteo Romano ugnala olimpijca Rossana Galtarosso in Diega Sergasa. Nastopili so tudi štirikratni svetovni prvak v lahki kategoriji Elia Luini, svetovni

prvak 2004 Marcello Miani, svetovni prvak v lahki kategoriji 2006 Michele Savrie in dobitnik bronaste medalje na mladinskem SP Slovenec Andrej Krek. Med ženskami sta zmagali Corinna Bandelli (Timavo) in Nicole Grbec (Nettuno). Med kajakaši so zmagali Michele Zeriali (CCM), Ingridi Agostinelli (San Giorgio), v mešanem K2 pa Michele Zeriali in Nicole Versolato.

Danes med 9. in 19. uro bo na nabrežju 1. Trieste WaterThlon. Vzdržljivostna preizkušnja na kopnem (cyclette in tapis roulant) in na morju z vodnimi kolesi vrtes UFO in MC2 je odprta za vse. Finalni nastopi bodo v soboto.

Kot zanimivost naj povemo še, da se bosta nedeljskega maratona prvič udeležila tudi znana jadralka Stefano Spangaro in Gabrielle Benussi, prvi pa se je na tek zadnje mesece pripravljaval v Ljubljani.

ODBOJKA - Turnir under 14 v Štarančanu

Za sokolovke poučen in zahteven nastop

Sokolove odbojkarice kategorije under 14 so sodelovale na kakovostnem mednarodnem turnirju ob priliki 20-letnice društva Staranzano. Na dvodnevni turnir je bilo povabljenih 8 ekip. V Sokolovi skupini so nastopali še domača ekipa, Cordenons ter ATA iz Trenta, medtem ko so v drugi skupini nastopali Pieris, Goriška pokrajinska reprezentanca, Luka Koper in Bolghera iz Trenta.

Naše igralkice je že takoj na začetku čakalo prijetno presenečenje, saj je domači spiker pomenko predstavil pred tekmo vsako igralko, turnir pa je bil tudi drugače zelo dobro organiziran. Sokol se je prvi dan žal predstavil v močno okrnjenem sestavu, tako da je gladko izgubil vse tekme. V nedeljo so se v tekmi za 7. mesto borile proti ekipi Bolghera iz pokrajine Trenta, in tudi tokrat rezultatsko gladko izgu-

Sokolovke v Štarančanu

bile, a so se v igri izkazale in borile do zaključne zoge, predvsem pa presenetile celo trenerko Larjis Zerial s kakšnim občasnim blokom. Po tekmi in nagrajevanju jih je čakalo še skupno kosilo.

Za mlade igralkice je bila iz-

kušnja na tako kakovostnem turnirju in tekme proti močnim ekipam pozitivna in poučna, saj so druge ekipe in igralkice pokazale našim, ki so v glavnem se začelnice, da je treba za boljšo igro in rezultate še kako redno in resno delati v telovadnici. (pera)

POKAL UEFA
Znana finalista

SEVILLA - V finale nogometnega pokala UEFA sta se uvrstila Sevilla in Espanyol. Sinočnja izida: Werder - Espanyol 1:2 (izid prve tekme 0:3), Sevilla - Osasuna 2:0 (izid prve tekme 0:1)

NADALU NENAVIDNI DVOBOJ

- Teniški dvoboj v Palma de Mallorci, v katerem sta se na nenavadnem igrišču, ki je bilo pol travnato in pol peščeno, pomerila najboljša igralca sveta Švicar Roger Federer in Španec Rafael Nadal, je s 7:5, 4:6 in 7:6 dobil 20-letni Španec. Oba igralca sta po dvehurnem dvoboju, ki ga je spremljalo 7000 gledalcev, priznala, da je imel prednost igralec na pesku, saj je imel več časa za pripravo udarca. Za Nadala je to že osma zmagava v 11 dvobojih s Švicarjem.

BREZ VETRA - Peti krog regat 2. round robina Ameriškega pokala so zaradi pomanjkanja vetra mprežložili na danes. V Valenciji je poleg tega včeraj tudi deževalo.

PALLACANESTRO TRIESTE - Začela se je predprodaja vstopnic po enotni ceni 5 evrov za tekmo play-outa B1 lige v nedeljo, 13. maja. Abonentni imajo predkupno pravico za oštevilčeni sedež do vključno 9. maja.

NBA - V drugi krog končnice uvrstili se dve moštvi. San Antonio Spurs so v peti tekmi pred domačimi navijači s 93:78 premagali Denver Nuggets in se s skupnim izidom 4:1 v zmagah uvrstili v nadaljnje tekmovalje. Slovenski košarkar v dresu San Antonia Beno Udrih je na parket tokrat stopil zgolj za minuto. V drugi krog so se z izidom 4:1 v zmagah uvrstili tudi košarkarji Phoenix Suns, ki so doma s 119:110 premagali Los Angeles Lakers, Saša Vujčić pa je v dresu gostov v petih minutah zbral eno podajanje. Moštvi San Antonio Spurs in Phoenix Suns se bosta zdaj udarili kar med seboj.

SANDRA VITEZ - Slovenska odbojkarica A2 ligaša Sassuolo Volley se je v sredo zvečer s svojo ekipo veselila prestižne in pomembne prvenstvene zmagave na igrišču vodilnega moštva Busto Arsizio. Končni izid je bil 2:3 (25:18, 25:23, 19:25, 18:25, 18:20), Sandra je na tej tekmi dosegla le dve točki, Goričanka Francesca Devetag, ki igra vse več, pa šest. »Top scorer« tekme je bila Romunka Turlea s 34 točkami. Sassuolo je še naprej 3., ima torej vse možnosti, da se uvrsti v play-off za napredovanje v najvišjo ligo.

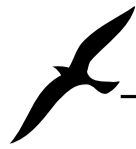
HOKEJSKO SP, PODVIG NEMČIJE

Včerašnji izidi SP v Moskvi, skupina E: Švica - Finska 0:2, Danska - Švedska 2:5, vrstni red: Švedska 9, Rusija in Finska 6, Švica 3, Italija in Danska 0. Skupna F: ZDA - Slovaška 4:2, Nemčija - Češka 2:0, vrstni red: Češka, ZDA in Knaada 6, Slovaška in Nemčija 3, Belorusija 0.

ODSTOP - Trener nizozemskega nogometnega prvotigaša Feyenoorda iz Rotterdamu, Erwin Koeman, brat sicer bolj slavnega Ronaldu, je po skromnem sedmem mestu v domačem prvenstvu odstopil s položaja.

PODVIG BOŽIČA - V 2. etapi kolesarske dirke po Romandiji se je odlično odrezal slovenski kolesar Borut Božič (Team L.P.R.), ki se je v ciljnem sprintu izognil množičnemu padcu in zaostal le za zmagovalcem Avstralcem Robbiejem McEwonom, s čimer je prvič prišel do točk Pro toura. Tretje mesto je osvojil Italijan Enrico Gasparotto (Liquigas), medtem ko je vodstvo v skupnem seštevku zadržal zmagovalec torkovega prologa Italijan Paolo Savoldelli (Astana). Tadej Valjavec je zaradi bronhitisa odstopil, Jani Brajkovič je skupno 27. s 17 sekundami zaostanka.

PO FJK - Kolesarske dirke po Furlaniji, ki bo od 9. do 13. maja, se bo udeležilo 180 kolesarjev iz 20 italijanskih in 16 tujih moštev. Lani je dirko osvojil Rus Špilevski.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Tanja Romano konec tedna na Opčinah

Nastop na EP v Parizu bi najraje preskočila

Glavna cilja sta državno prvenstvo v Roccarasu in SP v Avstraliji - Uspešno študira

Treningi, izpiti in zelo malo prostega časa. Delovni urnik Poletove svetovne kotalkarske prvakinja Tanje Romano je kot vedno precej natrpan. Kako pa ne bi bil, saj so tudi letos njeni načrti izredno ambiciozni: glavni cilj štiriindvajsetletne Romanove je osvojitev oziroma potrditev svetovnega naslova. Tanja, ki trenira vsak dan, bo v prostem programu uradni krstni nastop v novi sezoni opravila jutri, na deželno prvenstvo na Opčinah, ki ga letos organizira ŠD Polet. »Nisem še v najboljši formi, saj še ne treniram celotnega programa. Doslej sem vadila le posamezne skoke in razne serije skokov ter pilila kondicijo,« je povedala Tanja, za katero naj bi bilo jutrišnje deželno prvenstvo le lažji trening. Na začetku junija pa čaka Tanjo prva resnejša preizkušnja: državno prvenstvo v obveznih likih v Bologni. Vsi dobro vemo, da so ti liki Tanjina Ahilova tetiva. »Res je, ampak s trenerji smo se odločili, da bom še naprej nastopala tudi v obveznih likih. Prav gotovo si ne bom belila glave, če bodo rezultati slabši. Recimo pred dvema tednoma, na deželno prvenstvo v Pierisu, je šlo vse kot maslu. Nastopala sem zelo sproščeno. Vsekakor ostajajo liki zame šibka točka. Bom pač potrpehla.«

V drugi polovici julija bo Tanja nastopila še na DP v prostem programu, ki bo v kraju Roccaraso. »Hitro zatem (prvi teden avgusta) bo na sporedu evropsko prvenstvo v Parizu, ki bi ga najraje izpustila,« je razkrila Tanja. »Zakaj? Ker je pač na sporedu hitro po DP in medtem bi se rada na čimboljši način pripravila na svetovno prvenstvo, ki bo v začetku novembra v Avstraliji. Bojim se tudi poškodb. Končno besedo bo pri tem imel selektor Antonio Merlo. Odločil pa bo šele pred DP v Roccarasu.«

Tanja je od leta 2003 vedno nastopila na vseh treh preizkušnjah. »Verjemite mi, da je vse skupaj zelo naporno.« Tržaška kotalkarica bo na DP in SP nastopila z lanskim nekoliko predelanim tekmovalnim programom.

»V dolgi program bomo vnesli nekaj novih elementov, v glavnem pa bo ostal nespremenjen. Precej sprememb pa bo pri kratkem nastopu, ki pa ga šele spreminjamo,« je zaključila Tanja, ki je obenem uspešno študira na univerzi v Pisi (izobraževalne vede za poučevanje na osnovnih šolah). (jng)

Tanja Romano že od leta 2003 vsako leto nastopa na državnem, evropskem in svetovnem prvenstvu, letos pa bi celinsko tekmovanje najraje izpustila

Deželno prvenstvo na Pikelcu

Opensko pokrito kotalkališče na Pikelcu bo jutri in v nedeljo gostilo drugi del deželnega prvenstva v umetnostnem kotalkanju. Najboljši deželni tekmovalci s Tanjo Romano na čelu se bodo pomerili v prostem programu. Pred več kot dvema tednoma so bili v Pierisu že na vrsti obvezni liki. V soboto (ob 15.00) bodo s kratkim programom nastopili kotalkarji kategorij naraščajnikov, jeunesse, senior in dvojice. V nedeljo (od 9. ure dalje) bo na vrsti še dolgi program. Poleg Romanove bodo na Pikelcu nastopili še nekateri člani openskega Poleta in goriške Vipave.

JADRANJE - Selekcije v razredu 470

Spadoni in Klinger odlična tretja

Čupina posadka 470 Alessio Spadoni-Max Klinger je prvomajske počitnice preživela v Livornu, kjer se je udeležila regate Trofeo Accademia Navale. Skupno so izpeljali 5 plovov. V konkurenci 52 posadk je 1. mesto osvojila posadka Capodanno-Giordano (Circolo Italia), 2. mesto je zasedla posadka iz SVBG Cherin-Condello. Alessio in Max sta se uvrstila na odlično skupno 3. mesto in 2. med mladinci. Regata je štela za državno ranking list, ki je seštevek vseh selekcij za evropsko in svetovno prvenstvo. (af)

Valentičeva ubranila prvo mesto na skupni lestvici

V Livornu sta se pete selekcijske regate v razredu evropa udeležili tudi članici TPK Sirena Nataša Valentič in Giulia Ceschiutti, ki sta si že na predhodnih regatah zagotovili nastop na SP, ki bo letos v Workumu na Nizozemskem.

V konkurenci nekaj čez 20 ženskih posadk je Valentičeva s posamičnimi uvrstitvami na 6., 1., 2., 5. in 5. mesto zasedla končno 3. mesto z enakim številom točk kot drugo uvrščena Siliva Gennaro. Ceschiuttijeva pa je bila z uvrstitvami na 7., 13. dsf., 16. in 11. mesto tokrat šele 13. Zmagala je bivša sirenašica Maria Giovanna Svetev, zdaj pri CV Muggia.

Na skupni lestvici pred zadnjo preizkušnjo je Valentičeva ubranila prvo mesto, Ceschiuttijeva pa je tretja. Regate v Livornu so se odvijala v zelo šibkem vetru, ko pa je zadnjio dan zapihalo, so izvedli le eno regato, sicer bi bil končni rezultat varovank trenerja Bruna Bogatca še boljši.

Samo tekmovanje pa je pokazalo, da naši predstavnici preraščata klaso in se bosta morali čimprej odločiti za nastop v kakem olimpijskem razredu ali razredu, ki bo olimpijski morda postal po igrah v Pekingu.

JADRANJE - Tekma optimistov v Kopru

Člani Sirene in 106 drugih

Na množičnem tekmovanju kluba Jadro Koper je bil Dan Poljšak prvi med kadeti

Na majski izbirni regati v Kopru se je letos podalo na regatno polje res lepo število tekmovalcev. 110 mladih jadralcev se je v treh dneh pomerilo na šestih plovih. Članom Regatnega odbora jadrnega kluba Jadro-Koper je večkrat ponagajal veter, tako da so izpeljali šest od predvidenih devetih preizkušenj. Eno regato so morali prekiniti zaradi prevelike spremembe smeri vetra, drugo zaradi brezveterja, za zadnjo regato pa je zmanjkalo časa. Pa še sreča, da je nenapovedana nevihta popestrila dogajanje tik pred nagrajevanjem, ko so bile vse jadrnice že na varnem in pospravljene.

Barkovljanski pomorski klub Sirena je tokrat nastopil v postavi: Matija Ugrin, Erik Gregori, Dan Poljšak in Danie- I Gruden. Nekoliko utrujeno je deloval Matija Ugrin, ki se je pravkar vrnil iz napornih selekcij za svetovno prvenstvo v Punti Ali, kjer je zasedel 22. mesto, ki je zelo dobro izhodišče pred drugo selekcijsko regato ki bo čez mesec dni v Cagliariu. Matija je v Kopru tokrat z niha-

KOŠARKA Domovci pričeli s pravo nogo

Dom - Fuoricentro 66:63 (12:15, 33:32, 48:40)

DOM: Bresciani 2, Corsi 7 (2 trojki), Gravnar 2, Cej 12, Franco 23, Collenzini 6 (1), Rauber 14 (1). TRENER: Ambrosi.

Domovci so s pravo nogo pričeli svojo pot v končnici promocijske lige. Fuoricentro je vsega spoštovanja vreden nasprotnik, saj igra organizirano, poleg tega so domovci naleteli na zelo slab dan v metih na koš, zato pa je njihova zmaga še toliko bolj dragocena. Po slabem začetku so domovci prvič povedli šele v 2. četrtini, nato pa vodstva niso nikoli več izpustili iz rok, gostje pa so se jim v zadnjih minutah nevarno približali, iz zagate je ekipo v končnici povlekel Collenzini s tem, da je dosegel zadnjih 6 Domovih točk (trojko in tri proste mete). Vseskozi je bil najboljši mož na igrišču (tako v napadu kot v obrambi) Cristiano Franco, v obrambi pa se je izkazal Miha Gravnar. David Cej je samo v drugi četrtini dosegel 10 točk, skupno pa 12 v 20 minutah igre.

»Spoznali smo, da je bila tržaška kvalifikacijska skupina močnejša od naše,« je povedal domovec Cej. Druga tekma bo jutri v Trstu (Monte Cengio) ob 18. uri.

DRUŠTVO SLOVENSkih LOVCEV

FJK DOBERDOB toplo vabi v nedeljo, 13. maja, vse člane, lovce in strelce na tekmovanje v streljanju z risanico na tarčo (100 m). Tekmovanje se bo odvijalo v Boškinih (Boschini) pri Petovljah pri Gorici s pričetkom ob 8. uri. Tekmovalci lahko uporabljajo lovske puške risanice z optiko ali brez, športne puške in bivše vojaške puške.

BALINARSKI KLUB MAK priredi v soboto, 12. maja 2007 ob 8. uri v balinarskem centru v Štandrežu in na igrišču v Sovodnjah (v slučaju dežja bo na pokritem igrišču) 5. mednarodni ženski turnir. Ob 17. uri nagrajevanje in družabnost. Nastopajo ekipe iz naše dežele in Slovenije.

Pozzecco 4. na zahtevni mednarodni tekmi

V torek se je v kraju Nalles na Tridentinskem Gornjem Poadižju odvijala tretja preizkušnja pokala Internazionali d' Italia XC MTB. Srečali so se nekateri izmed najboljših kolesarjev iz celega sveta, tudi s Švedske, Švice, Norveške in celo Kitajske. Šest kilometrov dolga krožna proga je bila tehnično zahtevna: začela se je s strmim vzponom. Sledil je dolg spust. Mladinci so opravili šest krogov. Po prvem je bil naš Daniel Pozzecco (Arcobaleno Carraro Team) v vodilni skupini. Ko je začel zadnji krog je bil šesti, do cilja pa je prehitel še dva tekmovalca in se uvrstil na dobrem četrtem mestu. Pred njim so se uvrstili Elia Silvestri, Sicilijanec Francesco Aulino in Nicholas Jean-tet.

Charly Petelin (Devin) osvojil leteči cilj

Začetniki SK Devin so se na prvomajski praznični dan udeležili deželne dirke v kraju Villotta di Chions pri Pordenonu. Organizator je bilo društvo Pedale San Vitesse in dirka je veljala za Veliko nagrado Občine Chions. Skupno je nastopilo 54 kolesarjev.

Devinovi kolesarji so se dobro odrezali, saj je Charly Petelin tudi osvojil en leteči cilj. Na tej dirki vidnih pobegov ni bilo, skupina je v glavnem vozila složno do cilja, kjer je bil v sprintu najhitrejši Enrico Salvador (Sacilese), na zelo dobro sedmo mesto se je uvrstil Devinov kolesar Simone Visintin, Charly Petelin je bil 17., Peter Sossi pa 19. . Kolesarji so vozili po 28,8 km dolgi progi in srednja hitrost je bila 36,6 km/h.

Pomlad na mladinskih disciplinskih lestvicah

Tržaška nogometna zveza je v svojem zadnjem sporočilu, poleg končnih lestvic, glede mladinskih prvenstev objavila tudi lestvice za disciplinski pokal. Naraščajniki Pomladi, ki so osvojili naslov pokrajinskih prvakov, so tudi na tej posebni lestvici dobro uvrščeni, dosegli so namreč 3. mesto za moštvi CGS in San Luigi B. Ekipa najmlajših se je na tej lestvici uvrstila na 5. mesto.

Reprezentančni zbor

Člana ekipe naraščajnikov Pomladi še naprej pridno trenirata s pokrajinsko reprezentanco. Selektor Virgilio Palotta je namreč na trening prihodnjega ponedeljka povabil tudi veznega igralca ekipe našega društva Aljošo Čoka in vratarja Giovannija De Denara.

Nadarjeni kadet Sirene na optimistu Dan Poljšak velikokrat zmaguje

jočimi rezultati zasedel 17. mesto. Dan Poljšak je v prvih treh regatah startal skromno in ni mogel izraziti svoje nadpovprečne hitrosti. V naslednjih dveh plovih je mladi talent Sirene nadoknadil zamujeno in že tretjič zaporedoma slavil med kadeti. V absolutni konkurenci je pristal na 23. mestu.

Končni vrstni red, mladinci: 1. Giulia Lantier (SVBG), 2. Matteo Omari (SVBG), 3. Enej Kocjančič (JK Jadro Koper), 17. Matija Ugrin (TPK Sirena), 40. Erik Gregori (TPK Sirena), 85. Daniel Gruden (TPK Sirena). **Kadeti:** 1. Dan Poljšak (TPK Sirena), 2. Zanetti Sofia (CDVM), 3. Bellanova Mario (CDVM)

EVGEN BAN - Izid prve cd-plošče

»Kunt'vjouc in Milan«

**A casa mia si dice
»hvala vsem«,
che significa
grazie a tutti.**

(Evgen Ban, ob izidu plošče)

«Sebi pravi, da je »Kunt'vjouc in Milan«. Mi smo ga sicer zalotili doma, na Kontovelu, kamor se poredkoma vrača, za božič in za pust pa skoraj obvezno. Evgen Ban je v naših sredah dobro poznan predvsem kot bivši član glasbene skupine Status symbol, nekateri se ga spominjajo še prek radijskih valov Radia Opčine, Radia Trst A in Radioattivita', drugi pa kot televizijskega voditelja na Tv Koper in Raiu. Športnikom je prav gotovo znan kot špiker bivšega tržaškega prvotigaša Pallacanestro Trieste.

Kljub temu da je bil doma tako zaseden, si je nekega dne rekel: »Šel bom v Milan!« In res. Šel je in uspel kot televizijski voditelj na zasebni televizijski postaji.

Po treh letih vodenja različnih glasbenih oddaj pa je že pred novim izzivom, saj bo danes izšla njegova prva CD-plošča z naslovom Eugenio Ban. »Naslov plošče je moje ime v italijanski različici,« pravi Evgen, ki poudarja tudi, da je on še vedno samo »tv-voditelj, ki poje. Zato mi ne boste zamerili, če v petju nisem prav perfekten.« Kljub temu pa Evgen ne skriva želje, da bi rad še nadeljeval po tej poti... »To je poskusna plošča. Če gre, bo še ena.«

Evgen ali Eugenio, kako naj zapremo?

Vedel sem, da me boste to vprašali. Eugenio sem iz enostavnega razloga, ker mi je moja taktatna šefica, ko me je izbrala za tv-voditelja, rekla: »Glej, fantastično, v redu, si naš, Evgen pa je prezahtevno ime za našo publiko.« Oddaje, ki jih vodim, so oddaje za starejšo publiko, za Lombardo pa je Evgen neizgovorljivo ime. To je bil torej prvi pogoj: »Vzamemo te, a samo če pristaneš na to, da si Eugenio. Imena nisem spreminil iz nobenih političnih ali podobnih razlogov. Še vedno sem Evgen, z v-jem, kot moj nono, 100 %

Slovenec. Eugenio je torej samo moje umetniško ime.

So ti dali na izbiro še kakšno drugačno umetniško ime?

Ne, najbolj naravno je bilo Eugenio, ker je najbližje Evgenu. Jaz sem predlagal tudi Leonardo, ma samo za hec. Ko sem hodil na castinge na MTV, sem bil Evgen, ker je tam publika mlada in bolj prilagodljiva.

Roker, ki se je posvetil swingu

Danes izide tvoja prva zgoščenka. Kako bi jo predstavil?

Gre za zgoščenko swing glasbe. Tudi drugi napovedovalci kot na primer Fiorello so že posneli podobne plošče. Skupno je 11 pesmi, med katerimi je 10 »coverjev« klasikov italijanskega swinga iz 40., 50. in 60. let. Pesmi so v stilu Michaela Bubleja »dei poveri«. Med njimi je tudi italijanska verzija pesmi Minnie the Moocher v verziji Cap Callowaja v filmu Blues Brothers, ki sem jo prevedel za svoj program. Zadnja pesem z naslovom Da cosa nasce cosa pa je čisto nova, napisali so jo zame. Med avtorji slednje sta tudi dve znani imeni: Renato Brioschi, ki je napisal melodijo in je tudi avtor pesmi Terra promessa Erosa Ramazzottija. Med avtorji teksta pa je Gatto Panceri, znani italijanski kantavtor, ki je med drugimi napisal tudi pesem Vivo per lei, nekaj pesmi za Giorgio in celo za Mino. On je priredil besedilo moje pesmi.

Kako si pa prišel v stik z njimi?

V bistvu jih pozna moj producent Dino Angelini. Panceri je bil izredno navdušen nad mojo ploščo in mi obljubil, da bo za naslednjo zgoščenko napisal kar celo pesem, tekst in glasbo.

Koliko stane produkcija take zgoščenke?

Za vsem tem je projekt diskografa Bruna Barboneja, ki je lastnik majhne in važne diskografske hiše Duckrecord v Milanu. On se je naravnost zaljubil v ta načrt ter vložil kar nekaj truda in denarja v produkcijo. Je studijska plošča, ampak dejansko zveni, kakor da bi bila snemana v živo, saj nismo uporabili nobenih sintetizatorjev, ne računalnika. Zato pa je bilo treba plačati glasbenike, ki so sodelovali pri projektu. CD ni primerljiv s kakšnim velikim projektom znanih pevcev, za ta naš regionalni trg pa je kar dober.

Komu je tvoja zgoščenka sploh namenjena?

Ljudem od 0 do 99 let. Glavni trg bo severna Italija, kjer me bolj poznajo, seveda jo boste lahko kupili tudi v Trstu.

Kako se je rodila ta ideja?
Obožujem swing

re antiche«, ker sem mislil, da bom postal Indiana Jones, potem pa sem razumel, da je bolje, da pustim vse skupaj in presedlal na »lettere moderne«. Vedno pa sem sanjal o televiziji, na univerzo sem šel, ker je univerzitetna izobrazba važna, ker ti da kulturo in podlago za nadaljnje delo. Pomemben pa je predvsem papir, ki ga lahko potem priložiš v svoj curriculum. Univerzo sem torej vzel kot bazo za svoje televizijske posle.

Sama univerzitetna izobrazba pa tudi ni dovolj...

Jaz sem imel pri tem veliko srečo, sreča pa trka na vrata tistega, ki jo išče in se trudi. Ni dovolj, da samo upaš, da bo sreča potrkala in potem tam čakaš. Ko so mene izbrali za to delo, sem imel že desetletno izkušnjo.

... do »Fešte na trgu«

Od leta 2004 vodiš oddajo Festa in piazza. Kakšen tip programa je sploh to?

Gre za glasbeno oddajo z glasbo iz 50., 60., 70. let, z nekaj operete ... Igramo se z različnimi prviniami in tipi glasbe, tako da je naš program namenjen različnim generacijam. Včasih povabimo kakšnega znanega gosta iz televizijskega ambienta. Obiskali so nas že Manuel Casella, Maria Teresa Ruta ... Potem so še plesne skupine, tudi bolj moderne, različni pevci, kvizi, nagradne igre ... Med oddajo tudi sam kaj zapojem.

Vodiš še kakšno drugo oddajo?

Ob četrtek in nedeljah sem na Antenni 3 zaseden z oddajo Festa in piazza, ob petkih pa vodim na Tele Lombardiji oddajo Tuttaun'altramusica, ki je vidna po satelitu tudi v Trstu. To je tudi glasbeno oddaja, ki je sicer nekoliko bolj folkorna. Ta je bila pravzaprav moja prva oddaja.

Milano, Milano

Prav gotovo imaš po treh letih tudi že svoje fane. Ali se jih moraš na milanskih ulicah kdaj izogibati?

Ja, seveda. Včasih me kakšne starejše oboževalke naravnost napadejo, me vsega obsujejo s poljubi. Eugenio sem, Eugenio tja ...

V glavnem me prepoznajo starejši ljudje, vseeno pa tudi nekateri mladi: taki, ki me vidijo med »zappingom« in tudi taki, ki gledajo oddajo z mamo in nono ob nedeljah popoldne.

Kakšno je tvoje milansko življenje? Misliš, da je takšno, kot bi ga imel doma?

Ja, v Milanu živim tako, kakor bi živel na Kontovelu. Delam veliko, tako da nimam niti časa, da bi zahajal v »vip« ambient. Ker vodim tudi turistično oddajo, sem včasih tudi nekaj dni izven Milana. Ko pa imam čas, grem rade volje kam, večkrat pa časa žal nimam.

Je v Milanu veliko Slovencev?

Še kar. Zamejcev je nekaj, predvsem pa je precej ljudi iz Slovenije. Nekateri ne živijo v Milanu, ampak se redno vsaki teden vračajo domov. Nastal je tudi klub Slovencev v Milanu. Na žalost se največkrat srečujejo ob četrtek ali petkih, ko sem jaz zaseden. Predvsem z nekaterimi mlajšimi pa se včasih vendar srečamo in kot vedno, ko se dobimo Slovenci, se na takih srečanjih preveč spije.

Si z Milanom navezal stike že preden si odšel tja? Ali si šel pravzaprav trebuchom za kruhom?

Ko sem končal študij, sem najprej nekaj časa delal v Trstu: na Radioattività, na TV-Koper ... In potem sem si rekel – šel bom v Milan. Curriculum sem poslal povsod, pripravil kovček in šel. Najprej sem trkal na najrazličnejša vrata. Začel sem sodelovati v Modeni, kjer sem vodil program za mladino. Vse skupaj je trajalo dva meseca. Takrat sem spoznal tudi svojo bodočo šefico Mario Grazia, imel sem nekaj pogovorov z njo, takrat me pa še niso vzeli. Po enem letu sem se naveličal in sem se vrnil v Trst. Tu sem začel spet sodelovati z različnimi radijskimi in televizijskimi ustanovami v Trstu in Kopru. Potem me je po nekaj mesecih Maria Grazia spet poklicala in me povabila v Milan. Šel sem na razgovor, kjer so mi povedali, da imajo delo zame. In sem si rekel, da poskusim. Podpisal sem pogodbo, znova pripravil kovčke in šel.

Misliš, da je treba za uspeh zapustiti zamejstvo?

Odvisno na katerem področju hočeš uspeti. Meni je všeč plavati v širotletno izkušnjo.

... in še ...

Je član nogometne reprezentance Artisti TV e stelle dello sport. Igral je že z DJ-jem Ringom, Maxom Giustijem ...

Pri 16. letih je vodil na Radiu Opčine 24-urno oddajo »z eno komanijo de balordi«.

Italijanski vsedržavni reviji Di più in Stop sta že pisali o njem.

V kratkem bo imel tudi svojo spletno stran.

Nastopal je v filmu »Senza Confini« v režiji Fabrizia Coste in v filmu »Ilaria Alpi – Il piu' crudele dei giorni« z Giavanno Mezzogiorno in Radom Šerbedzijem.

kih vodah in sem šel zato v Milan. Vsekakor če bi se človek rad soočil z italijanskim trgom radia, televizije, mode ali glasbe, tak seveda Rim in Milan zakon.

Si kdaj pomislil, da bi se odpravil v Ljubljano, se preizkusil v slovenskem ambientu?

Ja, poskusil sem prodreti tudi na slovensko tv-sceno, imel sem nekaj razgovorov z Mišo Molk in z Vanjo Vardjan, čestitala sta mi za televizijski pristop, moja slovenščina pa je bila preveč primorska. In tako sem poskusil na drugi strani, v Italiji. Takrat sem bil trdno odločen, da hočem postati televizijski voditelj, v slovenščini, italijansko, turščino, kakorkoli že.

Se boš kdaj vrnil v Trst?

Trenutno ne, mislim, da bom pogodbo podaljšal. Če bi sedaj pustil vse skupaj, bi bilo kakor pokazati hrbet sreči, ki se jo imel do sedaj, in vsem ljudem, ki mi zaupajo. To je kot v športu: če imaš talent in ga ne izkoristiš, je to nesramno do tistih, ki talenta nimajo in garajo, da bi kaj dosegli.

OGLASNA DESKA

MAJENCA 2007

Danes, 4. maja – ob 21.00 koncert skupine Turbo Angels in Ne me jugat.

Jutri, 5. maja – čez noč slovesno postavljanje maja.

V nedeljo, 6. maja – ob 19.30 prihod partnerjev in parternerc na Gorico, ob 20.00 ples za ansambлом Okrogli muzikantje.

V ponedeljek, 7. maja – ob 21.00 koncert Blek panthers in Slewoost

SOBOTA, 5. maja

Prvi sezonski večer v priljubljeni diskoteki Miro' v Lignanu. Special guest: Guendalina iz oddaje Grande Fratello 7.

V Števerjanu (Bukovje 6) prvomajsko praznovanje s skupino The Maff Show in Blek Panthers. Koncert od 21. 00 dalje.

NEDELJA, 6. maja

Ob 9.30 pohod od Števerjan na Gonjače, ob 18.00 pa kabaretni večer in koncert skupine ETNOPLOC TRIO.

Pretežno oblačno bo s padavinami. Vmes bodo tudi nevihte. Ob morju bo pihal zmeren vzhodni veter, v popoldanskih urah jugo.

Oblačno bo. Dopoldne se bo dež na zahodu krepil in do popoldneva zajel vso Slovenijo. Ob morju bo pihal jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, najvišje dnevne od 12 do 17, ob morju 19 stopinj C.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad zahodnim Sredozemljem je ciklonsko območje, danes bo dosegla naše kraje izrazita vremenska fronta. Pred njo bo pritekal od jugovzhoda zelo vlažen zrak. Ob koncu tedna bo hladen višinski zrak povečal krajevno nestanovitnost.

Nad jugozahodno Evropo je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Vremenska motnja se iznad Sredozemlja pomika nad Balkan. Nad naše kraje doteka vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhode ob 5.49 in zatone ob 20.15
Dolžina dneva 14.26

LUNINE MENE
Luna vzhode ob 22.58 in zatone ob 6.519

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.39 najnižje -56 cm, ob 12.11 najvišje 27 cm, ob 17.14 najnižje -11 cm, ob 23.04 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 6.06 najnižje -51 cm, ob 12.50 najvišje 23 cm, ob 17.43 najnižje -4 cm, ob 23.25 najvišje 35 cm.

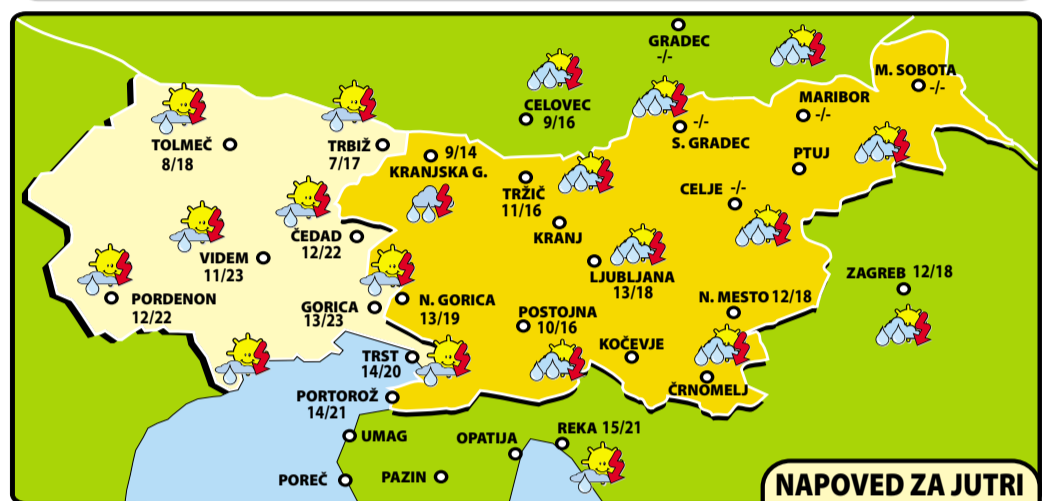
BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo danes obremenjen, z vremenom povezane težave bo imelo veliko ljudi, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na soboto bo moteno.

MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	14	2000 m	4
1000 m	11	2500 m	1
1500 m	6	2864 m	.....-1

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in državne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Spremenljivo bo. Ob prehodnih delnih razjasnitvah se bodo pojavljale posamezne plohe in nevihte, ki bodo pogostejše v popoldanskih urah.

Jutri dopoldne bo dež ponehal. Jutri popoldne in v nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno, pojavljale se bodo krajevne plohe in nevihte.

BUDIMPEŠTA - Konec prejšnjega tedna v Kiskunhalasu

Slovenske klekljarice uspešne na mednarodnem tekmovanju

BUDIMPEŠTA - Na mednarodnem čipkarskem tekmovanju, ki je potekalo konec prejšnjega tedna v Kiskunhalasu na Madžarskem, so slovenske klekljarice osvojile dve nagradi. Drugo mesto v kategoriji klekljanih čipk je osvojila čipka z naslovom Red v kaosu, 17-letne Polone Rudolf, tretje mesto v isti kategoriji pa je osvojila čipka z naslovom Mavrica sveta, delo oblikovalke Afrodite Hebar Kljun, sklekljala pa jo je Helene Kramar. Tema osmega mednarodnega tekmovanja v t.i. Hiši čipk na Madžarskem je bila Barve sveta. Kot so sporočili iz Združenja slovenskih klekljaric in vseh, ki imajo radi čipke, so na tekmovanje poslali 14 del svojih članic iz Cerknega, Gorenje vasi, Ljubljane, Polhovega Gradca, Škofje Loke, Železnikov in Žirov, dva izdelka učenk Čipkarske šole Žiri in izdelke učiteljice iz Čipkarske šole Železniki, Čipkarska šola Idrija pa se je tekmovanja udeležila samostojno in sicer s štirimi izdelki svojih učenk.

Poleg Slovenk so tekmovale še klekljarice iz Avstrije, Belgije, Češke, Estonije, Francije, Hrvaške, Madžarske, Nemčije, Slovaške, Srbije, Španije in Švedske.

Združenje slovenskih klekljaric in vseh, ki imajo radi čipke, se je v manjšem številu tudi predstavilo na prireditvi na Madžarskem. Pred Hišo čipk so na ogled in v prodajo ponudili tudi svoje izdelke, so še sporočili iz idrijskega združenja. (-STA)

Klekljarica med delom

LONDON - Raziskava psihologov

Po hitrosti hoje Ljubljančani 18.

LONDON - Pešci po vsem svetu danes hodijo okoli deset odstotkov hitreje kot pred desetimi leti, je pokazala raziskava britanskih znanstvenikov pod vodstvom psihologa Richarda Wisemana. Prebivalci Ljubljane so se po hitrosti hoje uvrstili na 18. mesto med 32 svetovnimi velenosti, najhitrejši pa so po rezultatih raziskave prebivalci Singapurja. Na drugo mesto so se uvrstili prebivalci danskega Københavna, tretji na lestvici tistih, ki se jim najbolj mudi, pa so v španskem Madridu. Znanstveniki so v vsakem od 32 mest izbrali ulico z velikim pretokom ljudi, ki ima širok, raven pločnik, na katerem ni večjih ovir. Med raziskavo so merili, v kolikšnem času 35 ljudi prehoji 18 metrov pločnika, pri tem pa so upoštevali le odrasle brez spremstva. Iz študije so sicer izvezli vse, ki so med hojo govorili po mobilnem telefonu ali nosili nakupovalne vrečke.

Rezultati študije, ki so jo primerjali z rezultati podobne raziskave pred desetletjem, so po mnenju Wisemana pokazali hitrost življenja v posameznih mestih. »Preprosto merjenje ponazarja fizično in družbeno življenje v mestih. Tempo življenja v največjih mestih je danes veliko hitrejši kot v preteklosti,« je poudaril Wiseman.

Simbol Ljubljane

Raziskava je sicer prinesla nekaj presenečenj, saj se nekatera izmed največjih svetovnih mest niso uvrstila med prvih pet. New York se je tako uvrstil na osmo, London na 12., Tokio pa na 19. mesto. Največje spremembe v hitrosti hoje so sicer zabeležili na vzhodu. V Singapurju se je hitrost pešcev v zadnjih desetih letih povečala za 30 odstotkov, v kitajskem Guangzouu pa za več kot 20 odstotkov. Med mesti v bližini slovenske prestolnice sta se Dunaj in Zagreb uvrstila na 10. oziroma 13. mesto. (STA)

Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata

33050 S. VITO AL TORRE (UD)
IND. CONA NOGAREDO AL TORRE
TEL. in FAKS 0432 997154
www.giomapavimenti.it - info@giomapavimenti.it

LESENI PODI

NOTRANJA VRATA

OKNA IN OKVIRJI IZ PVC-JA

BLINDIRANA VHODNA VRATA

DOBAVA IN MONTAŽA